

ПРАВОСЛАВНО ВЕРОУЧЕНИЕ ЗА ДЕЦА

Монахиня Валентина Друмева

ПРАВОСЛАВНО ВЕРОУЧЕНИЕ ЗА ДЕЦА

Монахиня Валентина Друмева

Пред нас стои учебник по вероучение за деца, написан от игумения Валентина, която има дългогодишен опит като преподавателка по вероучение.

Учебникът е подходящ за деца до дванадесет години, а при необходимост и за по-възрастни. Предназначението му е детето да се запознае с православната вяра и да се насочи към църквата и домашната молитва.

Уроците се състоят от вероучителна част и нравствена поука, дадена в достъпен вид като разказ от съвременния живот.

Надяваме се, че всеки преподавател ще съумее да състави от предложеното полезен за децата урок и така ще положи добра основа на чистата и свята православна вяра в непокварената душа на детето.

Издава се с благословието на славянобългарския манастир "Св. Вмчк Георги Зограф", Света Гора, Атон.

Въведение	1
СТАР ЗАВЕТ	3
Невидимият огън	4
Бог	5
Вяра и неверие	6
Светата Библия	8
Книга на книгите	9
Сътворението на света	11
Сътворението	13
Сътворението на човека	14
Велика тайна	15
Грехопадението на Адам и Ева	17
Своеволие	19
Каин и Авел	21
Отплата за грях	22
Всемирният (световният) потоп	24
Истински случаи	26
Вавилонската кула	27
Плодовете на неверието	28
Авраамовата жертва	30
Вярност	31
Иосиф и неговите братя	32
Лекарство против завист	33
Моисей и избавлението на еврейския народ	35
Божиите пътища	37
Десетте Божи заповеди	39
Гадателката	40
Дълготърпеливият Иов	42
Доверие	43
Старозаветни мъдреци	44
Народна мъдрост	45
Свети пророк Илия	46
Съветът на лекаря	47
Очакване на Спасител	49
Спасител	49
НОВ ЗАВЕТ	51
Свето Благовещение	52
Домът на сърцето	53
Рождество Христово	55
Иафет	56
Бягството в Египет	58
Сълза на разкаянието	59
Детството на Иисус	61
Малкият Иисус	62
Свети Иоан Предтеча	64
Пророкът на покаянието	65
Кръщение Господне	67
Ангел Пазител	67
Учениците на Иисус Христос	70
Апостолско служение	71
Христос и децата	73
Малките апостоли	74
Притчата за сеяча	76
Вярата на Ангелина	77

ПРАВОСЛАВНО
ВЕРОУЧЕНИЕ ЗА ДЕЦА

Притчата за митаря и фарисея	79
Скромност	80
Притчата за талантите	82
Приятелство	83
Притчата за милостивия самарянин	85
Сълза за Христос	86
Притчата за блудни я син	88
Завръщане	89
Чудото в Кана Галилейска	91
Чиста радост	92
Изцеряване на слепородения	94
Проглеждане	95
Чудесното нахранване на пет хиляди души	97
Духовната храна	98
Укротяване на морската буря	100
С небесна закрила	101
Преображение Господне	103
Несътворена светлина	104
Възкресяването на Лазар	106
Духовен подарък	107
Тържествено влизане на Спасителя в Иерусалим	109
Светият храм	110
Тайната вечеря	112
Богат на обич	113
Предателството	115
Нечисти пари	116
Христос изправен на съд	118
Сънят на Пилат	119
Христос разпънат на кръст	121
Вярата на Клавдий	122
Възкресение Христово	124
В една възкресна нощ	127
Явяване на възкръсналия Христос	128
Тежестта на греха	129
Неверието на Тома	131
Силата на молитвата	132
Възнесение Господне	134
С Божия закрила	135
Петдесетница	137
Спасителният кораб	138
Апостолите на проповед	140
Вярност	141
Пресвета Богородица	143
Небесната Майка	143
Свети Иван Рилски	146
Съветът на свети Иван	146
Светият храм	148
Духовно проглеждане	149
Здрава вяра	151
Добрият съвет	152
Чиста вяра	154
Малкият магьосник	155
Жива вяра	157
Проповед без думи	158

Въведение

Огънят в огнището топли тялото. Той е като науките, които детето изучава в училище. Различните предмети му помагат да опознае света около себе си, да придобие правилни знания и умения и когато порасне, да знае как да направи живота си по-ползотворен и хубав.

Затова децата още от 7-годишна възраст тръгват на училище. От тях израстват после лекари, инженери, учители, добри работници. Това е прекрасно, но не е достатъчно, защото човекът не е само тяло. Той има и душа.

Душата се състои от три части: ум, чувство и воля. И малкото дете разсъждава и си задава въпроси. То чувства необходимост и от нещо, което не е само храна, облекло и удобства. Често прави усилия да проумее тези много сложни неща.

Ако се занимава само с грижите за тялото, в душата му става празно и студено. Какъв ли ще е оня огън, който може да стопли душата и как се запалва той?

Огънят, който топли душата, е вярата в Бога, Който е сътворил и видимото тяло, и невидимата душа на човека. Този огън се запалва в сърцето с една наука, която се нарича *вероучение*.

Умните хора наричат вероучението наука на науките, защото то дава знания за Бога, за душата, за всичко онова, което не се вижда с очи, а съществува. Затова вероучението е много сложна наука, от която се интересуват най-умните деца.

Освен това вероучението учи човека да бъде чист и честен. Иначе няма да бъдат полезни всички други знания и умения. Един велик учен, ако няма вяра и отговорност пред Бога, може с големите си знания да върши голямо зло. Тогава той за разлика от по-малко образованите от него хора ще стане един велик престъпник.

Първата българска поетеса Екатерина Ненчева умряла млада. Тя оставила две малки деца. В завещанието си не посочва къщи, имоти и пари, така необходими на децата ѝ, за да устроят живота си удобно. Тя им завещава само две думи: "Деца, живеете красиво!" А човек живее красиво, когато има чиста вяра и върши добро.

Всеки ученик желае да бъде отличник, но понякога преди да си научи уроците, тича да играе или да направи някоя пакост. Така става и когато изучава вероучение. Мисълта му може да се отклони и той да предпочете да се занимава с други, по-малко полезни неща. А може и да започне да се съмнява в духовната истина за това, което не се вижда, а го има.

Затова урокът по вероучение винаги започва с молитва, с която се укрепява душата. Най-хубавата молитва е "Отче наш", която всяко дете трябва да знае наизуст. Тя е:

"Отче наш, Който Си на небесата, да се свети Твоето име, да дойде Твоето царство, да бъде Твоята воля, както на небето, така и на земята. Насъщния ни хляб дай ни днес и прости греховете ни, както и ние прощаваме на нашите длъжници. И не ни въвеждай в изкушение, но ни избави от лукавия".

Когато казваме тази молитва, ние се прекръстваме. Кръстният знак се прави в името на Единия Бог, Който има Три Лица: Отец, Син и Дух Свети, както слънцето е едно, а има три свойства: светлина, топлина и форма във вид на кръг.

Кръстният знак се прави със съзнание, че Бог всичко вижда и чува и той трябва да бъде правилно направен така: Събираме във върховете изравнените три пръста на дясната ръка (палец, показалец и среден), а останалите два прибираме към дланта.

След това докосваме челото и казваме “В името на Отца”, сваляме десницата и докосваме областта към стомаха с думите “и Сина” и накрая докосваме дясното рамо с “и Светия Дух”. На лявото рамо прибавяме думичката “Амин”.

Така се изобразява един правилен кръст. С това ние молим Бог да просвети ума ни да мислим добро, да просвети сърцето ни да обичаме всички хора и да укрепим ръцете ни да вършим само добро. “Амин” означава “така да бъде винаги”. Колко е красиво това!

Смисълът на молитвата, на кръстния знак и на всичко друго постепенно ще разбираме, като изучаваме старателно вероучението.

СТАР ЗАВЕТ

Но Иисус рече: Оставете децата и не им пречете да дойдат при Мене, защото на такива е царството небесно.
(Мат 19:14)

Невидимият огън

(разказ)

Дядо Симеон прекарваше летните месеци на лозето. Там имаше малка стаичка и зеленчукова градина. Живееше скромно, но всички го уважаваха за мъдростта му. Думите му тежаха, защото бяха точни и отмерени.

Внуците му го посещаваха често особено когато започваше да зрее гроздето. Веднъж цял ден тичаха, играеха и все си похапваха грозде. Привечер поседнаха пред малката къщичка уморени и гладни.

- Дядо, премалява ни от глад - каза най-големият внук.

- Ще изпечем червени чушки, които току-що набрах. Със сирене ще бъде много вкусно - отговори дядо им и ги прикани да запалят огън.

Разтичаха се, подредиха огнището, запалиха огън. Вдигна се синкав дим. В привечерния здрач огънят извиваше розови пламъчета.

Като седнаха да вечерят, дядо им ги попита:

- Всички сте отлични ученици. Я ми кажете какво нещо е огънят?

- Не зная - отговори първият.

- И аз не зная - добави вторият.

- Огънят е пламък - смело заяви най-малкият Мони и всички избухнаха в смях.

- Не само вие, но и най-големият учен не може да каже що е огън. Колко велики неща е сътворил Бог за човека! Чрез огъня са направени много открития.

Всички притаиха дъх в очакване, защото разказите на дядо им винаги са интересни. И той им обясни как в старо време финикийски търговци спрели на морския бряг с пълен кораб със сода. Искали да запалят огън и да си приготвят вечеря, но никъде нямало камъни, за да си направят огнище. Сложили две големи парчета сода. Огънят разтопил содата и пясъка, а те, като изстинали, се получило стъкло.

Никой от тях не знаеше как е открито стъклото. Когато дядо Симеон видя, че се замислиха дълбоко, продължи:

- Я вижте пламъка на кандилото, което гори на стената! Огънят в огнището топли тялото, а чрез пламъка на кандилото, пред светата икона, се топли душата.

Като знаеше, че те обичат да разсъждават, той добави:

- Я ми кажете има ли някъде огън, който е невидим, а топлината му е най-приятна?

- Не знаем - отговориха всички в хор.

- Този огън гори в душата на човека и я топли, когато той вярва в Бога и прави добро.

Помълча, помълча дядо Симеон и в заключение каза:

- Велико нещо е Христовата вяра, деца! Топлете с нея душите си! Помнете, че тя е най-скъпоценният невидим огън, който гори в добрите сърца. Но тази вяра трябва да бъде просветена. Затова не се ленете да изучавате най-хубавата и най-сложна наука - вероучението.

Бог

Приятно е човек да се разходи сред природата. Високи планински върхове очертават чела в синия простор, бистри потоци пеят, а уханни горски цветя край стръмната пътека се усмихват в нежни багри. Погледът остава удивен от красотата.

Умното дете се пита кой е сътворил всичко това. Не е възможно само да е станало. Ето раничката му е пълна с всичко необходимо. Разумен човек го е подредил. Колко повече това важи за чудния свят около нас. Трябва да има Творец и Той непременно е много велик!

А в тиха лунна нощ, ако се загледаме в звездното небе, удивлението е още по-голямо. Земята е една малка прашина в сравнение с небесния свят, който е безкраен. Учените, които изследват звездното небе, ни дават невероятни, но точни знания за него.

Например Млечният път е един огромен звезден облак от 30 милиарда звезди. Ако се изпрати бърза телеграма от земята тя ще стигне до него за 150 милиарда години. Нашият ум не може да обхване какво разстояние ще измине светлината, която се движи светкавично, само за една година, а тук става въпрос не за хиляди или милиони, а за милиарди светлинни години.

Но всичко това е мъртва природа. Птици кръжат в простора, риби се гмуркат в езерните води, животни бродят в горите. Те са живи. Това е удивително! Но с тях човек не може да сподели възторга си. Той търси близък приятел, който ще го разбере.

Човекът е най-сложно сътворен. Той има разумна душа. Колко по-удивително е това. Неизмеримо велик е Творецът, Който е създал света и човека. Неговото име на всички езици по света е Бог.

Но какъв е Бог? Можем ли да Го опознаем със своя ум? Това е много трудно. Защо?

През IV век в Нумидия, която се намира в Африка, живял един прочут учен, за когото твърдели, че имал гениален ум. Той се казвал Августин. Искал с ума си да разбере какъв е Бог, но не можел. Една привечер тръгнал да се разходи по морския бряг сам и останал в дълбок размисъл. Вълните се плискали, залезът позлатявал крайбрежните дървета и треви. Красотата го удивлявала, но тя била творение. Какъв ли ще е Творецът?

С такива мисли се спрял при едно дете, което си играло на брега. То си направило малка дупка в пясъка и с мидена черупка наливало в нея вода. Спрял се Августин при него и го запитал какво прави. То отговорило, че с тази черупка иска да влее цялото море в пясъчната дупка.

И големият учен разбрал, че едно дете му дало отговор на трудния въпрос. Нашият ум е една мидена черупка, а Божието величие не е море, а океан от премъдрост. То не може да се вмести в ума. Велик и непостижим е Бог за човешкия ум.

Пред Него трябва само да се благоговее. Сърцето го разбира по-добре, но с думите не може да се изкаже Неговото величие. Затова не бива в обикновен разговор и особено когато се шегуваме, да споменаваме Божието име.

Но защо има хора, дори много учени, които не вярват в Бога? Причината на първо място е невежеството по духовните въпроси. Но има и друга много по-сериозна причина. За нея един мъдър човек в старо време е казал: "Рече безумец в сърцето си: Няма Бог". Тука става дума за сърцето, в което има грях.

Всяко дете е длъжно да дава отговор на баща си за своите постъпки. А всички сме деца на Бога. Когато човек греши, му е трудно да отговаря за делата си пред Бога. Тогава идва на помощ хитрината. По-добре да няма Бог, че да си живеем както си искаме. Това е най-лесно. Ето как грехът пречи на сърцето да разбере Бога.

Затова тези, които казват, че не вярват, съзнателно лъжат себе си и тези, които ги слушат. Когато се намерят и други желаещи да мислят като тях, неверието започва да се настанява в мисленето на хората. Затова човек трябва да избягва греха, който помрачава ума и му пречи да разбира Бога.

Въпроси:

1. Случайно ли е станал светът и човекът?
2. С ума или със сърцето опознаваме по-добре Бога?
3. Коя е главната причина за неверието?

Домашно:

На свои другарчета и близки разкажете случая с Августин.

Всред природата

Обичам да бродя в гората, разцъфне ли май.

По-нежни цъфтят там цветята, просторът ухай.

А птиците в кътче незнайно как пеят в захлас!

Пресладък и чудно омаен е техният глас!

Когато възторгът прелее, повдигам ръце.

Молитва възторжено пея от цяло сърце.

С мен заедно пее в скалата забързан поток.

Разказва: велик е в делата премъдрият Бог.

(Нотирано - виж "Църковни песни за деца" по стихове на монахиня Валентина Друмева, стр. 22)

Вяра и неверие

Теодор беше ученик от VII клас, но още от малък получи добро религиозно възпитание в семейството. Той не остана сляп по въпросите за вярата в Бога. В спор сдецата никой не можеше да го обори.

Не се страхуваше и от възрастните хора, защото знаеше, че неверието е изградено върху пясъчната основа на невежеството, а православната вяра - на здравия камък на Христовото учение, което е дадено от самия Бог.

Не се срамуваше да изповядва вярата си открито. Напротив, това вършеше с особено чувство на достойнство, защото знаеше в Кого и в какво вярва. Като минаваше край църква, съзнаваше, че не минава край обикновена сграда, а край храм Божии.

Веднъж, въпреки че бързаше много, като мина край градската църква, както винаги се поспря и с едва забележим поклон се помоли наум на света Богородица, чието име носеше църквата. Това забеляза един господин, разбра какво прави момчето, въпреки че то не направи нищо показно. Спря го и заговори.

- Момче, ти вярваш ли в Бога?

- Разбира се. Иначе не бих се спрял и пошепнал молитва пред храма на нашата Небесна Майка - отговори Теодор сериозно.

- Аз не вярвам - каза предизвикателно господинът.

- Това е ваше лично становище. Вярата не се налага насила.

Умният отговор на детето го заинтригува и той пак предизвикателно запита:

- Къде е Бог? Аз не вярвам, докато не Го видя.

Господинът изглеждаше сериозен, явно образован, но въпросът му прозвуча съвсем наивно на просветеното момче. Теодор доби смелост и направо му каза:

- Господине, вие не виждате своя ум, но ако ви кажа, че нямате ум в главата си, ще се обидите, нали! Човек вярва в толкова много неща, които го заобикалят, но не ги вижда. А как може да иска да види Твореца им - Бога.

- Е, има нещо, но никой не знае какво е то - позамисли се човекът.

Теодор се усмихна и каза с почиттелен тон:

- Господине, при вас всичко е наред. Бедата за вашето неверие идва от това, че не знаете името на това "Нещо". То се нарича Бог велик!

Теодор продължи пътя си, а господинът се позамисли. Неговото неверие не можа да устои на здравето мислене на едно умно дете!

Това му даде повод да започне да чете религиозна литература. След време стана дълбоко вярващ християнин.

Светата Библия

Едно дете искало непременно да види Бога. В горещ летен ден тръгнало с баща си към близката гора. По пътя водели сериозен разговор.

- Татко, искам да видя Бога - споделило детето горещото си желание.

- Това не е възможно - отговорил кратко и точно баща му.

- Но аз много искам да Го видя и да разговарям с Него. Той знае всичко. Намислил съм какви въпроси да Му задам.

- Добре - съгласил се бащата, - погледни към слънцето и дълго задръж погледа си върху него. Там ще Го видиш.

- О, не мога. Очите ми не издържат. Ще оследея - признало си само след секунди.

- Ти не можеш да гледаш слънцето, което е творение. Как тогава искаш да видиш Твореца Бог?

Разбрало детето, че не е възможно да види Бога, но не се примирило напълно с това.

- Татко, как мога да науча нещо повече за Него? - запитало то отново.

- Има една Книга, в която Бог по чуден начин се е разкрил на хората. Тази книга е Библията.

Библията се нарича Книга на книгите, защото единствено тя дава точен отговор на въпросите, които са най-важни и най-трудни: Как е произлязъл светът и човекът, какъв е смисълът на човешкия живот и какво става с човека след неговата смърт.

Бог избрал свети хора, които невидимо е ръководил и вдъхновявал да пишат истината за Него. Тази книга е свещена, защото в нея Бог се разкрива на хората и то доколкото е възможно те да Го разберат. Затова е редно да я назоваваме Света Библия.

Думата "библия" е гръцка и означава "книги". Светата Библия наистина съдържа много книги - 77 на брой. Състои се от две части: Стар Завет и Нов Завет. Думата "завет" означава свещен договор между Бога и човека.

Старият Завет има 50 книги. Те ни разказват за това, как Бог е сътворил света и човека, за грехопадението на първите хора, за Божието обещание да им изпрати Спасител и за това как през вековете Бог подготвял хората да приемат Божия Син.

Новият Завет има 27 книги. В тях е описан животът на Господ Иисус Христос, Който е Бог, слязъл на земята и приел човешки образ, за да учи хората на добро, да ги спаси от греха и смъртта.

Светата Библия е истинска светлина за душата.

Има слепи хора, които са много нещастни. Цял живот те не виждат нищо. Но по-тъжно е, когато човек е сляп с душата си и не вижда Бога. Такъв човек не знае как да живее, нито защо живее. Той не знае, че има безсмъртна душа. Живота си преминава като неразумните животни, които никога не си задават въпроси.

Но има и хора със слабо зрение. Те виждат, но не така ясно и точно предметите около себе си. А хората със слабо духовно зрение са по-нещастни от тях. Те вярват повърхностно в Бога, поради което лесно стават невярващи. Зрението на душата им е отслабнало и се е притъпило, защото много рядко са търсили Бога, така ясно разкрит в Светата Библия.

А има хора, които са се родили със здраво зрение, но се е случила злополука и очите им се повредили. Много лошо е, когато се случи злополука с духовното зрение. Това става, след като се изостави здравето учение за Бога и човек се отклони към секти, които учат неправилно за Бога.

Тези, които имат изкривена вяра, също държат в ръцете си Светата Библия, но я тълкуват неправилно. Човек е склонен да греши. Затова преди да отворим свещената Книга, трябва да се помолим Бог да просвети ума ни, за да разбираме правилно написаното в нея.

Светата Библия е най-старата и разпространена книга в света, преведена е на всички езици. На български език е преведена от светите братя Кирил и Методий и техните ученици. Благодарение на тях ние сега можем да черпим от този непресъхващ извор на вечно бликаща духовна мъдрост.

Попитали един древен мъдрец:

- Защо постоянно четеш Божествените книги, щом отдавна добре ги познаваш?

- А ти защо ядеш днес, след като вчера се насити?

- Правя го, за да живея - бил отговорът.

- Добре! И аз чета затова, за да живея - казал мъдрецът.

Както тялото, изнемогащо от глад и жажда, умира, ако не се подкрепи с храна, така и душата, ако не се храни и напоява чрез Словото Божие, изнемогва и умира.

Както всеки ден търсим за тялото си храна и питие, така и за душата си е необходимо да търсим храна, питие и утеха в Светата Библия.

Въпроси:

1. Как трябва да назоваваме Библията?
2. Кой е написал книгите на Светата Библия?
3. Кой е нейният истински автор?
4. Колко части има Светата Библия? Кои са те?
5. Кой е превел Светата Библия на нашия роден език?
6. Колко вида духовно слепи хора има?

Домашно:

Разкажете на близките си за Книгата, която старият прочут писател поискал на болничното легло.

Книга на книгите

Прочутият писател Славов още от малък проявяваше своята дарба. Беше пръв по успех в класа по български език. Пишеше най-хубавите съчинения. Четяха ги пред целия клас. Усърден в учението, той усъвършенства дарбата си. Завърши с отличие литература и започна да съчинява художествени книги, най-вече романи.

Словото му беше красиво и увличаше. Книгите му се четяха от млади и стари. В тях разказваше увлекателно за живота на хората, в който има и добро, и зло. Често описваше греха по привлекателен начин. С това подтикваше слабите да грешат.

Уважаваха го много хора. Устройваха тържества в негова чест. Радваше се на почит и в чужбина, защото романите му се превеждаха и на други езици. Посетилият го се удивляваше на голямата му библиотека.

Но с годините, като всеки човек, започна да остарява. Разболя се и легна на легло. Като разбра, че може да дойде вече края на живота му, той започна да се замисля какво ще стане с душата му. Добър беше, но имаше и грехове. Най-големия си грях намери в писателството.

Един ден си спомни баснята на руския писател Крилов за писателя и разбойника. Изтръпна за себе си. Като умрели и двамата - се разказва в баснята, - хората мислели, че прославеният писател ще бъде в рая, а разбойникът в ада. Оказало се обаче, че и двамата горят в адския огън.

При това огънят, в който горял писателят, все повече се разпалвал и мъките му ставали нетърпими. И това било, защото разбойникът грешил до гроба, а писателят и след смъртта си продължавал да учи хората на грях, тъй като книгите му се четели. Дори невинни деца подражавали на греха, който бил толкова забавно описан.

Замисли се Славов за себе си и почти се отчая. Прецени написаното и разбра, че само една малка част от него възпитава в добро, а всичко друго е за грях. Дълбоко се разкая. Искаше да започне нов живот, но вече беше твърде късно да поправи грешката си. Като съзнаваше, че е тежко болен и предчувстваше, че това са последните дни от живота му, той огледа многото написани от него книги по рафтовете на библиотеката и помоли близките си:

- Дайте ми Книгата!

- Коя книга? - запитаха го те. - Толкова много книги имаш!

- Има само една Книга на книгите. Тя е Светата Библия.

Дадоха му я. Той я притисна до сърцето си и продължи:

- Само в тази Книга пише за скъпата цена на безсмъртната човешка душа. Затова тя учи най-истински хората на добро.

И пак потъна в размисъл и дълбоко разкаяние. Едва в края на живота си осъзна, че единствено Светата Библия учи хората на добро, защото е написана по вдъхновение на Светия Дух.

Прочутият писател Славов спечели празна слава, която ползва до гроба. Добре е, че все пак в края на живота си разбра високата цена на Светата Библия, в която единствено има думи за вечен живот.

Сътворението на света

(Битие 1:1–31)

Добър стопанин с голям труд строи красив дом. Обзавежда го, подрежда всичко в него, а в двора обработва цветна градина. Приятно е да се живее в този дом.

Малкото му новородено дете обаче не разбира нито как баща му го е градил, нито защо се е трудил. То е нахранено добре, облечено топло и живее в пълно доволство. Радва се на играчките си и плаче, когато му ги отнемат. С малкия си ум не може да разбере всичко, което става около него.

Ние сме деца на Бога - нашият небесен Баща. Той ни е дал целия свят - един красив и просторен земен дворец, за да живеем добре. Но ние не можем да разберем как Го е сътворил.

Ето, за малката мравчица е предвидена храна и място за зимуване. Лекокрилата пеперуда кацва на уханен цвят и пие нектар, а вятърът я люлее като в цветна люлка... Но това са дребни неща. Светът е пълен с големи чудеса. Умът иска да знае как е сътворено всичко това, но не може да проникне в тази велика тайна.

Когато човек пожелае да построи една къща, първо прави план с необходимите чертежи и изчисления, после набавя нужните материали: тухли, вар, пясък, цимент, дърво, керемиди и т.н., а също и необходимите инструменти за строежа. Наема строителни работници: зидари, мазачи, водопроводчици и още много други различни специалисти. И едва тогава започва да строи, като невинаги крайният резултат съответства напълно на първоначалния план.

Възниква още по-сложен въпрос. А как и от какво е сътворил Бог този толкова разнообразен и прекрасен свят?

Това е много труден въпрос, на който отговаря единствено Светата Библия. В нея пише, че Бог сътворил света от нищо, без усилия, само със всемогъщото Си слово - казал и всичко станало. Понеже Бог е всемогъщ, не са Му необходими нито планове, нито материали, нито работници. Достатъчно е само да пожелае и всичко става по най-съвършения начин. Това е велика тайна.

Още пише в Светата Библия, че този чуден свят, видим и невидим, е сътворен не изведнъж, а постепенно в продължение на шест творчески дни. Понеже нашият ум не може да разбере великото дело на сътворението, разказът за него е предаден с думи близки до нашия живот, за да ги разбираме. Тук “ден” не означава времето от сутринта до вечерта, а един голям период от време, през който Бог сътворявал част от света.

Преди да сътвори този материален свят, който виждаме, Бог сътворил невидимия, духовен свят на Ангелите. Той създал голямо множество Ангели, които са духовни същества, нямат тяло като нас и затова не можем да ги видим с очите си. Те са безсмъртни и притежават ум, сила и способности, много по-големи от тези на човека. Бог ги е създал, за да бдят над всичко сътворено от Него и най-вече да закрилят и помагат на човека, който по-късно щял да създаде.

След това Бог сътворил видимия, материален свят.

Ден Първи. В първия ден Бог създал земята - тя била безформена, пуста и тънела в непрогледен мрак. Тогава Бог казал: “Да бъде светлина” - и веднага блеснала светлината, без още да е имало слънце, луна и звезди. Той отделил светлината от тъмнината и нарекъл светлината ден, а тъмнината нощ.

Това бил първият творчески ден и Бог видял, че сътвореното е добро.

Ден Втори. На следващия ден създал видимото небе и въздуха, който ние постоянно дишаме.

Ден Трети. До този момент водата покривала сушата. Бог ги разделил с могъщото Си слово и определил граници на водата и сушата. Сушата нарекъл земя, а събраните води морета. Той дарил земята със

способността да ражда треви, храсти, дървета и всички видове растения. Тя заприличала на прекрасна градина. По вложените в земята закони това става и до днес.

Ден Четвърти. В четвъртия ден Бог създал Слънцето, Луната и звездите. Появила се огромната вселена с неизброимо много небесни тела. Бог вложил в тях закони, по които да съществуват и да се движат. От четвъртия ден до днес те отмерват дните, месеците и годините.

Ден Пети. В петия ден Бог сътворил рибите и птиците. Благословил ги да се размножават, за да не опустяват никога моретата и небесата. Животът на земята ставал все по-красив и разнообразен. Риби се гмуркали във водите, птици пеели в простора.

Ден Шести. В шестия ден Бог сътворил различните видове животни и накрая човека.

Велика е тайната на сътворението на света! Някои хора мислят, че с ума си могат да проникнат в нея. Други, по-повърхностни лекомислено казват, че светът се е създал сам. Това е най-голямото безумие, защото нищо само не може да стане.

Светът е сътворен премъдро от Великия Творец - Бог!

Въпроси:

1. Кой е сътворил света и от какво?
2. В колко дни е сътворен светът и какво е сътворено във всеки от тях?
3. Какво сътворил Бог преди видимия свят?
4. Защо Бог създал ангелите?

Домашно:

Научете текста на песента "Бог велик".

Бог велик

Аз вярвам във една невидима Десница,
която сътворила е света и мен.

Молитвено зова като крило на птица,
да ме покрива всемогъща нощ и ден.

Творец зове се тя, небесен покровител.

Пред нея беден е човешкият език.

Създател на всемира тя е, Промислител.

Зове се таз Десница свята Бог велик!

(Нотиран текст - виж "Църковни песни за деца" по стихове на монахиня Валентина Друмева, стр. 40.)

Сътворението

Умно и вярващо дете беше Петър. Той разказваше за спора, който водел с един лекомислен младеж, който като не можел да разбере как е сътворен светът избрал най-лесното - да отрече неговия Творец.

- Светът е станал сам - казал с важен тон младежът.

- Нищо не може само да стане - възразило детето.

- Светът може да е станал по физическите закони в природата - променил мнението си младежът и за да не се изложи съвсем, добавил, че има средно образование и е учил за физическите закони в природата.

- А кой създаде законите, трябва да има Законодател! - последвал пак труден въпрос.

- Къде е този Законодател, Когото ти наричаш Бог? Космонавтите, които покориha небесното пространство, никъде не срещнали Бога.

- Я си дай часовника. Ще го разглобя целия, а ти гледай дали ще видиш между частите му часовникаря - започнало с примери накрая детето.

Младежът първо се засмял, после се замислил и накрая разбрал, че е глупаво да се твърди, че светът, почиващ на строги закони, е станал сам. След дългия задълбочен разговор той се убедил, че Бог е Дух, Който не се вижда с очи.

Детето се въодушевило от успеха си и решило да му демонстрира силата на закона за земното притегляне, който младежът назовал научно закон за гравитацията, но вече смирено, без да се превъзнася със знанията си.

Детето взело една малка кофичка, напълнило я с вода и започнало да я върти с голяма скорост във вертикален кръг. Кофичката оставала с отвора надолу, но водата не се изливала.

По-нататък вече без думи се разбрали. Станало ясно, че и закона за земното притегляне, и водата, и кофичката, и ръката на детето, и ума на двамата спорещи, всичко, всичко е сътворил Премъдрият Бог и го е поставил на здрави закони, за да се удивлява от него разумния човек и да слави Твореца Бог.

Сътворението на човека

(Битие 2:7,15–24)

Прекрасен бил светът, сътворен от Бога в шест дни. Денем греело слънце и топлело земята, а вечер небето се обсипвало с безброй звезди. На земята се издигали високи красиви планини, плодородни поля се простирали надлъж и шир, през тях течели много потоци и реки, които се вливали в моретата и океаните. Горите били пълни с различни животни, а в небето се реели птици...

Но най-красивото дело било направено в края на шестия ден. Бог завършил творението Си, като създал човека и го поставил да владее целия свят и да се радва на красотата му. Той го създал подобен на Самия Него. Затова го сътворил по особен начин, не както сътворил красивата природа и дори живите растения и животни.

Бог направил човека от земната пръст, т.е. от елементите на земята. Човекът бил красив, но не можел нито да се движи, нито да мисли, нито да говори. Имал вид на безжизнена статуя. Тогава Бог вдъхнал в лицето му дихание за живот. И човекът станал жива душа.

Човешката душа е най-красивото Божие творение. Тя е надарена с разум да мисли, разсъждава, да изучава и разбира всичко около себе си. Надарил я със сърце, способно да обича. То било много чисто. В него нямало никакъв грях. Бог надарил душата и със свободна воля, с която може да избира доброто, а лошото да отхвърля.

Най-скъпоценния дар, който дал на красивата човешка душа, е безсмъртието. Бог определил тя никога да не умира. Затова човекът е най-великото творение, създадено по образ и подобие Божие, притежаващ разумна, свободна и безсмъртна душа.

На първия човек Бог дал името Адам и го поставил да живее в чудно красива градина, наречена рай. За да не бъде сам, Той дал на Адам дълбок сън, взел едно от ребрата му и създал жената. Нарекъл я Ева, което значи живот.

Тайната на сътворението на човека е велика. Човешкият ум не може напълно да я разбере. Той вижда в нея не само непостижимата Божия сила и премъдрост, но и безкрайната Му любов.

Човекът е любимото творение на Бога!

Въпроси:

1. Кое е най-красивото творческо дело на Бога?
2. От какво сътворил Бог човека?
3. Какво му вдъхнал?
4. С какво е надарена човешката душа?
5. Кои са първите хора на земята?

Домашно:

Напишете съчинение на тема: “Душата е по-ценна от всички съкровища на света”.

Велика тайна

За приятна отмора сред природата младо семейство си построи вила. Но имаше още много довършителна работа, докато се уреди за живеене. Бащата работеше усилно. Малкият Георги беше добро дете и помагаше според силите си.

Един ден майка му го помоли да занесе храна на баща си. Но той си беше наумил други приятни занимания и отказа. Като видя, че майка му се натъжи и е много заета с домакинството, Георги се разкая и тръгна. Взе със себе си малкото бяло кученце, към което беше много привързан.

Като излязоха от селището, кученцето тичаше напред, връщаше се при него и пак го изпреварваше. Георги имаше чувствителна душа. Денят беше ведър и слънчев и той се радваше на красивата природа. Искаше да сподели възторга си с някого, но беше сам. Погледна любимото си кученце, но то нищо не разбираше.

Като стигна стръмнината, закачи чантата с храната на един храст и навлезе в гората да си издяла тояга. Ще сложи чантата на нея, ще я метне на рамо и така ще му олекне. Кученцето тръгна след него, после се изгуби от погледа му.

Като се върна, разбра, че то се е опитало да свали чантата. От нея паднало само вързопчето със сладкишите, които майка му старателно беше приготвила. Добре, че хлябът и яденето не бяха докоснати. Ядоса се, но стореното не можеше да се поправи.

Като пристигна баща му, се зарадва. Беше време за обед и седнаха.

- Татко, майка ти изпрати от любимите сладкиши, но кученцето ги изяде - каза Георги.

- Не ти ли се извини за това? - засмя се бащата.

- Кученцето няма разсъдък, татко, нито чувство за вина. По пътя размислих за животните и за човека. Искан да споделя с него възторга си от красотата на планинската природа, а то ме гледа безучастно.

Това даде повод да беседват за човека, който има красива и разумна душа, способна да мисли, да се радва, да си задава въпроси.

Изведнъж възникна сложен въпрос.

- Татко, някои казват, че човек произлязъл от маймуната - запита Георги, а баща му побърза да отговори сериозно:

- Това не е възможно. Маймуната си е маймуна. Колкото и да се променя, тя остава по своята природа без богоподобна душа. Не може да се променя в нея нещо, което го няма. Смешно е да приемем, че човекът е произлязъл от маймуната, защото според тази логика би следвало всички маймуни да са се превърнали в човеци и днес да няма маймуни.

- А как се е появила душата на човека?

- Това е велика тайна! Единствено Светата Библия дава отговор на този труден въпрос. В нея пише, че Бог сътворил човека от пръст и след това му вдъхнал жива душа.

- Татко - досети се за нещо друго Георги, - когато споделям с тебе, с мама, ми е радостно, но не всичко мога да кажа. Например не намирам думи да изразя възторга си дори от едно нежно планинско цветче. Защо е така?

- Защото човек е образ и подобие на Бога, но все пак той е творение. Единствено Творецът Бог може да го разбере.

- Как? - побърза да попита Георги.

- Чрез молитвата. Георги беше умен и разбра това. Но възникна друг въпрос.

- Има хора, които приемат кучетата си в стаята, където живеят. Аз обичам моето кученце, но мисля, че не е редно толкова да го приближавам до себе си.

- Правилно разсъди. Ще го храниш, можеш и колибка да му направиш да не умре в големия зимен студ, но да го приемеш като равен на себе си съжител не е редно. С това оскърбяваш Бога, Който в тебе е вдъхнал от Своето дихание. А то е свято и ти, който го носиш, не бива да се изравняваш с неразумното животно. Дори не е редно да се дават имена на животни, каквито носят хората, защото те са имена на светии...

Приятен беше обедът, приятна беше и беседата. Като си тръгна по обратния път, Георги изведнъж се досети за нещо. Промени посоката, и се отби в едно планинско манастирче. Върза кученцето вън от портата, влезе в църквата и се помоли. Олекна му. Почувства се напълно разбран и утешен.

Като се прибра, извини се на майка си, че не е приел да отиде с готовност на вилата, и разказа за хубавата беседа с баща си. Георги продължи да се интересува от духовните въпроси и израсна добър и просветен християнин.

Грехопадението на Адам и Ева

(Битие 3:1–24)

Когато Бог сътворил света всичко в него било красиво и добро. Първите хора били щастливи. А сега много неща не са така прекрасни и добри както някога и хората често са нещастни. Има болести, грижи, омраза и злоба.

Но защо е така? Какво се е случило с прекрасния свят и с хората, които били така щастливи?

Появил се е грехът.

Бог има един голям враг - дяволът. Откъде е дошъл той? При сътворението на света никъде не се споменава за него. При това Бог не е създал нищо лошо! Той сътворил Ангелите добри. Но един от тях, най-висшия и могъщият, се възгордял заради своето могъщество и сила и решил, че няма нужда от своя Създател, престанал да изпълнява Божията воля, поискал да стане равен на Бога и дори по-славен от Него. Все едно глинената паничка да пожелае да бъде по-славна от грънчаря, който я е изработил.

Той започнал да клевети Бога, във всичко да му се противопоставя и станал тъмен зъл дух - клеветник и противник на Бога и на всичко добро. Затова е наречен дявол, което значи клеветник и сатана, което значи противник. Този зъл дух увлякъл след себе си и много други ангели, които също като него се възгордели и станали зли. Те се наричат бесове или демони. Така възникнало злото в прекрасния Божи свят.

Целия видим и невидим свят Бог поставил в услуга на Своето любимо творение - човекът. На ангелите било определено да се грижат за него и да му помагат, а самият той бил поставен да владее и господства над цялата земя.

Животът на Адам и Ева в рая бил изпълнен с радост и блаженство. Сърцето им било чисто, а разумът им светъл, непомрачен от никакво зло. Там те не изпитвали страх от нищо, не се уморявали, не страдали от болести и нямало да умрат. Хранели се с плодовете на райските дървета. Имали всичко, от което се нуждаели. Но най-голямото щастие за тях било, че постоянно общували с Бога и се радвали на любовта Му.

Бог обичал много Адам и Ева. Желал е те да Му отвърнат със същото. Но не искал насила да ги застави да Го обичат, затова Той им дал възможност свободно да избират. Бог създал човека със свободна воля, той може да избира между доброто и злото, може да почита Бога, но може и да Го отхвърля. Без тази свобода човекът би приличал на бездушна и студена машина, правеща само това, за което е определена.

За да проявят своята свободна воля и да ги изпита дали Го обичат истински, Бог им казал:

- Можете да ядете от всички плодове в градината, само от дървото посред рая не бива да ядете, защото ако изядете плод от него, ще умрете.

Дяволът е противник на Бога и много Го мрази, но понеже е безсилен да Му стори нещо, тъй като Бог е всемогъщ, той насочва своите зли действия към човека. Виждайки, че Бог обича най-много човека, че той е Неговото любимо и най-прекрасно творение, дяволът завидял на Адам и Ева. Той поискал да унищожи любовта между Бога и първите хора, да ги отдели от Него, да ги направи нещастни, като ги накара да престъпят Божията заповед и така да наскърбят своя Творец.

Веднъж, когато Ева се разхождала близо до забраненото дърво, дяволът приел образа на змия. Като си послужил с лъжа, той я попитал:

- Вярно ли е, че Бог ви е казал да не ядете от плодовете на никое дърво в рая?

- Това не е вярно - отговорила Ева, - само от плодовете на дървото, което е посред рая, Бог ни каза да не ядем. Ако вкусим от тях, ще умрем.

- Не, няма да умрете. Бог се страхува, че ако ядете от тези плодове, ще станете като Него и ще знаете всичко, затова така ви е наредил - послужил си с измама дяволът.

Ева се объркала. Наистина ли няма да умрат, наистина ли ще станат като Бога и ще знаят всичко? Погледнала отново към дървото, сега плодовете му ѝ се сторили по-красиви и по-вкусни от всички други. Помислила си за думите на дявола, че може да стане като Бога, само ако изяде един плод. Повярвала на лъжата на дявола, усъмнила се в думите на добрия Бог, забравила Неговите всеотдайни грижи и безкрайната Му любов, с която непрестанно ги обсипвал. Превъзнесла се, възгордяла се и нарушила Божията заповед. Откъснала един плод и го изяла. Дала и на Адам, който също ял.

Така първите хора съгрешили, като нарушили единствената заповед, която Бог им дал. Това бил най-трагичният момент в живота им. Адам и Ева не станали нито по-умни, нито по-знаещи или по-щастливи. Напротив, това бил краят на щастливия им живот. Те загубили своята невинност и забелязали, че са голи. Съвестта им започнала да ги изобличава за сторения грях. Усетили срам и страх. Страхували се от добрия Бог, от Този, Чиято близост и любов постоянно търсели, преди да съгрешат. Поискали да се скрият. Но може ли някой да се скрие от Бога?

Бог знаел какво се случило в сърцата на Адам и Ева и ги призовал към покаяние. Вместо да се разкае и да помоли за прошка, Адам започнал да се оправдава и прехвърлил цялата вина върху Ева, а тя върху змията.

Бог е многомилостив и щял да им прости, но те не поискали прошка, а упорствали в злото, което били сторили. Затова Той бил принуден да ги изгони от рая.

И в природата има закони, с които човек трябва непременно да се съобразява. Иначе ще пострада. Например, ако се качи на покрива на къщата и пожелае по-бързо да слезе по въздуха, ще падне, ще се нарани, а може и да загине.

Има и духовни закони, които се изразяват в спазване на Божията воля. Ако не се съблюдават, злополуката е още по-тежка. Адам и Ева нарушили Божията заповед и пострадали. Тялото им започнало да се уморява, да боледува, да остарява и да бъде подвластно на смъртта, а душата започнала да греши. Това е наследил от тях целият човешки род. Оттогава всички хора започнали да грешат и да умират.

Когато печката гори, родителите пазят малкото дете и му забраняват да се допира до нея, за да не пострада. Пазят го и от електрическите уреди, защото токът може да го убие и затова не му разрешават да се докосва до тях. Така и Бог искал да предпази любимото си дете - човекът, но той не послушал добрия Му съвет и пострадал.

Но когато детето поради непослушание се нарани, родителите не го оставят да страда. Те търсят начин да му помогнат. Така и Бог, Който е безкрайно добър и милосърден, не престанал да обича съгрешилите. Той вдъхнал светла надежда в сърцата им, като обещал, че след време ще им изпрати Спасител, Който ще им върне загубеното райското блаженство.

Въпроси:

1. Всичко, което Бог сътворил, било добро. Тогава откъде се появило злото в света?
2. Какъв бил животът на Адам и Ева в рая?
3. Каква заповед Бог дал на първите хора?
4. Защо им дал тази заповед?
5. Защо дяволът мрази хората и се старее по всякакъв начин да им навреди?
6. Как дяволът изкушил Ева да съгреши?
7. Защо Адам и Ева престъпили Божията заповед?

8. Какви били последствията от грехопадението?

9. Какво наказание определил Бог за съгрешилите?

10. Какво обещал Бог на първите хора?

Домашно:

Който желае, да разкаже писмено два случая от своя живот:

1. На послушание, което дарява радост.
2. На непослушание, което наранява и измъчва душата.

Своеволие

Бащата на Захари и Емилия беше горски пазач. През лятото работеше в горското стопанство. Направи си една малка дървена стаичка горе в планината, да се приютава в студени и дъждовни дни.

През зимата децата му много обичаха да седят край топлата камина и да слушат разказите на баща си за живота в планината. А той умееше да разказва увлекателно различни случки за срещи с горски животни. Беше виждал, и то отблизо, мечки, глигани, лисици, диви кози, сърни. За сладкопойните птици заговореше ли, децата като че ли чуваха песните им в свистенето на вятъра в комина.

Затаиха дъх веднъж, когато започна да им разказва как се изкачил на високия връх. Оттам се виждало чак морето. Цъфтели редки цветя, които не се срещат в равнината. Обеща да им донесе еделвайс.

Любопитството на децата беше голямо. През лятната ваканция те помолиха баща си да ги вземе със себе си за няколко дни. Ще прекарат чудесно в планината, а в събота и неделя ще се приберат пак у дома. Баща им обеща да ги вземе при условие, че ще бъдат послушни, защото животът в планината е суров и носи изненади.

Наистина прекрасно беше в планината. В горската къщичка се почувстваха като в приказна страна. Помагаха на баща си, когато палеше огън и приготвяше топла чорбича. Сутрин се събуждаха от песента на птиците ведри и засмени...

Но един ден се наложи баща им да отиде в селището по работа. Остави ги сами. Нареди никъде да не ходят, дори да не излизат от стаята. Обеща, че привечер ще се върне.

Като замина, те се почувстваха свободни. Затвореният живот им се видя скучен. Мислите им бродеха из планината. Въображението им рисуваха много примамливи неща.

- Еми, хайде да се изкачим набързо на високия връх. Оттам ще видим чудеса. Ще набереме еделвайс - започна пръв Зарко.

- Заро, много е високо. Няма да мога да вървя - отговори сестричката му.

- Я виж, колко е близо, над главите ни. Аз ще ти помагам. Ще станем герои.

Наивното дете повярва и тръгна. Изглеждаха много важни. Подпираха се на тояги като туристите. За храна не помислиха. Ей сега ще се изкачат, а връщането е още по-лесно.

Те не можеха да преценят, че на върха се изкачват опитни туристи за цял ден. Като повървяха само половин час, Еми се измори. Пътеките бяха тесни, каменисти и много стръмни. Неочаквано тя извика тревожно:

- Бате, виж какво страшно животно има долу в пропастта!

- Трябва да е мечка - добави Зарко.

- Да бягаме! Мечките бързо се катерят по скалите. Ще загинем!

Моментално пое обратния път. Страхът подкоси краката им. Еми седна, безпомощна да направи една крачка. Зарко се принуди да я качи на гърба си. Като бързаше, се подхлъзна. Паднаха и двамата. Дясната ръка, на която се опита да се опре, го болеше силно. Добре, че не бяха се отдалечили много.

Прибраха се и заключиха стаята. Баща им ги завари бледи като восък. Бяха прашни и със следи от одрасквания по лицата.

- Какво се е случило с вас? - тревожно ги запита.

- Излязохме нагоре, подхлъзнахме се и паднахме - отговори Зарко.

Бащата разбра всичко. Нямахме време да им се скара. Натовари ги на колата и ги отведе обратно в селото. Гипсираха ръката на момчето, а Еми дълго лекуваха от уплаха. Тя изгуби съня си. Задремеше ли, виждаше страшното животно и се стряскаше.

Мина всичко, но не се забрави. Те се извиниха за своеволието, но последиците от непослушанието оставиха трайни следи. Ръката на Зарко зарасна накриво, за да му напомня цял живот за грешката. А Еми си остана по характер страхлива.

Такива са горчивите плодове на своеволието и непослушанието!

Каин и Авел

(Битие 4:1–16)

След изгубването на рая животът на Адам и Ева много се променил. Те трябвало да обработват земята, за да изкарват прехраната си. Но Бог не ги изоставил. Дарил им двама синове Каин и Авел. Авел растял послушен и кротък, което много радвало родителите му. А по-големият Каин имал грубо и завистливо сърце. Като пораснали, започнали да помагат на родителите си. Авел пасял голямо стадо и се грижел за него, а Каин станал земеделец.

Веднъж двамата братя решили да благодарят на Бога за Неговите грижи към тях, като Му принесат жертва, всеки от това, което произвежда. Каин принесъл плодове от своя земеделски труд, а Авел - най-хубавото от агнетата. Дарът се слагал на един иззидан от камъни жертвеник и се запалвал. Друг начин на благодарност те не знаели.

Димът на жертвата на Авел се издигнал високо към небето, което било знак, че Бог приема жертвата му, защото тя била принесена от чисто сърце и с любов. А димът от жертвата на Каин се стелел над земята, което показвало, че жертвата му не е приета от Бога, защото той я принесъл с лоши мисли и без любов.

Каин завидял на брат си и се разгневил, задето Бог приел жертвата му, а неговата отхвърлил. Търсел случай да му напакости. Поканил го да се разходят на полето и там го убил. Извършил най-тежкия грях на братоубийството. Не се разкалял, а изпитал страх да не го убият, когато се увеличат потомците на първите хора по земята.

Бог го белязал със знак на лицето, за да не го убие никой, но този знак свидетелствал, че самият той е убиец. Каин станал най-големия нещастник. Душата му се изпълнила с мрак. Той нямал радост. Непрекъснато нещо го измъчвало и той скитал по света като самотен бездомник.

Най-после се заселил на едно място. Направил си жилище и го оградил наоколо с високи стени, защото ден и нощ изпитвал страх да не бъде нападнат и убит. Така се основал първият град.

Вместо убийтия Авел Бог дал на Адам и Ева друг син Сит. Той бил добър и възпитавал децата си в добро. А потомството на Каин се отличавало с лоши нрави.

Така се появили на земята два вида хора - добри и лоши. Добрите отстранявали всяка грешна мисъл от ума си и живеели мирно и щастливо. Те се обичали помежду си. Обичали Бога и Му благодарели за всичко.

А лошите хора се поддавали на зли мисли и настроения, които им внушавал дяволът. Те не обичали нито ближните си, нито Бога. Гневели се и вършели лоши дела, което ги правело много нещастни. Това се отразявало на лицата им. Те винаги изглеждали мрачни. Така сами си сложили знак на лицето, който показвал, че сърцата им не са чисти.

Коренът на всяко зло е завистта. Тя е много опасна, защото постепенно прераства в гняв, а гневът е моментна лудост. Той помрачава ума и човек върши най-лошото, за което после съжалява. Така и Каин започнал от малкото и стигнал до голямото. Първата стъпка към греха било неговото лошо чувство към Авел - завистта. От завистта преминал към омразата и гнева, а от гнева - към убийството.

Бог вложил в човека един много добър духовен закон на съвестта. Тя е глас Божии в човека и показва кое е добро и кое е грях. Никой не може да се оправдае, че не различава едното от другото.

След престъплението веднага идва наказанието. Съвестта започва безпощадно да измъчва душата на човека след извършения грях. Това не може да се сравни с никое физическо наказание, дори най-тежкото.

Човек може да бъде бит, наранен, измъчван физически, но това все пак ще има някакъв край. А съвестта мъчи човека цял живот. Който се е поддал на гняв и извършил престъпление, той знае това.

Добри и религиозни писатели, за да поучават хората на добро, са ни оставили книги, в които описват греха, особено на убийството, и след това посочват лошите последици от него.

Руският писател Достоевски написал книгата “Престъпление и наказание”. В нея се разказва за един отличен студент, който бил много беден. Той решил да убие старата си богата хазяйка, която била лихварка. Дяволът го излъгал с добри намерения. С парите, които ще открадне, ще завърши образованието си и ще прави само добро на хората.

Но след като я убил, всички планове рухнали. Мирът в душата му изчезнал. Разболял се от вътрешни терзания на съвестта. Не можел да учи и дори да заспи. Затворел ли очи, виждал мислено кръв и очите на убитата, които не му давали покой.

Готов бил да търпи да го измъчват, само да се отърве от терзанията на съвестта. Сам се предал на полицията и го изпратили на заточение в Сибир. Горчиви са плодовете на греха!

Животът на човека е Божи дар. Никой няма право да отнема нито своя, нито живота на другите. Този, Който е запалил пламъка на живота в гърдите на човека, е Великият Бог. Затова никой друг освен Него няма право да гаси този пламък.

Въпроси:

1. Какви били по нрав Каин и Авел?
2. Кои две лоши наклонности направили Каин братоубиец?
3. Какво наказание сполетяло Каин след греха?
4. Какъв духовен закон Бог вложил в човека, за да го предпазва от грях?
5. Защо убийството е тежък грях?

Домашно:

Разкажете на близките си за нещастieto на бедния студент от романа “Престъпление и наказание” на Достоевски.

Отплата за грях

Красива е ширната Добруджанска равнина. Особено когато узреят житата и се люшнат натежали класове, тя прилича на златно море. Плодородният чернозем възнаграждава щедро земеделеца.

Еньо и Манол наследиха голям имот от баща си. Възпитани от деца в трудолюбие, забогатяха. Двамата бяха различни. Манол отделяше за бедните от излишъка си и стана известен с доброто си и милостиво сърце. Труда на наетия работник възнаграждаваше щедро. Но Еньо беше завистлив и много алчен. Все гледаше да присвои нещо повече от брат си.

Един ден се срещнаха двамата при голямата нива край гората. Еньо беше преместил синурата две крачки в своя полза. Брат му посочи стореното и му направи забележка, като го упрекна в несправедливост. Много пъти му е прощавал, но този път сметна, че е прекалил.

Еньо се ядоса, грабна мотиката и го удари. Заслепен от гняв, помисли, че като го убие, никой няма вече да спори за отнетото. Всеки ще помисли, че Манол е паднал и ударил главата си в големия камък, който беше поставил като граница между имотите им. Падна брат му облят в кръв, а Еньо избяга.

Намериха се добри хора, помогнаха. Не умря, но остана с повреден ум. Не можа да разкаже на никого за случилото се. Гледаше хората като безумен.

Често отиваше до дома на брат си, сядаше на прага и гледаше в една точка, без да говори. Еньо отначало беше безразличен, но постепенно проговори съвестта му и започна да го измъчва. Стана неспокоен. Затвореше ли очи, виждаше брат си в кръв, прострян до големия камък. Сънят бягаше от очите му, започна да изглежда блед като болен.

Потърси забрава в алкохола. Сутрин рано отиваше в кръчмата и се напиваше. Престана да се интересува от полската работа. Не го радваше нищо.

Един ден отиде на голямата нива, огледа камъка и потръпна. Видя го целия в кръв, а скоро беше валило дъжд. Откъде му дойде сила, не разбра, но успя да го прекатури и той падна в пропастта. Нямаше го вече. Но и това не го успокои.

Като се връщаше в селото, срещна брат си. Краката му се разтрепериха, едва не падна. Пак отиде в кръчмата. Този път се напи до безпаметност. Постепенно пропиля всичко и разори семейството си. Жена му плака, умоляваше го, но нищо не помогна.

На един празник, когато цялото село се беше събрало на поляната, в пияно състояние извика високо, че е убил брат си. Някои се досещаха за това, но повечето приеха думите му като на пиян човек.

Жена му умря преждевременно от мъка. Децата му се разпиляха. Отидоха в близкия град да търсят работа. Нямаше с какво да се препитават. Еньо остана сам в полусрутения си дом и преживяваше от милостиня. В една студена есенна вечер го намериха на улицата умрял. Съседите го приготвиха за погребение и както става с бездомниците, го оставиха да пренощува в храма. Очакваха на другия ден да дойдат синовете му.

Изненадата на всички беше голяма, когато на другата сутрин отвориха църквата. Видяха ужасяваща картина. По невнимание бяха оставили запалена свещ. Тя паднала и запалила дрехите му и той изгорял.

Това потресе цялото село. Всички видяха в случилото се Божие наказание. И повярваха в неговата изповед. Братоубийството беше наказано още тука. То не донесе щастие на алчния Еньо, който умря като последен бедняк.

Такава е отплатата за греха на завистта и алчността, които могат да доведат да братоубийство.

Всемирният (световният) потоп

(Битие гл. 6–9)

Лесно е да се слиза по стръмна пътека. Ако човек върви все по наклона, тя може да го отведе в мрачна пропаст. Много по-трудно е изкачването нагоре. То изисква понякога големи усилия, но разкрива все по-широки слънчеви простори.

Така е и в духовния живот. Грехът е лесен, но помрачава просторите на душата. А човекът със свободната си воля по-често избира него и животът му става тъжен и труден.

Така станало с потомците на Адам и Ева. Те се умножили и изпълнили цялата земя. Грехът, който се появил чрез грехопадението на Адам и Ева, започнал да се разпространява и пуснал своите отровни пипала към всички хора. Злото започнало да отравя човешките сърца, хората забравили Бога, престанали да се обичат, крадели, убивали, вършели всякакви престъпления и злини.

Въпреки това Бог, Който е милосърден и дълготърпелив и много обича хората, не ги наказвал веднага. Приканвал ги да се разкаят, да поправят живота си и отново да се обърнат към Него.

Но те не само че не се разкаjali, но ставали още по-лоши. Потънали в грехове, беззакония и разврат до такава степен, че Бог решил да изстреби всичко живо на земята.

Единствено Ной и семейството му живеели честно и почитали Бога. Затова Той решил да спаси само неговия дом и му казал:

- Земята се изпълни със злини. Затова ще изстребя всичко, което живее на нея. Ще изпратя проливни дъждове и те ще потопят във вода цялата суша. А ти си направи ковчег (огромен покрит кораб), и когато започне да вали, влез в него с цялото си семейство. Вземи и от всички животни по няколко двойки, за да се размножат след потопа и да изпълнят отново земята!

За да даде възможност на затъналия в грехове народ да се опомни и поправи, Бог определил един период от 120 години. Хората обаче гледали с насмешка как Ной строи своя кораб. Те постоянно му се подигравали. Той им казвал, че Бог е разгневен от живота, който водят, предупреждавал ги за наказанието, което ще ги сполети, ако не се покаят и не престанат да вършат зло. Но никой не се вслушал в думите му.

В това време Ной направил огромен ковчег с дължина 156 м, ширина 26 м и височина 16 м, засмолен отвътре и отвън, имал прозорец отгоре и врата от страни. Бил разделен на три части, предназначени за хората, животните и за храната на животните.

Определеният от Бога срок изтекъл. Не виждайки повече надежда за покаяние на грешните човеци, Той заповядал на Ной да влезе в ковчеза с тримата си синове Сим, Хам и Иафет, жените им и определените животни.

Тогава завалил проливен дъжд, който не стихнал 40 дни и 40 нощи. Водата се издигала все по-високо и по-високо, скоро дори и високите планински върхове били покрити с вода. Цялата земя била потопена. Загинали всички хора, всички животни и птици, всички живи същества. Спасили се само тези, които били в кораба. Това всеобщо наводнение се нарича "всемирен потоп".

Когато дъждът спрял и водата започнала постепенно да спада, корабът заседнал на върха на Араратската планина.

Няколко пъти Ной пускал птици, но те бързо се връщали, защото нямало къде да кацнат. Накрая пуснал един гълъб. Той донесъл в чоквата си маслиново клонче - белег, че вече се е появила суша. След седем дни пак пуснал гълъба, но той вече не се върнал.

Тогава всички излезли от кораба. Земята греела пречистена. Ной и домашните му принесли благодарствена жертва. На небето се появила пъстроцветна дъга. Тя била знак, че повече няма да има потоп и Бог отново ще се грижи за хората.

Много дълго време Бог чакал хората да се разкаят, но те не се поправили. В това време им давал различни изпитания, за да се вразумят, но те не спрели да извършват неправди. Тогава дошла световната катастрофа. Учените, като изследват земните пластове установяват, че наистина е имало такава бедствие.

Хората и сега грешат. По безкрайната си милост Бог изпраща изпитания за вразумяване, но не всеки осъзнава това. Всеизвестна истина е, че след греха винаги следва наказание за исправление. Примерите са много и най-различни.

Ако някой лъже, след време ще се намери друг, който ще го наклевети несправедливо. Ако е разумен, това няма да го учуди. А примерите за кражбата са още по-показателни. Откраднатото се заплаща в много по-голяма степен.

Собственик на фабрика редовно отнемал по малко от заплатите на работниците. С това бързо забогатял нечестно. Минало време и уж случайно избухнал пожар. Фабриката и домът му изгорели. Изведнъж богатият крадец станал по-беден и от работниците, които поне имали покрив над главата си.

Особено бързо се наказват жестокостите. В момент на гневна разправия един човек хвърлил камък върху съседа си и строшил крака му толкова зле, че се наложило лекарите да го отрежат. На сторилия тази жестокост се родило дете с повредени две крачета. Отрезвяването дошло, след като видял страданието на нещастното си детенце.

Неизброимо много примери има в живота. Бог не е жесток, за да отмъщава на хората, но Той допуска понякога бързи случаи на отплата за греха.

А колко е хубаво, когато човек бяга от греха. За стореното добро Бог възнагражда още в момента. Душата се изпълва с топла радост, каквато никой човек не може да подари на човека.

Въпроси:

1. Какъв живот водели хората преди потопа?
2. Кой бил единственият праведник и какво Бог му наредил да направи?
3. Колко време Бог чакал хората да се разкаят за греховете си?
4. С каква цел Бог изпраща след греха наказания?
5. Има ли цена любовта без справедливост?

Домашно:

Разпитайте стари мъдри хора да ви разкажат случаи на Божие наказание за сторен голям грях.

Звънченце от сребро

На своето другарче в нужда
направя ли добро,
в сърцето ми за миг запява
звънченце от сребро.

Припев: Запява сладко песенчица,
в сърцето ми трепти.

Превръща го във златна птица,
готова да лети.

Бог щедро радост ми дарява,
направя ли добро.

В сърцето ми за миг запява
звънченце от сребро.

Припев: Запява сладко песенчица,
в сърцето ми трепти.

Превръща го във златна птица,
готова да лети.

(Нотирано - виж "Църковни песни за деца" по стихове на монахиня Валентина Друмева, стр. 16.)

Истински случаи

1. Потресаващо е случилото се с един груб селянин, който измъчвал животни без жал. Това станало в град Провадия на пазара. Пред пийналите си другари, за да докаже, че е много сръчен, когато дерае заклано животно, заявил, че може да одере едно живо козле толкова бързо, че то да не умре, преди да го е одрал.

И действително той го одрал живо. Козлето одрано направило няколко крачки, паднало и издъхнало. Тръгнал си той с каруцата за дома, а от ясно небе паднал гръм и го убил на място. Като го изнасяли от дома му, за да го погребат, пак паднал гръм в ковчега му. Трети път паднал върху него гръм, когато го спускали в гроба. Погребали го черен като въглен.

2. Подигравката със светинята също има големи последици. Една млада жена се хвалела, че не вярва в Бога. Когато отишла да ражда, в болничната стая имало окачена икона.

- Махнете тази икона! - смело се разпоредила. Аз не искам моето дете да види най-напред такова нещо.

След раждането лекарката ѝ донесла детето и каза:

- Наистина желанието ви се изпълни. Вашето дете никога няма да види икона, защото се роди сляпо.

3. В мрачна нощ един селянин откраднал няколко овце и ги затворил в собствената си кошара. Но те започнали да бляят. За да не разберат съседите и да го издадат, той им отрязал езиците. Наказанието го постигнало още тук.

И трите му деца - момиченца, се родили неми.

Вавилонската кула

(Битие 11:1–9)

Адам и Ева живеели в райската градина, а в душите им ухаели райските цветя на добри мисли, защото не познавали греха. След грехопадението им обаче в техните души започнали да поникват отровните плевели на различни греховни наклонности, които заглушават нежните цветове на доброто и те залиняват.

Най-опасен се оказал бодривият трън на гордостта. С широката си корона той не пропуска нито един слънчев лъч и цветята край него бързо умират. Примерите са показателни.

Дяволът поради гордост паднал от небето и станал зъл дух. Адам и Ева пак от гордост поискали да станат като Бога и изгубили райското блаженство. Гордостта помрачава мисълта и човекът като безумен започва да крои престъпни планове, докато се провали и пред хората, и пред Бога.

Така станало и след потопа. Потомците на Ной отначало живеели праведно. Но дяволът отново започнал да хвърля в душите им семената на греха. Някои се поддавали и грешели.

Отровното семе на гордостта поникнало в сърцето на Хам и неговото потомство. Родили се мисли на надменност и жажда за слава. Това довело до раздори, а дотогава живеели в разбирателство и всички говорели на един език.

Земята започнала да става тясна за живеене, но те решили да се разделят най-вече поради разединението. Потомците на Хам поискали да се прославят, преди да се разпръснат по земята. Те убедили някои от потомците на Сим и Иафет да изградят голям град и висока кула до небето.

Започнали работа, но делото не било угодно на Бога. А грехът на гордостта забивал бодлите си все по-дълбоко. Някои по-лекомислени дори стаили в ума си мисълта, че като се издигнат много високо, ще стигнат до Бога. Обезумели от гордост, те не помислили, че Бог е непостижим.

За да спре неразумието, Бог размесил езиците им. Един искал тухли, а му донасяли вар, друг викал за отвес, а му носели камъни. Строежът станал невъзможен и спрял. Кулата и градът останали недовършени. Градът нарекли Вавилон, което значи смесване, а кулата - Вавилонска.

Тогава потомците на тримата синове на Ной се пръснали по света. Потомците на Иафет населили Европа, Хамовите се настанили в Африка, като заели част и от Азия, а потомците на Сим останали в Средна Азия.

Докато живеели заедно, всички имали чиста вяра в Единия Бог. След разделението я опазили само потомците на Сим, а другите с помрачен от греха ум я забравили. Без Бога станали слаби и страхливи. Не могли да си обяснят природните стихии и се плашели от тях.

Започнали да ги боготворят. Измислили си богове на слънцето, звездите, огъня и др. Правели им изображения, които се наричат идоли. Покланяли им се, принасяли им в жертва животни и дори хора, за да ги умилостивяват. Всъщност те се покланяли на дявола, който по този начин ги отклонявал от Бога. Затова започнали да се наричат идолопоклонници и езичници.

Падението дошло като последица от гордостта. Тя прави човека неразумен. Горделивите хора с надменност, необузdana жажда за големство и самохвалство оскърбяват ближния си. По този начин го отдалечават от себе си и стават нещастни самотници. А може да предизвикат обидения и да последва отмъщение. Получава се цяла верига от грехове, която води началото си от гордостта.

Има хора напълно обезумели от гордост, които с надменността си оскърбяват дори Бога. Тогава последиците са още по-печални.

През 1911 г. в Англия е построен най-големият пътнически кораб "Титаник". На него бил поставен надпис: "Този кораб дори и Бог не може да потопи". Това богохулство става причина първото плаване на "Титаник"

да бъде и последно. Ударен от айсберг, мощният кораб потънал във водите на Атлантическия океан. Така била наказана безумната човешка гордост.

Въпроси:

1. Защо гордостта е тежък грях с най-лоши последици?
2. Как и защо Бог спрял дръзкия строеж на Вавилонската кула?
3. Кои са езичници и как се появило идолопоклонството?

Домашно:

1. Разкажете на близките си за съдбата на "Титаник".
2. Спомнете си случаи, когато сте изпадали в глупава гордост чрез самохвалство или сте се присмивали на някого.

Плодовете на неверието

Васил беше израснал в бедност и лишения и получи само средно образование, но беше мъдър и дълбоко вярващ християнин. Ползваше се с добро име и голямо уважение. Като ценеше знанието, той изпрати сина си Сава да учи в чужбина. Когато се върна високообразован, бащата не можа да го познае.

Сава беше повлиян от модернизма на неверието, което го направи горд, надменен и самомнителен. На забележките на баща си той отговори смело:

- Татко, вие тука сте много изостанали. Светът се развива. Науката е напреднала. С нея човек е силен да побеждава природата.

- Внимавай, синко! Не хвърчи високо, да не паднеш ниско - каза баща му и добави: - Я начертай на земята един кръг.

- Колко голям? - запита Сава с малко ироничен тон, защото той беше слушал лекции на световноизвестни професори, а баща му искаше да му дава някакъв урок.

- Колкото искаш.

Сава начерта един кръг и зачака, а баща му обясни:

- Колкото е пространството вътре в кръга, това са човешките знания. А пространството извън кръга, което е безкрайно, е незнанието.

Сава не обърна внимание на този прост пример и продължи да му обяснява, че учените са победили природата. Научен от дете на труд, той се зае да го докаже на дело. Спорът с баща му продължи:

- Татко, пред нас природните стихии са нищо. Ние не треперим пред тях, както правят набожните бабички. Сушата е вече победена. Ние строим язовири и поливаме при суша.

- Трудете се. Използвайте сътвореното от Бога за полза на човека, но не се превъзнасяйте високомерно пред природните стихии - мъдро го посъветва пак Васил.

Обработваха голяма зеленчукова градина. Поливаха я и въпреки сушата, тя натежа от плодове. Но неочаквано падна градушка и унищожиха всичко. На това Сава пак гордо отговори, че без загуби не може.

Но той стигна до богоборство. На сина си не даде име Васил, както е прието, а Вихър. Като разбра, че баща му не одобрява това, без уважение отговори, че на стария му стигало само първата буква.

Сава не харесваше и своето име. Когато баща му обясни, че един от учениците на светите братя Кирил и Методий се казва Сава, а имало и велик подвижник преподобни Сава Освещени, той махна с ръка и каза, че това са остарели работи, и добави:

- Няма да допусна моят син да влезе в църква.

Не позволи да го кръстят, защото религията правела хората ограничени и страхливи. Той искал неговият син да стане свободна личност. И Вихър наистина стана такъв, какъвто баща му искаше.

Всичко му беше позволено и той предпочете развлеченията. Нямахме спирачка в нищо. С всяка изминала година намаляваше успеха си, докато тръгна по заведенията. Скоро стана жертва на алкохола. В пияно състояние направи престъпление и стигна до съд. Сава трябваше да заплати голяма сума за обезщетение и го осъдиха условно.

Тогава гордият неверник изпадна в тревога. Започна да отрезвява. Синът му летеше вихрено към пороците. Един ден смирено попита баща си:

- Татко, може ли да кръстим Вихър? Той е вече голям!

- Винаги може, но ти позакъсня, синко. Трудно ще излекуваш душата му.

Сава видя горчивите плодове на неверието, което предаде и на своя син. Дотолкова осъзна заблудата си, че надмина баща си в упование на Божията милост. Молеше се ден и нощ за спасението на любимия си син.

Авраамовата жертва

(Битие 22:1–19)

Алпинистът се изкачва на шеметна височина по скалите, след като е осигурен с въже, здраво прикрепено към сигурна опора. Иначе ще загине. Много по-важна е връзката със здрава опора, когато трябва да се опази душата.

Ако детето се отдели от съветите на родителя, бързо ще последва лошия пример, на който лесно се подражава, а душата му ще бъде наранена от греха за цял живот. Най-опасно е обаче скъсването на връзката с Бога. Тогава душата заболява от тежки грехове.

Така станало с потомството на Ной. Почти всички забравили Бога и станали идолопоклонници. Между потомците на Сит имало един праведник. Той се казвал Авраам. От неговия род Бог искал да произведе велик народ, от който ще се роди Спасителят на света. Решил да провери верността му с най-тежкото изпитание.

Авраам имал единствен син Исаак, когото обичал повече от всичко на света. Но Бог поискал да Му го принесе в жертва. Това изглежда много жестоко, но само за тези, в които любовта и верността към Бога са слаби.

Авраам размислил. Знаел, че Бог ненавижда жертвоприношението на хора, което правели идолопоклонниците. Бил уверен, че Той е велик в любовта Си към хората, защото Неговата любов безкрайно превъзхожда дори любовта на бащата към детето...

Но не било лесно. Едно малко колебание би го хвърлило в безнадеждна скръб. Авраам устоял в тежката душевна борба. Като обичал безкрайно Бога и вярвал в Неговата милост, той натоварил на добичето си дърва и потеглил към планината, където трябвало да принесе сина си в жертва. По пътя Исаак го попитал:

- Татко, къде е агнето, което ще принесем в жертва?

- Бог ще предвиди, синко - отговорил с непоколебима вяра баща му.

Авраам вече бил вдигнал нож да го заколи, когато се чул глас от небето:

- Аврааме, не прави нищо лошо на сина си. Разбрах, че вярата ти е непоколебима, щом не пожали единствения си син за Мене.

Авраам отпуснал десница. Като се обърнал, видял един овен, заплетен с рогата си в храстите. Него принесъл в жертва.

По-силна вяра и любов към Бога нямал никой друг.

Не може човек да бъде верен на Бога, ако не е верен на своя ближен. А затова се иска чисто и милостиво сърце, което знае да съчувства и да се пожертва. Бог е Любов и иска да се обичаме и да си помагаме взаимно.

Ако видиш дете, което с прашка убива птиче или бие беззащитно животно, от него не може да се очаква да остане вярно на своя приятел, защото сърцето му е студено и немилостиво.

За да покажеш вяроност, трябва да можеш да направиш жертва. Всичко започва от малкото. Например твой съученик те моли да му помогнеш да реши трудна задача. Ти трябва да отложиш играта или приятното занимание. И това е жертва.

А верността към Бога е свързана с много по-голяма отговорност. Тя се проверява всеки ден. Например, когато слушаш лекомислени деца да оскърбяват Бога с поведението си или с шеги, а сърцето ти не страда, ти не си останал верен на Бога.

Ако влезеш в църква и чуеш да се слави Бога с молитвени песни и сърцето ти не трепне от радост, ти не си останал верен на Бога.

Когато посягаш към цигари, алкохол или наркотици, които убиват тялото и душата, които Бог ти е дал, ти пак не си верен на Бога...

Любовта и верността към Бога изискват усилия. Когато се почувстваме слаби, нека имаме примера на Авраамовата жертва.

Въпроси:

1. Как изпитал Бог верността на Авраам към Него?
2. Небесният Баща Бог или земният баща обича повече детето си?
3. Можем ли да останем верни на Бога, когато не сме верни на ближния?
4. Посочете примери.

Домашно:

Който желае, да опише един пример от своя живот, когато е останал верен на Бога и на своя приятел.

Вярност

Двама добри приятели тръгнали на дълъг път през пустинята. Носели злато и скъпоценности. Жаркото слънце греело толкова силно, че едва се дишало. При това изгубили пътя. С дни се лутали в различни посоки. Изнемогнали от жажда.

- Тука ще умрем - отчаяно казал единият и хвърлил торбата със злато.

- Аз съм по-млад и не губя съвсем надежда, но усещам, че силите ме напускат - отговорил другият и хвърлил своя скъпоценен товар.

Златото не можело да им помогне. Те изгаряли за вода. Нямали вече сили да говорят. Изведнъж първият паднал полужив на пясъка. Другият със сетни сили решил да продължи.

- Ако се спася, няма да те оставя - казал той и започнал да лази, защото не можел да стои прав.

С премрежен поглед изведнъж забелязал да прелита птица. "Може би има в тази посока извор" - помислил той и капка надежда стоплила сърцето му. Променил пътя си и най-после попаднал на оазис, където струял бистър извор. Утолил жаждата си и се съживил. Но как да помогне на приятеля си!

Нямал сили да го пренесе до извора, а и разстоянието не било малко. Тогава събул обувките си, напълнил ги с вода и тръгнал в обратната посока. Вървял бос, стъпвайки като че ли на жар.

Въпреки че водата изтичала, все пак занесъл на приятеля си две-три глътки. Това вляло малко сили в тялото му и той се съживил. Втори и трети път му донесъл и го спасил.

Лежачият без сили пътник в нажежения пясък не губел напълно надежда. Той вярвал, че ако приятелят му оцелее, няма да го остави. Една искрица била тази надежда, но тя го крепяла.

Верността е велика добродетел! Тя е най-скъпоценна, когато е изпитана. Затова мъдрите хора казват: Приятел в нужда се познава!

Иосиф и неговите братя

(Битие 37:1–36)

Бог е сътворил човека за радост. Въпреки повредената от грехопадението му природа той не изгубил способността да се радва. Колкото по-чисто е сърцето, толкова радостта е по-светла. Грехът, особено тежкият убива радостта. Примери има много от миналото и до сега.

Яков имал дванадесет синове. Най-малкият - Иосиф, се отличавал с кротост и добродушие. Баща му го облякъл в пъстра дрешка. Това породило завист в братята му, която прераснала в омраза.

Веднъж бащата изпратил Иосиф при синовете си, които пасели стадата. Още като се задал, отдалече го познали по пъстрата дреха. Пламнала завистта им и те се сговорили да го убият.

- Ще кажем, че го нападнал и изял див звяр - предложил един от тях, но на най-старият брат му дожаляло и не се съгласил да пролеят братска кръв.

- Ще го хвърлим в дълбок ров - казал той, като намислил през нощта да го извади.

Така сторили. Съблекли му новата дреха и го хвърлили в рова. Но тъкмо седнали да се хранят, и видели, че отдалече се задава търговски керван за Египет. Дожаляло и на друг от братята за невинния малък брат и предложил да го продадат.

Извадили Иосиф от рова и го продали за 20 сребърника. За да скрият престъплението, заклали един козел, напръскали дрехата с кръв и я предали на баща си. Нещастният баща наистина помислил, че любимият му син е разкъсан от зверове и много страдал.

Търговците продали Иосиф на един египетски царедворец. Скоро честният младеж спечелил доверието му и той го назначил за управител на имуществото си.

Дори самият фараон останал възхитен от благородството на Иосиф и го направил свой съветник и заместник. Едва тридесет годишен той станал пръв след фараона и втори господар на Египет.

Настъпила незапомнена суша, която продължила седем години. Хората умирали от глад. Яков изпратил синовете си в Египет да купят жито. Като пристигнали, те се явили пред Иосиф. Поклонили му се както подобава. Не се досетили, че той е техният брат, когото продали, защото не допускали, че може от роб да се издигне толкова много. Но Иосиф ги познал и много се развълнувал. След като ги разпитал за баща им, казал:

- Аз съм Иосиф, вашият брат, когото продадохте в Египет.

Прегръщал ги и ги целувал, а те онемели от срам и възмущение. По настояване на Иосиф Яков се преселил в Египет при любимия си син заедно със синове, дъщери и внуци, всичко 54 души.

Завистта причинява много страдания на хората. Тя похабява не само душата, но и тялото. Завистливият човек няма покой ден и нощ. Той не може да се радва на доброто в хората. И понеже това е постоянно, нервите му се изтощават. Нарушават се сънят и апетитът. Идват болестите, а те са много.

Появявя се гастрит, после язва. Сърцето се натоваарва от лоши чувства и ускорява пулса. Изтощено, то може да заболее сериозно...

Но завистта най-много вреди на душата на завистливия. Като се настани в нея, тя отваря вратите за много други грехове, докато се стигне до братоубийството, както станало с Каин. Завистта не щади дори и децата.

Въпроси:

1. До какъв тежък грях може да доведе завистта?

2. Разкажете какво зло сторили на Иосиф завистливите му братя.
3. С какво възнаградил Бог Иосиф за кротостта и незлобието му?

Домашно:

Намерете в Светата Библия подробния разказ за Иосиф и неговите братя. Посочката е (Бит. 37:1-36; 39- 48). Това означава: Книга Битие, глава 37, от 1 до 36 стих и главите от 39 до 48.

Лекарство против завист

Митко беше послушно и много милостиво дете. Много жалеше майка си и винаги ѝ помагаше. Веднъж се върна от училище в лошо настроение.

- Митко, да не си получил лоша бележка днес - запита го майка му.

- Не, мамо. Марин получи отлична бележка и учителката го похвали пред всички ученици. Мене никога така не ме е хвалила - призна си Митко.

- Радвай се. Той ти е приятел. Митко искаше да се радва, но не можеше.

Завистта се беше загнездила в душата му. След няколко дни дойде втора тревога.

- Мамо, Марин има много хубаво синьо палто. Искам да ми купиш същото.

- Нямаме пари - отговори тъжно майка му.

- Още сега искам - отсече Митко и излезе от стаята.

Никога досега не е бил толкова неспокоен. Тя разбра всичко. Душата му боледуваше от завист. Повика го, седнаха и започна отдалече.

- Митко, обичаш ли песента на горските птички?

- Много, мамо. Аз искам някоя сутрин да ме събудиш рано и да отидем в близката горичка да ги послушам. Сутрин пеят най-сладкогласно.

- А обичаш ли да гледаш хубостта им? - Много, мамо. Някои птички имат жълти гушки, други червени. А крилете им са най-красиви, особено като летят. На слънцето греят, греят.

- Но, ако някой жесток човек започне да отскубва перо след перо от крилете, летенето им започва да се затруднява. Ако пък им отреже крилете, те падат на земята.

- Това е ужасно, мамо. Има ли такива хора?

- Не зная дали има толкова жестоки хора към сладкопойните пестрокрили птички, но зная, че има неразумни хора, които са жестоки към своята душа. А душата е като птичката. Тя иска да лети с красиви мисли, да се радва...

- Как става това?

- След всеки малък грях се отскубва по едно или няколко пера от крилете на душата. А грехът на завистта направо отрязва целите криле. Тогава човек забравя колко е хубаво душата да лети високо и започва с лоши мисли и чувства да се рови в живота на хората около него. Не се радва на успехите им.

Поспря майката, за да го остави да размисли и попита:

- Ти имал ли си такива случаи?

- Аз завидях само на Марин, и за похвалата, и за новата му дреха - призна си чистосърдечно Митко.

- А искаш ли да се излекуваш от тази болест?

- Искам, тя измъчва душата ми. Но как да стане това?

- Прави добро на всичките си другарчета, но най-много на Марин. Тогава в сърцето ти ще разцъфне такава сладка радост, която ще го изпълни цялото и няма да остане място за лошото чувство на завистта.

Митко последва съвета на майка си и не допусна повече завист да измъчва сърцето му. Той се излекува навреме.

Моисей и избавлението на еврейския народ

(Изход гл. 2, 3, 5)

Бог е многомилостив и помага на страдащите, когато потърсят Неговата закрила с чиста вяра и пълна надежда. Това много ясно е изразено в живота на потомците на Яков.

От дванадесетте му синове в Египет се образувал голям народ - еврейският. Той се разделял на дванадесет части, наричани колена, според дванадесетте синове на Яков.

След смъртта на техния покровител Иосиф дошли тежки изпитания, защото те били роби в чуждата египетска земя. Фараонът започнал да се бои от тяхната многочисленост и им възлагал тежка работа - да дялат големи камъни, да пекат тухли и да вадят вода от реката. С техния труд били построени много градове в Египет.

Най-тежкото дошло, когато фараонът наредил да бъдат хвърляни в реката всички новородени еврейски момченца. В тази голяма беда евреите разбрали, че помощ могат да очакват само от Бога. И започнали горещо да се молят Той да ги избави от египетското робство. Бог чул молитвите им и устроил всичко.

От Левиевото коляно се родило красиво момченце - Моисей. Три месеца майка му го укривала. Когато това вече станало невъзможно, тя засмолила една кошница, сложила го в нея и я пуснала в реката. Имала силна вяра, че Бог ще го спаси.

В това време фараоновата дъщеря дошла да се изкъпе на реката. Видяла го и наредила да го извадят. Осиновила го, а за кърмачка наела собствената му майка, без да знае това. Така Моисей не прекъснал връзката си със своя народ.

Когато пораснал и видял страданията на евреите, избягал от фараоновия дворец и станал пастир. Като пасял стадото, видял една къпина, която горела, но не изгаряла. Приблизил се и чул глас:

- Моисее, събуй обувката от нозете си, защото земята, на която стоиш, е свята. Ти ще изведеш народа от Египет.

За да повярват евреите в него Бог му дарил чудотворна сила, която проявил и пред фараона. Въпреки това той не се съгласил да пусне народа. Но Бог му пратил изпитания и така бил принуден да се лиши от поробените евреи, които използвал за тежък труд.

Извеждането на народа, който 430 години робувал, било празник за евреите. Те го нарекли Пасха, което значи избавление. Да се преведат стотици хиляди хора през египетската пустиня, обаче не било лесно. Без Божията помощ това не било възможно.

За да не се заблудят, Бог им показвал пътя чрез един светъл стълб, който се движел пред тях. Денем той бил като облак, а през нощта ставал огнен.

Но фараонът се разкалял и решил да ги върне. Изпратил войска да ги догони. Моисей твърдо вярвал в Бога и не се уплашил. Когато се намирал на брега на Червено море, той вдигнал тоягата си над него. Появил се силен ураган, който разделил на две морските води. Образувала се широка пътека и евреите преминали по морското дъно.

Когато преследващият ги фараон и войската му тръгнали по тази пътека, водната стихия отново се събрала и те се издавили.

Милостивият Бог им дал и храна в пустинята. Всяка сутрин започвали да валят от небето дребни зрънца, които били много вкусни и хранителни. Нарекли ги манна. Нямало вода. Тогава Моисей ударил с тоягата си в една скала и от нея потекла бистра прясна вода.

Цели 40 години евреите странствали в пустинята, докато стигнат до обещаната им земя Ханаан.

При страдания и изпитания, който потърси Бога с чиста вяра и топла молитва, и сега намира помощ и утешение.

Подобно на евреите, когато страдали под египетско робство, и всеки човек може да изпадне в трудни положения, в които и най-близките му хора не могат да го подкрепят. Ако тогава потърси помощ от небето, Бог ще му помогне.

Например една майка много се безпокояла за своето дете, което учело в съседния град. Отдавна се стъмнило, а него все още го нямало.

Тогава тя запалила кандилото пред иконата и горещо се помолила. След половин час синът ѝ се завърнал и разказал, че имали извънредни занимания и той изпуснал последния автобус. Като се чудел какво да прави, изведнъж една кола спряла "случайно" пред него. Познати добри хора го докарали.

И двамата благодарили на милостивия Бог.

При изпитания, който потърси Бога с чиста вяра и топла молитва, намира помощ и утешение.

Въпроси:

1. Кое подтикнало евреите да търсят Бога?
2. Как бил спасен Моисей?
3. По какъв начин Бог се открил на Моисей?
4. Разкажете за чудното преминаване през Червено море.

Домашно:

Научете наизуст утринната молитва:

Боже, благодаря Ти, че ме запази така милостиво през тази нощ. Помогни ми да не те наскърбя с никакъв грях и да прекарам днешния ден угодно на Тебе и спасително за мене. Амин!

Утринна молитва

Когато шепна утринна молитва,
изгрява в мен зорница.
Умът ми просветен високо литва
като криле на птица.

А мислите ми мъдри са и чисти
като лазур небесен.

Струят като потоците сребристи,
изплитат светла песен.

Започва моят ден с молитва свята,

тъй леко ми е с нея.

В сърцето греят ведри небесата,

добри дела аз сея.

(Нотирано - виж "Църковни песни за деца" по стихове на монахиня Валентина Друмева, стр. 42.)

Божиите пътища

Като млад специалист Николай трябваше да пътува по служба за Нидерландските острови. Рано сутринта корабът излезе от пристанището. Когато потегли, един от моряците се прекръсти. Това го учуди. Майка му от малък го водеше на някакви сектантски събрания, където не се почиташе светият Кръст Христов.

Той беше жизнерадостен и изпълнен със светли мечти. Бъдещето си виждаше прекрасно. Сега щеше да види нови страни, нови хора, а като се върне, го очакваха нови радостни срещи и изживявания...

Отначало видимостта беше добра, но щом влязоха в Амстердамския канал, падна гъста мъгла. Предната част на кораба съвсем не се виждаше. Десният бряг на канала, по който ставаше плаването, едва се забелязваше на 20-30 метра.

Моряците взеха всички предпазни мерки. Локаторът работеше, а на палубата беше поставен опитен наблюдател. Но най-опасната част от пътя беше тесен шлюз, чрез който каналът се свързва с морето. Оттам трябваше да се мине почти слепешком. Беше много рисковано. И най-малката грешка при маневрирането можеше да предизвика сериозна повреда.

В помещението на кораба, където се намира апаратурата, цареше напрегната тишина. Радистът за последен път се свърза с шлюза и съобщи, че видимостта е същата - до 40-50 метра, а дължината на кораба е 95 метра. Да се чака, докато се разпръсне мъглата, няма къде. Положението беше критично.

Тогава същият моряк, който при тръгването на кораба се прекръсти, започна да се моли горещо на свети Николай Чудотворец. Не за първи път светецът е оказвал помощ на екипажа, както Николай разбра по-късно от разговора с моряка.

И изведнъж стана чудо. Пет минути преди да стигнат до шлюза, мъглата внезапно се разпръсна. Слънцето светна и корабът благополучно влезе в шлюза. Това не беше случайност.

Николай остана удивен от случилото се. Дълго беседва с вярващия моряк, който му разказа много случаи от своя живот, когато е получавал небесна помощ по застъпничеството на свети Николай. Попаднал в нов свят на чиста вяра, която прави чудеса, той я прие с цяло сърце.

Научи се правилно да се кръсти и не започваше работния ден без Кръста Христов. Купи си иконичка на свети Николай и му се молеше редовно. Като се завърна, майка му се изненада. Той не беше същият.

- Какво е това? - запита тя, като видя иконичката.

- Икона на свети Николай. Той ми спаси живота.

Разказа на майка си за случилото се. Тя разбра, че вярата му е непокатна и че сам е пожелал да се кръсти.

- Чрез изпитанието Бог ми показа силата на вярата, която прави дивни чудеса - каза накрая Николай, а майка му се замисли дълбоко.

Моисей и избавлението
на еврейския народ

В трудни моменти човек осъзнава най-високите истини, за които дори не се е замислял, когато животът му е вървял гладко и леко. Дивни са Божиите пътища към човешките души!

Десетте Божи заповеди

(Второзаконие 5:6–21)

Влакът се движи в железния път по определени релси. Излезе ли от тях, катастрофата е сигурна. Освен това по гарите има служители, които изпълняват длъжността ръководител на движението. Те определят кой влак, кога и откъде да тръгне, за да не се срещнат два влака.

Така е и с душата на човека. Тя е наследила повредата от греха на Адам и Ева. Затова трябва да спазва определени правила, за да избегне греха, който е тежка катастрофа за душата.

Съвестта е този духовен ръководител, който ясно показва на човека правилната посока, като точно определя кое е добро и кое е зло. Но често се случва човек да пренебрегне гласа на съвестта си и да тръгне в погрешна посока - по пътя на греха. Тогава дори и съвестта се оказва недостатъчна да го спре. Вършейки непрекъснато грехове, той може да стигне дотам, че съвсем да заглуши спасителния глас на съвестта си.

Затова Бог напомнил на хората законът на съвестта чрез Своите десет заповеди.

Като стигнали до планината Синай, народът се настанил в шатри в подножието. Моисей наредил всички да постанат и да се молят, а той се изкачил на върха. На третия ден над планината се спуснал облак. Чул се гръм, блеснали светкавици, раздал се тръбен звук. Народът в подножието се разтреперил.

Планината била цялата в огън и там Бог дал на Моисей две каменни плочи, на които били написани десетте заповеди, които определяли всички задължения към Бога и ближния. Те са:

1. Аз съм Господ, Бог твой, да нямаш други богове освен Мене!
2. Не си прави кумир и никакво изображение на онова, що е горе на небето, що е долу на земята, и що е във водата под земята, не им се кланяй и не им служи!
3. Не изговаряй напразно името на Господа, твоя Бог!
4. Помни съботния (почивния) ден, за да го светиш, шест дена работи и върши в тях всичките си работи, а седмият ден е почивка на Господа, твоя Бог!
5. Почитай баща си и майка си, за да ти бъде добре и за да живееш дълго на земята!
6. Не убивай!
7. Не прелюбодействай!
8. Не кради!
9. Не лъжесвидетелствай против ближния си!
10. Не пожелавай дома на ближния си, не пожелавай жената на ближния си, нито нивата му, нито роба му, ни робинята му, ни вола му, ни осела му, нито никакъв негов добитък - нищо, което е на ближния ти!

Моисей не видял лице с лице Бога. Това е невъзможно. Бог е толкова велик, че не може да бъде видян. Той се открива до известна степен единствено на хора, които водят свят живот. Затова много се заблуждават гадатели, екстрасенси и магьосници, които мислят, че разговарят с Бога и си въобразяват, че са получили от Него някакви свръхспособности да предсказват и лекуват. Живеейки в грехове, те всъщност не общуват с Бога, а влизат във връзка с тъмната зла сила. Това не е никак безобидно, а изключително опасно за душата, защото ползвайки услугите на дявола, те стават негови покорни слуги.

Въпроси:

1. Трябва ли душата да се подчинява на определени закони и защо?
2. При какви обстоятелства Бог говорил на Моисей?
3. С какви сили влизат във връзка гадатели и екстрасенси?

Домашно:

Всеки да размисли дали не е влизал във връзка с дявола чрез леене на куршум, гадаене, гледане на карти, кафе и други.

Гадателката

Мария беше добра жена, изискана домакиня и обичаше да се облича красиво. Имаше много златни и сребърни украшения, които държеше в специална кутийка. Много се разтревожи, като разбра, че някой я е откраднал.

- Марине, ще отида при гадателката да ми каже кой ми ги открадна - казала на мъжа си.

- Я не пълни джоба на тази измамница - посъветвал я съпругът ѝ.

- Ще отида. Тя познава - грабнала парите и тръгнала.

Гадателката казала, че скъпоценните ѝ украшения са откраднати от една руса жена и описала външността ѝ. Зачудила се Мария и започнала да размисля. Спряла се на съседката Дора, която скоро се заселила в града, но веднъж идвала у тях.

Разказала на приятелките си, те на други, и стигнало до съседката Дора. Тя много се огорчила, защото никога не била и помисляла да краде. Дошла да се обясняват и се скарали. Останали сърдити.

Минали години. Един ден дошъл брат ѝ и донесъл кутийката с всичките украшения.

- Защо е в тебе? - попитала тя изненадана.

- Съпругата ми, недоволна от подялбата на нашето наследство, я присвоила, когато идвахме на гости - отговорил той.

- А защо я връщаш?

- Защото оттогава всичко върви назад в нашата къща. Няма Божия благословия.

Мария се смутила много и се обърнала към съпруга си:

- Марине, как ще погледна Дора в очите?

- С Дора е лесно. Ще ѝ се извиниш. Ако не ѝ премине, ще ѝ подариш златно украшение и всичко ще се оправи. Другото е страшно.

- Какво е то?

- Ти си търсила помощ от дявола и когато дойде краят на нашия живот и тялото се разделя с душата, тя ще бъде грабната от него за вечна мъка в ада - обяснил ѝ съпругът.

- Какво да правя?

- Ще направиш изповед пред свещеник и грехът ти ще се прости при условие, че никога вече няма да отиваш при дявола за гадателство.

Тя много се смутила, а той добавил:

- За такива неща се иска трезво мислене. Ако беше необходимо да знаем бъдещето си и кой какво мисли и прави за нас, Бог щеше да ни даде такъв усет, както ни е дал слух, зрение, обоняние. Но това не е полезно за нас. Гадателството нанася голяма вреда на душата!

Дълготърпеливият Иов

(Иов гл. 1–42)

При злополука един младеж така наранил дясната си ръка, че трябвало да бъде отрязана. Майка му го посетила в болницата и заплакала, като го видяла, а той ѝ казал:

- Мамо, не плачи. Това е наказание от Бога за мене, защото с тази ръка аз те ударих.

Нещастията и страданията са отплата за сторени грехове. Например, ако някой е алчен, Бог може да му отнеме богатството. Но има и други скърби, които Бог допуска, за да изпита вярата ни, която е ценна само когато е проверена.

Висок пример на дълготърпение и непоклатна вяра в Бога ни е оставил един праведен човек на име Иов. Той бил много богат. Голямо множество слуги се грижели за имота му. Най-голямото му съкровище били седемте му синове и трите му дъщери.

Голямото богатство не попречило на Иов да бъде добър и справедлив. Дяволът му завидял и поискал да го направи нещастен. Но той има власт над хората само ако Бог допусне.

Дяволът отнел на Иов всичко, само нямал власт да се докосне до душата му. Ето един ден, когато децата му празнували в дома на най-големия брат, дошъл при Иов вестител и му казал, че разбойници нападнали стадата му и ги откарали, а слугите убили. След него дошъл друг и съобщил, че са откраднати и камилите му. Но най-страшната вест се отнасяла за децата му. Страшен вихър разрушил дома, в който били събрани, и те всички загинали под развалините му.

Иов паднал пред Господа, раздрал дрехата си в знак на голяма скръб, и казал:

- Господ даде, Господ и взе. Да бъде благословено Неговото име!

Въпреки голямата си мъка Иов с нито една дума не оскърбил Бога. Но нещастията продължили. Заболял от проказа. Тялото му се покрило с нелечими рани. И той, както всички болни от тази нелечима и много заразна болест, бил отстранен извън града.

Дошла жена му и отдалече му казала да похули Бога, за да умре и да свършат мъките му. И тогава не се поколебала вярата на Иов в Бога. Той ѝ отговорил, че както приемаме доброто от Бога, така трябва да приемаме и злото.

Дошли трима негови приятели да го посетят отдалече. Като видели ужасните му рани, помислили, че е много грешен, за да го наказва така Бог. Съветвали го да се покае. Но Иов бил праведник.

Като изпитал по този начин вярата му, Бог го възнаградил. Оздравял и богатството му се увеличило двойно. Родили му се пак седем синове и три дъщери. До края на живота си останал верен на Бога и умрял в дълбока старост.

За да бъдем винаги верни на Бога, трябва да се стараем да сме винаги верни на своите близки и особено на родителите си.

Бащата на Николай искал да изпита детето си във вярност, за да има доверие към него, когато му възложи отговорна работа. Поставял му задачи и го наблюдавал внимателно.

Един ден оставил всичките пари, предназначени за домакински нужди, в една кутия на шкафа. Казал му да си вземе сам пари за три хляба и един килограм захар. Предварително преброил оставените пари и знаел колко струва покупката. Оказало се, че детето му постъпило честно и не присвоило нито стотинка.

Друг път го запитал колко време е готвил уроците си за следващия ден и разбрал, че Николай не го излъгал дори с десетина минути. Така последователно проверил поведението му по Десетте Божии заповеди.

Накрая дошло най-трудното. Като чул как по-малкото му братче го оскърбило грубо, той му казал:

- Николай, иди да поискаш прошка от братчето си. Не бива да оставате в лошо настроение един към друг.

- Татко, то ме обиди. Аз нямам вина - казал Николай.

- Как мислиш?

- Огорчен съм, но колкото и да ми е трудно, ще отида, защото ти, татко, искаш това и защото те обичам.

Баща му го прегърнал и му казал:

- Ники, ти си победител. Доверието ми към тебе е голямо. Където и да те пратя сам, няма да се тревожа, че ще ме посрамиш.

Помълчал и добавил:

- Вярата и обичта ти към мене е голяма. Нека тя да бъде също така голяма и към нашия Небесен Баща - Бог, Който всеки ден ни изпитва с нещо, защото ни обича.

Въпроси:

1. Разкажете писмено една постъпка на вярност към родителите или към приятелите си.

Доверие

Александър Македонски тръгнал с войската си на поход, когато воювал с цар Дарий. Денят бил горещ, а походът изморителен. Стигнали до една река и той влязъл във водата да се разхлади. Като излязъл, се почувствал зле. Дейността на сърцето му отслабнала. Смъртта приближавала.

Неговият лекар усърдно се трудел да го лекува, но подобрение нямало. Така изминали три дни. Състоянието на царя не се подобрявало. Тогава лекарят приготвил едно ново лекарство, което смятал, че е най-доброто.

В това време един от главните военачалници на Александър Македонски му изпратил писмо. Молел го да не приема лекарството, защото лекарят му бил подкупен да го отрови.

Той прочел писмото и го сложил под възглавницата си. Скоро след това влязъл лекарят с чаша в ръка. Подал му я. Царят взел с едната ръка чашата с лекарството, а с другата подал на лекаря писмото.

Докато лекарят четял писмото, той без колебание изпил лекарството. Голямо било доверието му към неговия лекар. И не се излъгал. Лекарството подействало този път добре и Александър Македонски оздравял.

Доверието се оказало по-силно от смъртта!

Старозаветни мъдречи

Когато еврейският народ се поселил в Ханаанската земя, имал вече Десетте Божии заповеди, имал водачи и царе и си построил храм, в който принасял жертви на Бога. Но не всички живеели според изискванията на Божия закон. Имало дори такива, които започнали да се кланят на езическите богове - идоли. За това Бог ги наказвал. Те били нападани от съседни народи и притеснявани.

Мъдри мъже, които искали да се избягва грехът, оставили поучения. Някои от тях са записани в светата Библия.

Един от тези мъже бил цар Соломон. Много са неговите мъдрости. Ще посочим само следната: "От всичко, що е за пазене, най-много пази сърцето си" (Притчи Соломонови 4:23). Нека размислим върху това.

В красив планински кът белокаменна вила е кацнала като птица. Оградата привлича вниманието отдалече. Тя е здрава и висока. Портата е кована. Стопанинът се е погрижил неговият горски дом да бъде защитен от крадци и диви зверове. Всичко това създава удобства на тялото. Но душата е по-ценна.

Сърцето е дом на нашите чувства. То трябва да бъде грижливо пазено от влиянието на злото, което като крадец и разбойник нахлува, за да го ограби.

Най-сигурната ограда на сърцето е вратата в Бога. Но портите на сърцето са много. Очите са врата, през която нахлува целият свят. Човек трябва да я заключва за това, което привлича към грях. Така е и с вратата на ушите, която трябва да се отваря само за мъдри думи. Най-главната врата е устата. Ако от нея не излиза добрата дума, сърцето заболява от тежки грехове.

В красива и богата горска вила се поставя и пазач. Най-сигурният пазач на сърцето е молитвата. Бдителността трябва да бъде голяма и постоянна, защото чувствата ръководят действията на човека.

Друг старозаветен мъдрец е Иисус син Сирахов. Между оставените от него мъдрости е следната: "Росата не разхлажда ли жега? Тъй и дума е по-добро, нежели даяние" (Премъдрост на Иисуса, син Сирахов 18:16). Една топла дума дарява много радост.

Беден старец проси милостиня. Той е гладен и изоставен. Минават край него забързани пътници, хвърлят му бегъл поглед и от време на време звънва дребна монета. Богат господин пуска едра банкнота, без да го погледне. Тя не доставя радост на стареца. Самотата още по-силно стяга гърдите му. Една горчива сълза натежава в очите му.

След него минава млад човек. Старецът вдига тъжен поглед и чува:

- Братко, аз нямам какво да ти дам.

Сълзата се отронва, търкулва се и той отговаря:

- Ти ми даде най-много, защото ме нарече брат.

Цената на една добра дума към страдащия струва повече от златото в целия свят!

Много мъдрости е оставил и Еклисиаст. Той съветва: "Не се предавай на грях... защо да умираш без време?" (Еклисиаст 7:17). Дълбока мъдрост крият тези думи.

Бог създал тялото на човека от елементите на земята и му вдъхнал богоподобна душа. Тялото е носител на душата и трябва да се пази здраво и бодро.

Тялото се поврежда от греха. И медицината потвърждава това. Например преяждането, употребата на алкохол, цигари и наркотици нарушават правилното действие на много органи. Последиците от леност и безнравствен живот са печални.

И злият нрав причинява тежки увреждания. Завист, отмъстителност, гняв разбиват нервната система, което води до много и тежки заболявания.

Чрез греха се уврежда тялото и се скъсява животът. Човек умира без време...

Напомнянето на тези мъдрости било полезно за еврейския народ. То е полезно и за всички хора от всички времена, защото тези мъдрости помагат да се опази душата от греха!

Въпроси:

1. Как трябва да опазваме дома на сърцето си?
2. Колко струва една добра дума?
3. Как въздейства алкохолът върху ума на човека?

Домашно:

Научете наизуст вечерната молитва:

Прости ми, Господи, всичко, каквото съгреших през този ден. Дай ми тих и спокоен сън. Прати Ангел пазител да ме закриля и пази от всяко зло. Прославям Тебе - Отец, Син и Дух Свети, сега всякога и през всички векове. Амин!

Народна мъдрост

Виктор чакаше с нетърпение деня, когато му разрешаваха да отиде при дядо си на вилата. Вечерите при него бяха много забавни. Сядаха на мечи кожи край топлатата камина и той слушаше до захлас разкази за горски животни, с които дядо му се беше срещал.

Веднъж тръгна рано сутринта по хладина. Като повървя, с изненада забеляза по горския път нов портфейл. Някой пътник го е изгубил. Погледна напред и видя трима туристи с раници на гръб, които крачеха бавно, поели вече по стръмнината.

Извика високо, но не го чува. Затича се да ги стигне. Не беше лесно. И той носеше малка раница. Измина равния път и се задъха. Пак извика със сетни сили. Те го чува и се спряха. Настигна ги и им подаде портфейла. Благодариха сърдечно, а единият от тях му подаде шоколад. Виктор го обичаше, но вече беше сетил в душата си нещо много по-сладко.

Поотдъхна след това, върна се малко назад и пое своя път, който се отклоняваше в друга посока. Като пристигна, разказа на дядо си какво е направил.

Вечерта бързо заспа, а сутринта се събуди рано, заедно с дядо си. Седнаха да закусват и той пръв започна:

- Дядо, никога толкова сладко не съм спал.

- Не е само от умората - каза дядо му и добави: - Най-сладък е сънят след направено добро!

- Ще си запиша тази мисъл в моята специална тетрадка. Като дойда при тебе, все прибавям по някое мъдро изречение, което ми казваш. Много си мъдър дядо.

- Това не е моя мисъл Виктор. Тя си е народна мъдрост. До нея хората са стигнали от опит. Много е вярна, нали! Когато човек направи добро, сърцето му се изпълва с радостен, сладък мир. Леко става на душата и тогава идва най-сладкият отморителен сън. Голяма е наградата за направеното добро! Ти сам изпита това - каза дядо му и двамата замълчаха, останали в размисъл.

Свети пророк Илия

(3 Царства 16–19 гл.; 4 Царства 1, 2 гл.)

Имало царе и императори, сега има държавни управници, които се грижат за обществения ред в държавата. Но това не е достатъчно. Има нужда и от духовни ръководители. Необходимо е да се полагат грижи и за душите на хората.

Бог промислил за еврейския народ и му пратил пророци. Те били свети мъже, които по Божие вдъхновение наставлявали хората в истинската вяра, вършели чудеса и предсказвали бъдещето. Такъв бил свети пророк Илия.

Евреите изпаднали в идолопоклонство. Имало и царе, които принасяли жертви на идолите. Те забравяли, че има само един Бог. Такъв бил цар Ахав. Той се оженил за една езичница - Иезавел и построил храм на бог Ваал, който имал вид на човек с кучешка глава. Народът се развращавал, а свещениците, които останали верни на Бога, били избивани.

Пророк Илия страдал за това нечестие. Той дошъл в двореца на цар Ахав и му казал, че ще настъпи голяма суша, ако не се покае. Но царят не се уплашил от такова Божие наказание.

Наистина настъпила нечувана суша и земята се превърнала в безводна пустиня. Хората изнемогвали, а животните умирали. Пророкът се заселил в пусто място и се молел. Врана му донасяла храна, защото Бог може по чуден начин да спаси тези, които вярват в Него.

Народът започнал да се разкайва, но царят упорствал. Свети пророк Илия искал да му помогне да се осъзнае, като му покаже силата на истинския Бог. Той му казал:

- Заповядай на народа да се събере на планината Кармил. Нека да дойдат и жреците.

Царят се съгласил. Излезли на планината 450 жреци. Така се наричали тези, които принасяли жертвите на идола. Илия предложил:

- Нека направим два жертвеника: вие на Ваал, а аз на Бога. Ще сложим дърва и на двата, но огън за запалване няма да има. Който изпрати огън от небето, той е истинският Бог.

Така и направили. Цял ден жреците викали на Ваал да прати огън, но такъв нямало. За да омилостивят своя бог, те започнали да си бодат телата с ножове, но бездушният Ваал мълчал.

Тогава пророк Илия изкопал около своя жертвеник дълбок ров и го напълнил с вода. Сложил дърва и върху тях заклано теле. Накарал стоящите там да полеят жертвеника обилно с вода. След това вдигнал очи към небето и се помолил така:

- Господи! Нека познаят всички, че Ти си истинският Бог.

В същия миг паднал огън от небето. Изгорели жертвата и дървата, а водата пресъхнала. Целият народ паднал на земята и извикал:

- Богът, на който се моли Илия, е истинският Бог!

Тогава пророк Илия се качил на върха на планината и започнал да се моли да падне дъжд. Подухнал вятър, небето се покрило с облаци и рукнал изобилен дъжд.

Царското семейство не се вразумило. Разярена от поругаването на Вааловите жреци, царицата наредила да убият пророка. Но Бог погубил нея и царя. Той бил ранен в едно сражение. Починал от загуба на кръв и кучета разкъсали тялото му.

А славният пророк за праведния му живот бил грабнат на огнена колесница жив на небето. Неговият живот е пример за безстрашно служене на Бога и истинската вяра.

Божията дарба да се узнава бъдещето се нарича прозорливост. С нея Бог дарява светците, за да вразумява хората. Но има и до днес гадатели и врачки. Те са грешни хора. Тяхното предсказване не е от Бога. То идва от дявола и затова погубва душите. Като сам не знае бъдещето, демонът често се подиграва и лъже хората.

Такива гадатели, които същевременно се заемат и да лекуват хората, сега имат ново име. Наричат се екстрасенси. Те вършат това с помощта на дявола.

Въпроси:

1. Защо настъпила продължителна суша?
2. Какво чудо направил Бог на планината Кармил?
3. Как Бог прославил пророк Илия?
4. Как загинал цар Ахав?
5. Каква е разликата между пророци и гадатели?

Домашно:

Напишете съчинение за вредата от лечителството на екстрасенси.

Съветът на лекаря

Д-р Дамянов беше голям специалист по вътрешни болести. Той беше изучил до тънкоост всички органи на човешкото тяло. Знаеше с какво и доколко може да се помогне за оздравяването на болните. Чудеше се защо хората в своето нещастие прибегват до лечителите екстрасенси, които нямат нужните познания по медицина. Как да им се помогне?

Тези “измамници”, както ги наричаше той, работят с някакви невидими сили. Но какви са тези сили? Той нямаше познания по духовните въпроси и реши да завърши православно богословие - висше образование по религия.

Като лекар и богослов, той разбра истината.

Стефан боледуваше от дълги години. Един ден дойде при лекаря за съвет. Беше напълно откровен.

- Докторе, ходих при екстрасенси, но не оздравях. Пак идвам при Вас.

- Те работят със злите сили, а от дявола не може да се очаква нищо добро - отговори д-р Иванов.

- За около месец се облекчи състоянието ми, но после станах по-зле.

- Ето тука е измамата. Демонът е паднал ангел с големи възможности, но само лоши. И при това си служи с измама. Той облекчава за кратко време страданието, за да измами наивният да му вярва, а после страданието става още по-голямо.

- Аз съм възмутен от екстрасенсите, които вземат много пари за “лечение”, като ограбват болни и нещастни хора.

Лекарят разбра, че Стефан отрезвява от заблудата и добави:

- Слушай добре! Ако примерно човек има болка в ръката, дяволът чрез своя верен слуга екстрасенс, само премества болката другаде. Например в жлъчката. След като ръката му е оздравяла, човекът отива отново при екстрасенса да си лекува жлъчката. Измамникът пак премества болката, но върху още по-деликатен орган, докато стигне до сърцето, след което идва смъртта.

Екстрасенсите така скъсяват живота на хората. Те не лекуват, а постепенно убиват тялото. Но вредата не спира дотук. Душата остава в плен на дявола и то за цяла вечност. Необходимо е разкаяние с изповед при свещеника и пълно прекратяване на връзката с подобни "лечители".

- Какво да правим тогава, когато лекарите не могат да помогнат?

- Ще се молим Бог да направи чудо. Ако вярата е силна, за Бога няма нищо невъзможно. Но има и друго. Ако тази болест е дадена като въздаяние за извършени грехове, трябва да се търпи. Важното е да се спаси душата за вечния живот.

Разговорът беше дълъг. За първи път Стефан чу истината за опасността от "лечението" на екстрасенсите и отрезвя.

Очакване на Спасител

Морето винаги е неспокойно. Вълните непрекъснато се плискат в бреговете му. Но когато задуха силен вятър, то става опасно. Тогава за плуващите, изпаднали в опасност, се предвиждат спасители. Без тях те ще загинат.

Животът на еврейския народ се превърнал в едно бурно море. Греховете се умножили много, готови да потопят всяка човешка душа. Бог изпращал изпитания за вразумяване, но изправление нямало. Евреите били вземани в плен, докато накрая паднали под римско робство. И те започнали да очакват избавител - Спасител.

Тежало робството, тежал и грехът, защото много се отдалечили от Бога. Някои започнали да се покланят на идоли. Това ги правело жестоки, завистливи и отмъстителни. Имало праведници, но те били малко.

А при другите народи, които не познавали истинския Бог, било още по-печално. Силният господарувал над слабия и го правел свой роб. А робът нямал никакви права. Той бил считан за собственост на господаря. Даже децата му не принадлежали на него.

Любовта между хората намаляла. В душите царувал мрак. Много хора се отчайвали и търсели утеха в развлеченията, а те били груби и жестоки. При състезания победеният бил убиван. Кръв се леела в амфитеатрите, а зрителите се радвали и приветствали победителя. Душите загивали...

Светът имал нужда от Спасител, но никой земен човек не можел да го спаси. Трябвало самият Бог да слезе на земята. На еврейски език Иисус значи Спасител.

Еврейските пророци предсказали идването на Спасителя. Те Го наричали Месия или Христос. Например пророк Исаия предсказал, че Той ще се роди от Дева. Пророк Михей дори определил мястото, където ще се роди. Това било малкото градче Витлеем. А пророк Давид описал страданията Му, с които щял да изкупи греховете на човечеството.

Евреите обаче очаквали този Спасител като земен цар, който ще им донесе земни блага и ще ги освободи от римското робство. Те не проумявали, че Той ще ги избави от греха, който прави живота тежък.

Връзката между човека и Бога била нарушена от греха. Тя все повече изтънявала. Ако се скъса напълно, светът ще загине. Бог побързал да спаси човечеството. Чистите по сърце Го очаквали истински като Избавител от злото. Най-истински Го чакали децата, защото сърцата им били чисти от грях.

Въпроси:

1. Какъв бил светът преди идването на Спасителя?
2. Какви пророчества имало за Него?
3. Какъв Спасител очаквали евреите?

Домашно:

От наученото досега посочете писмено имена на праведници и грешници.

Спасител

Клавдий беше богат патриций. Така били наричани в Рим знатните граждани, близки до царя. Домът му беше разкошен палат, украсен със злато, сребро и слонова кост. Мраморни колони във виещи се рози се издигаха стройни в просторните зали. Той имаше роби и слугини. Най-голямото му богатство беше малката му дъщеря Лидия, нежно къдрокосо момиченце.

Лидия се отличаваше от своите родители, които бяха груби. Те мислеха само за увеселения и богати трапези, на които се лееше много вино и всички се опиваха.

Тя заболя, но домашният лекар не можеше да разбере каква е болестта ѝ. Родителите ѝ много се разтревожиха. Понеже Лидия силно се привърза към една от прислужничките на име Евника, майка ѝ позволи тя да я приспива. Лидия изгуби съня си. Какви ли мисли тревожеха това дете!

Една вечер, когато Евника я приготви за сън, започнаха да разговарят.

- Лельо Евника, мама не ми разрешава да играя с Юлий, защото той бил дете на роб. А Юлий е много добър. Единствено той обича моята любима птичка, която е затворена в кафеза. Готов е да ѝ носи ситни семенца от треви, но мама му забрани.

- Не се тревожи, мило дете. Така е прието богатите да не дружат с роби - отговори тъжно Евника.

- Аз не искам така - възрази Лидия. - Кой може да премахне този ред?

- Ще дойде един много милостив Човек като топъл вятър. Той ще сгрее сърцата на хората и те така ще се обикнат, че няма да има вече роби. Всички ще бъдат като братя.

Лидия се успокои и заспа. Майка ѝ се зарадва и следващата вечер пак повика Евника да я приспи.

- Лельо Евника, аз не искам да отивам там, където принасят жертви на идола. Той е много студен. Направен е от камък. Страшен е. Има вид на вол. Аз не мога да се помоля на него. Сигурно и той не обича Юлий.

- Не се тревожи Лидия. Ще дойде добрият Човек като буря. Той е много силен, ще строши идола.

- Колко хубаво ще бъде тогава! - каза Лидия и заспа сладко.

На третата вечер тревогата на детето беше най-голяма.

- Лельо Евника, утре ще има в цирка игри. Татко нареди бащата на Юлий да бъде гладиатор. Той е роб и е длъжен да се подчини. Ако го убият...

Не довърши думите си Лидия и заплака, а Евника побърза да каже:

- Успокой се, детето ми. Ще дойде добрият и милостив Човек като слънце. Ще огрее арената и всички ще разберат колко жестоко е това зрелище. Тогава ще спрат завинаги гладиаторските игри.

- Кога ще дойде?

- Скоро, но никой не знае деня.

- Откъде ще дойде?

- От небето. На земята няма никъде такъв като Него силен, добър, справедлив и многомилостив.

- Как Му е името?

- Спасител!

Лидия се зарадва и започна да Го очаква. Тя беше уверена, че Той ще промени лошия ред на земята и ще стопли сърцата на хората. Най-много се радваше, че ще премахне робството. Той ще спаси света! Детските сърца очакваха най-много и най-искрено идването на Спасителя - Исус.

HOB 3ABET

Свето Благовещение

(Лука 1:26–56)

Бистри са водите на планинското езеро, където човешки крак не е стъпвал. Слънчевите лъчи правят вълните му сребърни. Но имало една девица, душата на която била по-чиста от езерните води и по-светла от слънчевите лъчи. Тя била Мария от Назарет.

Нея Бог избрал, когато дошло времето Той да изпълни обещанието Си да изпрати Спасител на всички човеци. Чрез тази пречиста Девица Божият Син - Господ Иисус Христос, се родил по плът. Затова тя се нарича още Богородица.

Мария била единственото дете на Иоаким и Анна, които дълго нямали деца. Като станала на три години, я завели в Иерусалимския храм да се възпитава и да служи на Бога. Там тя живяла до пълнолетието си.

Родителите ѝ рано починали. Тя останала сама, но си дала обещание да живее в девство. Тогава я поверили на един добър старец Иосиф, който бил неин сродник. Понеже дотогава нямало подобен случай девойка да не се задомява, пред хората тя била като негова годеница, а всъщност живеела под покровителството му като девица.

Животът ѝ в Назарет протичал тихо и скромно. Прекарвала в молитва, четене на Словото Божие и ръкоделие. Привечер отивала да почерпи вода на извора, който се намирал край малкото градче. Досега той се нарича Мариин извор.

И ето в един пролетен ден, когато светата Девица четяла пророческите книги, станало чудото. Пред нея застанал светъл Ангел и ѝ казал:

- Радвай се благодатна! Господ е с тебе. Благословена си ти между жените!

Тя се смутила и започнала да разсъждава какво ли означава този поздрав. Ангелът, който не бил обикновен, а един от първите - Гавриил, побързал да я успокои с думите:

- Не бой се, Мария! Ти ще родиш син и ще Го наречеш с името Иисус. Той ще бъде велик и царството Му не ще има край.

Тогава сърцето ѝ се изпълнило с голяма радост. Тя отговорила:

- Нека стане това, което Бог е решил.

Вестта, която донесъл Архангел Гавриил, била радостна не само за Мария, но и за цялото човечество, защото родилият се от Дух Свети Спасител ще избави всички от греха. Затова тя се нарича блага вест - добро известие. Празникът в чест на това известие, дошло от небето, се нарича Благовещение.

Този празник е много радостен, защото с това събитие се слага началото на нашето спасение. Църквата до днес го празнува много тържествено. Старите хора казват, че на този ден, който е през пролетта, когато долитат от юг прелетните птици, и лястовиците не виели гнезда.

Вярващите отиват в Божия храм да се помолят и да изпросят милост от светата Дева Мария - Богородица. Тя е наша небесна Майка.

Въпроси:

1. С какво заслужила света Дева Мария да стане Божия Майка?
2. Къде прекарала детството си?

3. Какво ѝ съобщил Архангел Гавриил?
4. Какво отговорила тя?
5. Как трябва да празнуваме празника Свето Благовещение?

Домашно:

Научете наизуст текста на молитвата:

Богородице Дево

Богородице Дево, радуйся, благодатная Марие, Господ с Тобою. Благословена Ти в женах и благословен плод чрева Твоего, яко Спаса родила еси душ наших.

(по ноти)

ДОМЪТ НА СЪРЦЕТО

Беден и самотен старец беше дядо Лазар. Живееше в полусрутена къщичка в края на градчето. Лявата му ръка беше повредена и не можеше да работи. Животът му стана много труден. Единственото му богатство беше малка иконичка на Майката Божия, окачена на стената. На Небесната Закрилница се молеше сутрин и вечер.

Настъпи ранна, но студена есен. Облечен във вехти, дебели дрехи издържаше студа, но гладът много го измъчваше. Една привечер реши да попроси нещо за ядене. Спря се пред богат дом.

Това беше домът на Лидия. Уреден разкошно, тя го поддържаше в изрядна чистота. Готвеше се да посраща рождения си ден. Камината гореше, ухаеше на вкусни ястия.

- Мамо, един просяк стои пред вратата - събщи малкото ѝ момиченце.

- Да стои вън. Той е немит. Нямам сили да чистя повече. Чакам гости.

- Но той е премръзнал.

- Ако влезе, може да изпусне трохи. Ръката му трепери. Занеси му от сладкиша - подаде Лидия на детето си чинийка за еднократна употреба.

Всичко това дядо Лазар чу, защото Лидия от преумора беше превъзбудена и говореше високо. Пое сладкиша и тръгна. В очите му натегна една сълза. Прибра се, но не посегна към храната, а тя беше украсена с цветчета. Нещо стегна сърцето му до болка. Без да хапне, заспа.

На другия ден гладът още по-силно го измъчваше. И пак тръгна. Спря пред дома на Ирина. Той беше малък, удобен, чист и подреден скромно. Като почука, домакинята веднага отвори вратата и го прие.

Покани го да седне до печката да се сгрее. Сложи трапеза и му посочи стола да седне. Като разбра, че се стеснява, с топъл глас каза:

- Не се притеснявай, дядо Лазаре. Ти си ни гост. Бог те изпрати да благословиш трапезата и дома ни. Все едно, че моят добър баща е тука. Бог да го прости!

Отпусна се дядо Лазар. Забрави неволята си. Топлата чорбича от зеленчук му се видя царско ядене. Прибра се със стоплено сърце. Почувства се и той човек като другите и остана в размисъл.

Домът, беден или богат, е за тялото. По-важен е домът на сърцето. Различни са хората, различни са сърцата им. Не осъди Лидия, а я пожали. Нейният дом блести от чистота, но домът на сърцето ѝ е студен, неуреден и направо нечист. “При Ирина е друго. Тя ме нарече гост. Тя ме прие като свой баща”.

Дълго мисли за хората, чиито сърца умееше да разпознава бързо, поради просешката неволя. След това стана бавно, прекръсти се с дясната ръка пред иконичката на Майката Божия и запя през сълзи молитвената песен на Пречистата - Богородице Дево, радвай се...

Много пъти повтори думите на архангел Гавриил към най-чистата Дева, която Бог избра да стане Богородица.

Рождество Христово

(Лука 2:1–20)

Грехът толкова много се умножил в света, че човекът станал за човека като звяр. Имало и добри хора, но те били малко и страдали, защото нямало правда на земята.

Най-после дошло времето за избавление. Наближавало светата Дева да роди Спасителя. Тогава римският император Август наредил всички негови поданици да бъдат преброени. Всеки трябвало да отиде в своето родно място.

Светата Дева и старецът Иосиф тръгнали от Назарет за градчето Витлеем, което се намирало до столицата на еврейската държава Иерусалим. Като стигнали, се оказало, че няма никъде място да пренощуват. Странноприемниците били препълнени.

Иосиф и Мария били принудени да се подслонят в една пещера край Витлеем, където овчарите нощем затваряли добитъка си. Там светата Дева родила Божия Син.

Раждането на Спасителя било ознаменувано с чудни явления. На небето засяяла невиждана звезда. Ангелски хор пеел: Слава на Бога във висините и на земята мир, а между хората добра воля...

Първи узнали за това овчарите, които пазели стадата си. Пред тях се явил Ангел Господен, който им известил за голямата радост. Зарадваните овчари отишли в пещерата и първи видели Богомладенеца.

Звездобройци от Изток забелязали чудната звезда, която дълго се движела, докато се спре над Витлеем. Разбрали, че на земята се е родил велик Цар. Тръгнали по пътя, който им сочела звездата и стигнали до Витлеемската пещера. Поклонили се на Богомладенеца и Му поднесли скъпи дарове - злато, ливан и смирна.

Идването на Спасителя донесло радост на целия свят. Като се разбрало колко важно е това събитие, било взето решение летоброенето да започва от Рождество Христово. И до днес, вече повече от 2000 години, всички вярващи без разлика на народност празнуват светлия празник на раждането на Спасителя.

В светите храмове се извършва тържествено богослужение. Даровити църковни поети и певци са съчинили много хубави молитвени песни, с които се слави Богомладенеца Иисус.

Свещичките, които палим в храма на този ден, греят по-топло и по-светло. Те огряват и сърцето. То става като че ли яслата, в която се родил Иисус Христос. Тогава хората стават по-добри. Те си прощават всички обиди и се обичат.

Вечерта срещу празника се нарича Бъдни вечер. Всички домашни се събират на постна трапеза. Кандилото гори пред домашния иконостас. С молитва и кръстен знак започва вечерята. Тя е най-вкусна, защото е благословена...

Имаше хубав стар обичай на коледуване. Момци и деца цяла нощ обикаляха домовете и разнасяха рождественската вест с песни. Домовете не се заключваха. Огънят не гаснеше в огнището. Цяла нощ се бдеше в чест на Христовото Рождество.

Най-светла е рождественската радост на децата с чисти сърца. За тях са съчинени много песни...

Въпроси:

1. Откога пресмятаме днешното летоброене?
2. Къде се родил Иисус Христос?
3. Какви чудни неща се случили през рождественската нощ?

4. Разкажете за поклонението на витлеемските овчари и мъдреците от Изток.

Домашно:

Нарисувайте по избор: Витлеемската звезда, Витлеемската пещера, яслата, в която е бил положен Богомладенецът и други картини, свързани с Рождество Христово.

Заучете текста на старинната песен:

Рождество

Рождество е! Днес децата

весели са и засмени.

Припкат, скачат, чуруликат

в нови гиздави премени.

Рождество е! Над земята

радостно се носи песен.

В бедни ясли днес роди се

Малкият Христос чудесен.

Рождество е! Нека пеем:

Слава Богу в небесата,

мир да има на земята,

хората да бъдат братя.

(Нотирано - виж "Църковни песни за деца" по стихове на монахиня Валентина Друмева, стр. 68.)

Иафет

Над Витлеемската кошара изгряла невиждана светла звезда. Тя превърнала нощта в ден. Цветята разцъфтели, долитали птици, ветрецът едва полъхвал. Тишината била дълбока. В простора се носела само чудна ангелска песен, която вещаела мир за света...

В бедна ясла се родил Спасителят. Първи дошли да се поклонят простодушните овчари. Между тях имало и деца. Две малки овчарчета донесли в дар бяло агънце. Поднесли го на Малкия Иисус и се поклонили. Усетили, че сърцата им стават добри. Прегърнали се радостно и им се искало да останат завинаги там.

А горе в планината нощувала голяма разбойническа дружина, водена от страшния Иафет. Цялата околност треперела от него. Вечер рано се залоствали вратите на домовете.

Водачът разбойник се събудил през нощта и започнал да крои планове за нови нападения. В миг привлякла вниманието му далечна ярка светлина. Кой е посмял да обезпокоява неговото царство! Препасал оръжието си и слязал да види какво се е случило.

Като стигнал до пещерата и се навел да види какво има в нея, ножът му се ударил в копието. Звънът смутил малките овчарчета. Вдигнали поглед и се ужасили. Пред тях бил страшният разбойник. Скосили мигом и се спрели вцепенени край пещерата. Били убедени, че той ще открадне агънцето им.

Иафет се вгледал в Богомладенеца. Само след минута изтървал копието. Краката му се разтреперили. Паднал на колене. Нещо ставало с него вътре, в сърцето му. Топял се ледът на коравата му жестокост. За първи път си спомнил сторените злодеяния. Колко много кръв е пролял и колко много хора е разплакал...

Душата му се смутила. Изведнъж извикал:

- Аз човек ли съм или звяр!

Овчарчетата потреперили в очакване на нещо лошо. Но този вик не бил заканителен. Разбойникът осъзнал престъпленията си. Богомладенецът събудил в него добрия човек.

И станало първото чудо. Иафет захвърлил ножа, опръскан с кръв. Захвърлил и кесията, пълна с грабеж. След това съблякъл горната си дреха, напоена със сълзите на много невинни жертви. И станал нов човек. Спрял поглед пак на Богомладенеца и с облекчаваща въздишка казал:

- Спасителю, приеми разкаяното ми сърце. От днес нататък ще върша само добро.

Овчарчетата се втурнали към него радостни. Той ги прегърнал и помилвал. Почувствал се щастлив, защото дотогава всички бягали от него и от острия му нож.

Завърнал се призори при дружината си. Разбойниците се почудили.

- Какво се е случило? Къде е оръжието ти? - запитали в един глас всички.

- Аз видях самия Бог, роден от Дева. Той преобрази сърцето ми. Ненавиждам грабежа и проливането на кръв.

Иафет напуснал разбойничеството и се върнал между хората да прави добро. Отначало се боели от него, а после започнали да го наричат Добрия разбойник. С това име останал завинаги. Всички разбрали, че сам Бог е слязъл на земята, за да спасява човешките души от греха и да направи хората братя помежду си.

Бягството в Египет

(Матей 2:13–23)

Тези, които обичат да властват, имат бедни души. Ако придобият власт, те се стремят да я запазят за цял живот. Душите им постепенно заболяват сериозно. Започват да изпитват страх, че може някой по-силен от тях да им я отнеме. Стават подозрителни и жестоки.

Такъв бил Ирод - цар на областта Иудея, където живеели евреите. Тогава Иудея била под римско робство и той бил поставен от римляните.

Мъдреците от Изток мислели, че необичайната звезда, която изгряла, предвещавала раждането на земен цар. Като тръгнали по пътя, който тя сочала и стигнали до град Иерусалим, те направо отишли в царския дворец. Ирод като разбрал от тях, че се е родил велик цар, се уплашил да не му отнеме властта.

Послужил си с хитрост. Казал на мъдреците, като открият новородения цар, на връщане пак да се отбият при него, за да узнае къде е и да отиде да му се поклони. Така искал да го открие и да го убие. Но Ангел Господен казал на мъдреците насън да се върнат по друг път. Така и направили.

Ангелът се явил насън и на Иосиф и му казал да вземе Младенеца и Майка Му и да избягат в Египет. Пътят минавал през Египетската пустиня и не бил лек. Като пристигнали, станало велико чудо. Египетските идоли, които били считани за богове, сами паднали и се строшили, защото Богомладенецът е самият Бог, слязъл на земята. Там те останали до смъртта на Ирод.

А властолюбивият иудейски цар, като разбрал, че е излъган от мъдреците, още повече се изплашил за властта си. Наредил да се избият всички дечица до двегодишна възраст, за да може да убие и Този, от Когото се страхувал, че ще му отнеме властта. Той не знаел, че Иисус идва, за да спаси хората от греха, а не за земна власт. Неговото царство е духовно!

Ирод избил 14 000 дечица. Той бил много жесток. Убивал и царедворци, все от страх да не му вземе някой властта. Убил дори собствените си синове, но не станал щастлив. Престъпленията го преследвали и убили всичката му радост. Не можел да спи спокойно.

Цар Ирод умрял в големи мъки. Разболял се от тежка болест. Цялото му тяло се покрило с нелечими рани. Червеи ядели месата му. Такава била отплатата за големите му жестокости, особено към невинните деца.

А в Египет Малкият Иисус растял под грижите на света Богородица. Иосиф, макар и престарял, бдял над тях покровителствено.

Въпроси:

1. Щастливи ли са властолюбивите хора?
2. Как завършил живота си цар Ирод?
3. Кой спасил от убиване Малкия Иисус?
4. Какво чудо станало в Египет, когато Богомладенецът пристигнал там?

Домашно:

Нарисувайте по избор: Ангел Господен, оазис в пустинята, падането на идолите при идването на Богомладенеца и други картини, свързани с бягството в Египет.

Сълза на разкажанието

Цар Ирод като научи, че мъдреци чак от далечна Персия са дошли да се поклонят на новородения Младенец, много се изплаши. Той помисли, че се е родил могъщ земен цар, който може да му отнеме властта. Реши да избие всички деца до двегодишна възраст, за да попадне в тяхното число и Този, от Когото се страхува. Но преди това старецът Иосиф и Майка Му Мария избягаха в Египет, за да се спасят от гнева на Ирод.

Пътуването беше трудно. Старецът Иосиф държеше в едната си ръка малък вързоп с храна, а с другата водеше ослето, на което седеше светата Дева, прегърнала Малкия Иисус. Те преминаха край много села и градове, без да спират. Най-после стигнаха до Египетската пустиня. Над нея не властваше Ирод, но там беше страшно и мъчително горещо.

Първият ден беше много изморителен. В ранния следобед слънцето грееше безмилостно. Преуморен, старецът крачеше бавно, като стъпваше с вехтите си сандали на нажежения пясък. Ослето, несвикнало на такъв дълъг и уморителен път, изглеждаше премалало от изтощителната жега. Малкият Иисус спеше в прегръдката на Майка Си.

Привечер стигнаха до малък оазис, където финикова палма им предложи храна от зрели фурми. Бистро изворче утоли жаждата им. Нощуваха и рано сутринта пак тръгнаха на път. Слънцето сипеше жарки лъчи, когато те се оказаха на диво пустинно място. Никакъв признак на живот. Докъдето виждат очите, равнината беше покрита с горещ пясък. Този ден беше най-тежкият. Имаше опасност от разбойници и те не закъсняха да се появят.

Със сведени погледи от умора не видяха кога се приближи до тях група от десетина разбойници. Водеше ги едър силен мъж. Срещата беше неизбежна. Старецът се спря и остана в очакване.

“Майка с дете в пустинята!” - недоумяваше разбойникът. “Може би бягат от нещо и сигурно носят скъпоценности. Ще заплатят скъпо дързостта си...!” С такива мисли той се изправи с нож в ръка пред тях. Зад него стояха, почернели от силния пек и в окъсани дрехи, другите разбойници и следяха движенията му. Чудеха се защо не бърза да предприеме нещо, познавайки жестокия му нрав.

А разбойникът водач продължаваше да гледа Детето. Когато срещна погледа Му, тръпки го полазиха. Какво ставаше с него? В един миг осъзна, че е страшен престъпник и изпита непознато дотогава чувство на срам и болка за падението си. Божественият поглед на Младенеца го победи.

Без да разбира какво прави, той падна на колене и се поклони на чудното Дете. След минута една едра сълза се търкулна по загорялото му лице и падна на нагорещения пясък, който жадно я погълна.

Колко стоя така, разбойникът не разбра. Когато се изправи, моментално захвърли ножа и даде знак на дружината си, че я разпуска. После поведе приятелски пътниците. Всички пътеки в пустинята му бяха известни. Той ги отведе в едно малко египетско селце. Там поръча да се погрижат за тях добри хора и изчезна...

Разказват, че се върнал в родния си край и заживял като нов, честен човек. Близките му недоумявали как се е преобразил.

Изминаха няколко години и достигна далечната вест, че Ирод умрял. Решиха да се завърнат в отечеството си. Пак започна дългият и труден път. Старецът беше още по-остарял и се движеше съвсем бавно. След два дни, задъхан от голямата жега, Иосиф каза:

- Ето ни вече в най-пустото място, където срещнахме добрия разбойник.
- Но аз виждам в далечината оазис - каза светата Дева.
- Не може да бъде - кротко възрази старецът. Това е мираж. Тук мястото е пусто. Нали го познаваме добре.

Не беше мираж. Колкото повече приближаваха, толкова повече се открояваше жадуваната зеленина. Спряха там да отдъхнат. Чуден оазис! А само преди няколко години го нямаше тук! Стройни палми с красивите си корони надничаха в бистър извор. И най-чудното беше, че те видяха тук нежни бели цветя, които не се срещат никъде в пустинята.

А ето какво се беше случило: след като разбойникът поведе пътниците, там, където беше коленичил, избликна бистър извор и в скоро време мястото се превърна в оазис. А там, където капна сълзата, с която той се разкая за всичките си злодеяния, поникна чудно бяло цвете. От малките му семенца само след година поникнаха нови стъбълца и цялата полянка се изпълни с бели цветчета.

След време разбойниците пак минаха по това място. Като видяха чудото, и те се разкаяха за грешния си живот и станаха добри хора.

Спасителят на човечеството, още в пелени, преобразяваше човешките души.

Детството на Исус

(Матей 2:20–23)

Един човек с лоши навици извършил много злодеяния. Греховете натежали в душата му и той се почувствал много нещастен. Капчица радост не затопляла сърцето му. Помислил, че е тежко болен. Поседнал на една скамейка в парка да събере сили. Наоколо играели деца.

Едно малко момченце се приближило до него. То се усмихнало мило и разперило ръчички. Неволно той го прегърнал и го помилвал. То се радвало и му говорело на свой език. Някаква топлина съгряла леденото сърце на престъпника. Спомнил детството си. Променил се. Започнал да изоставя един по един греховете.

Всеки обича да погали малко дете, защото то е с чиста душа. Това привлича и радва. А какво ли въздействие имало Детето Исус, което било самият Бог, приел човешка плът!

Това не може да се изрази с думи. Усещали го тези, които били около Него. То било като някакъв топъл полъх, като нежно ухание, които дотогава светът не бил срещал.

Думата “тайнствено” е малко позната. Тя означава нещо, което се извършва по невидим начин за очите и има връзка с Бога. Например молитвата. Молещият се призовава Бога. Той не Го вижда, но е уверен, че Бог приема молитвата му. Как става това, не може да се обясни. Тайнствената връзка с Бога чрез молитвата е чудна!

А Малкият Исус бил самият въплътен Бог. Общението с Него въздействало много силно на душата. То радвало по един неизказан начин. Това знаели най-добре Неговата Майка и праведният Иосиф.

Човек търси тихо кътче в дома си или влиза в светия храм, за да се помоли. Необходима е тишина и усамотение. Така и в бедния дом в Назарет, където растял Исус, винаги било тихо. Никой не говорел високо. Света Богородица поддържала дома, изработвала дрехи, а Иосиф работел в дърводелската работилница.

Малкият Исус помагал на Майка Си с кротост и усърдие. Помагал и на стареца Иосиф в дърводелството. Целият дом бил осветен от присъствието Му. Чудодейни били постъпките и думите Му. Това ги удивлявало, но те не го разказвали на никого.

Така е, когато човек се радва дълбоко. Никой не отива на площада и във висока реч не разказва за някоя топла и сладка радост, която се таи в сърцето му. Той благодари на Бога в молитва и я споделя само със свой близък човек, който го разбира.

Затова Малкият Исус растял тихо и незабележимо за жителите на Назарет. Неговата божествена природа се проявила едва когато станал на 12 години. Ето как станало това:

Евреите всяка година се стичали от цяла Иудея в Иерусалим на празника Пасха, който бил установен по случай освобождението им от египетско робство. Пътят от Назарет до Иерусалим е 140 км. Той бил труден за малки деца, защото пътуването ставало пеш. За първи път, когато Иосиф и Пресветата Дева тръгнали за Иерусалим, взели Исус вече дванадесетгодишен.

След като празникът свършил, те побързали да се приберат в дома си. Исус не бил при тях, като тръгнали. Мислели, че Той върви с техни роднини. Оказало се обаче, че Той не е и при тях. Веднага се върнали и Го търсили в града цели три дни.

Най-после решили да влязат в храма и да се помолят. Там пред погледа им се разкрила чудна гледка. Исус седял сред много учители, повечето от които били възрастни и се смятали за мъдри. Той разговарял с тях, а те оставали удивени от Неговия разум, който надвишавал и най-високата им мъдрост.

На въпроса на разтревожената Майка Исус отговорил кротко, че Той се намира в Своя дом. С това искал да каже, че е Син Божи, което значи, че Бог е Неговият истински Баща.

За първи път Иисус показал, че е Син Божи.

Въпроси:

1. Как прекарвал детството Си Иисус в Назарет?
2. Какво въздействие имал върху близките Му?
3. Как проявил божествената Си природа за първи път?
4. В какво може всяко дете да подражава на Малкия Иисус?

Домашно:

Разкажете на другарчето си за Малкия Иисус. Помислете кога по трудолюбие и кротост сте приличали на Него.

Малкият Иисус

Назарет бил някога малко, но китно градче в Галилея. Околностите му били живописни. Финикови, нариви и смокинови горички покривали заобикалящите го планински хълмове. Ниви и градини пъстреели, а по слоговете и край пътищата ухаели полски цветя. Съвсем близо, под хълма се намирал единственият бистър извор, от който със стомни на глава жените носели вода.

Сред гъсто разположените къщи правела впечатление една ниска спретната къщичка. Ред и чистота царели в нея, а в малкия двор ухаели свежи цветя. Птички в ранно утро заливали с песни клоните на старата смокиня. Толкова било тихо, че се чувало жуженето на пчелите. Само от време на време проехтявал удар на чук от дърводелската работилница. Там живеела светата Дева Мария със своя сродник и покровител - старият дърводелец Иосиф. Там растял и Малкият Иисус.

Само Светата Дева и старецът Иосиф знаели и пазели тайната за Неговия божествен произход. А всички от градчето виждали в Него само необикновено добро Дете.

Малкият Иисус помагал въщи. В свободното време обичал да се разхожда из околностите на градчето. Една привечер тръгнал сам. Като излязъл от дома, видял, че едно цветче, прекършено от буря, вехнело. Той го погалил с ръчичка, и то веднага се освежило и разперило листенца. О, колко чудно е това! То не би учудило никого, ако хората знаеха, че Той е Божият Син.

Като излязъл от градчето, срещнал две жени, които носели вода от извора. Поздравил ги любезно и отминал, а те заговорили.

- Това Дете е много добро. Друго като Него няма в Назарет. Като го срещна, и само като повдигна поглед, нещо олеква на душата ми. Добрината и особено детската, много ободрява и успокоява - казала едната, а другата добавила:

- Баща ми разказва, че веднъж много се ядосал на съседа, който му откраднал едно агне. В гнева си решил да отиде и да го набие. Тръгнал, а срещу него Детето Иисус. Още като срещнал погледа му, усетил, че сърцето му омеква. Разкажал се за решението си и дори намислил да му подари агнето, след като съседът му признаел, че го е взел.

Добрината на Детето Иисус правела впечатление и на други хора, но никой не се досещал, че Той не е обикновено дете.

Малкият Иисус навлязъл в горичката. Като останал далече от хорските погледи, решил да се помоли на Своя Небесен Отец. Молитвата му била толкова пламенна и чиста, че осветила всичко наоколо.

Долитали птици и кръжели над Него. Идвали и диви животни, които ставали кротки като агънца. Горският поток запявал най-звънката си песен. Светът наоколо се преобразявал.

След молитвата Той събирал плодове. С две пълни торби с нарове и смокини тръгвал по обратния път. Раздавал на всеки срещнат. Научили за това стари бедни хора и Го чакали в края на града.

С плодовете Той раздавал светла радост. И децата Го обичали. С Него в игрите те не стигали до викове и разправии. Мир разнасял Малкият Иисус, откъдето минел.

Само Майка Му разбирала това и си спомняла песента на ангелския хор, който пеел над Витлеемската пещера. Тази песен вестяла мир на земята и обич между хората.

Свети Иоан Предтеча

(Лука 3:2–18)

Когато има завеси на прозорците на един дом, слънчевите лъчи не могат да проникнат в него. И ако те никога не се откриват, този дом е студен, а здравето на живеещите в него е застрашено.

Иисус растял и приближавало времето да излезе на проповед сред народа, но душите на слушателите не били подготвени. Тежки завеси от грехове плътно затваряли сърцата и божествената светлина не можела да проникне в тях.

Трябвало някой да подготви пътя към човешките души. Такъв бил Иоан, наричан Предтеча, защото той вървял пред Спасителя и подготвял сърцата да могат да приемат Светлината и да се обновят.

Но как щяло да стане това? Трябвало да се открие завесата, изтъкана от грехове. А това става чрез покаянието. То има силата да разсее греховния мрак.

Чуден бил животът на Иоан Предтеча. Той се родил шест месеца преди Иисус. Още като дете живеел праведно. Отишъл в пустинята около река Йордан. Прекарвал в строг пост и молитва. Хранел се с акриди и див мед. Носел груба дреха от камилска кожа.

Като излязъл на проповед, много народ се стичал да го слуша. Винаги започвал с думите: “Покайте се!” Много от слушателите осъзнавали греховете си и се разкайвали. Но имало хора със закоравели от греха сърца, които намразили пророка, защото ги изобличавал.

Такава била Иродиада, която незаконно живеела с Ирод Антипа, който управлявал Галилея. А той бил брат на нейния мъж. Искала да погуби Иоан, за да няма кой да я изобличава. Такъв случай ѝ се отдал.

На рождения ден на Ирод нейната дъщеря играла и угодила на царя. За награда той ѝ обещал половината си царство. Но тя, подучена от майка си, поискала главата на свети Иоан.

Обезглавили пророка и главата му била поднесена на блюдо на дъщерята на Иродиада, която я занесла на майка си. Наказанието не закъсняло. Иродиада загинала трагично.

Свети Иоан Предтеча казал, че след него идва Този, на Когото той не е достоен дори да развърже ремъка на обувката, защото Иисус е Син Божи. Той подготвил душите на хората за проповедите на Спасителя.

Въпроси:

1. Защо свети Иоан се нарича Предтеча?
2. Какъв бил неговият живот?
3. С какви думи се обръщал към слушателите?
4. Защо го намразила Иродиада?
5. Без свети Иоан Предтеча народът щеше ли да разбере, че Иисус е Спасител?

Домашно:

Разкажете писмено своя лоша постъпка, за която искрено се разкайвате и не желаете никога да я повтаряте.

Пророкът на покаянието

Сурова е Иорданската пустиня. Тя не е покрита с пясък като Сахара, а е осеяна цялата с голи скали. Под жаркото слънце те се нагряват и става непоносимо горещо. Тук и там се вижда по някой храст, който ражда диви плодове. Има много диви пчели, които дават сладък мед. Друго за храна няма.

Там се заселил Иоан Предтеча, известен като пророк на покаянието. Той си избрал една дълбока пещера и в нея прекарвал денем и нощем в строг пост и молитва. Само привечер излизал да потърси оскъдна храна.

Един ден дочул детски плач. Много се изненадал. Как е възможно дете да дойде на това пусто място! Потърсил го. Пред него застанал разтреперан малкият Симон.

Той бил много палаво дете. Отдалечил се от селото в игрите и се объркал, понеже скоро се стъмнило. Изгубил вярната посока. Залутал се все по-навътре в пустинята.

Пророкът го приласкал, успокоил, нахранил с див мед и го настанил да пренощува в неговата пещера. Постлал му кожената си дреха. Премалял от умора и страх, като се отпуснал, Симон сладко заспал.

На другия ден Иоан го изпратил на брега на река Иордан. Прибрал се Симон в дома си. Толкова добър човек не бил срещал. От него чул топли думи, които го направили послушен и милостив. Направо Симон станал друг. Всички се чудели как така се е променил към добро.

А Иоан продължавал да живее в пост и молитва. Това правел, за да изчисти душата си. Чистият човек обича всички хора и иска да им помага. А Иоан искал да помага на хората да изоставят греховете и да се подготвят да посрещнат Спасителя Христос.

Така прекарал дълго време. Идвали пред пещерата му диви зверове, но не му пакостели, защото той бил чист като ангел. Но трябвало вече да започне открито да проповядва. И той слязъл до брега на река Иордан.

Такъв човек дотогава никой не бил виждал. Иоан бил слаб, изтощен от дългия пост, но молитвата го направила толкова чист, че лицето му сияело в чудна привлекателна светлина. А думите му топлели и преобразявали душите.

Той учел хората на покаяние. Думите му падали като дъждовни капки в сърцата, изсушени от грехове. Толкова силно въздействали, че богатите ставали милостиви. Те развързвали кесииите си и раздавали на бедните. От години скарани съседи се опрощавали и заживявали в разбирателство. На тълпи започнали да идват при бреговете на Иордан.

Симон научил, че добрият пустинник е наблизко. Събрал другарчетата си и го потърсил. Намерил го в удобно време. Трябвало да бъдат сами. Работата била сериозна. Пръв заговорил Симон.

- Ние дойдохме да се покаем, но не знаем как става това.

Иоан ги погалил с топъл поглед и с радост казал:

- Вие вече сте добри деца, щом сте решили да се разкаете за лошите си постъпки. Първата крачка е направена, а тя е най-важната.

Разговорът бил много приятен. Добил смелост и най-малкият Лука.

- Аз веднъж, когато бях в съседите, си харесах една пъстра стомничка и си я взех. Като ме попитаха откъде съм я взел, казах, че съм я намерил на улицата.

- Този грях е двоен, кражба и лъжа. Но щом се разкайваш и обещаващ, че никога вече няма да го повтаряш, душата ти е очистена - казал Иоан.

- Аз излъгах веднъж татко, че не съм бил с децата, които направиха голяма пакост, за да не ми се скара - призна си Иаков.

Накрая, като най-близък на пророка и по-просветен от другите, Симон казал:

- Всички казват, че откакто се върнах от пустинята, съм станал много добър. Нищо лошо не върша, но усещам, че пак имам нужда от покаяние. Като гледам другарчето си, че има всичко, защото баща му е богат, нещо тъмно се събира в душата ми. Какво е то, не зная, а искам да го махна. Тежи ми и ме измъчва.

- То се нарича завист - казал направо пророкът. Бягай от нея! Внимавай върху мислите си. Коренчетата на всички грехове започват от лошите мисли...

Завърнали се децата радостни и започнали да правят добро. Много се разтревожили, като дочули, че пророкът е затворен в страшния Махеронски затвор, който е издълбан много дълбоко в една грамадна скала. Но Симон ги успокоил:

- Не се тревожете. Пророкът е смел и е свикнал да живее в каменни пещери. Неговата пещера е много дълбока. Аз съм спал в нея...

Децата слушали разказа на Симон, който им изглеждал като приказка. Но той всичко преживял и видял с очите си.

Тези добри деца били първите най-малки ученици на Пророка на покаянието.

Кръщение Господне

(Матей 3:13-17)

Когато Исус Христос станал на 30 години, излязъл между народа и започнал Своето служение. Човешките души вече били подготвени от свети Иоан Предтеча, който извършвал покаяно кръщение. То се нарича водно и се състояло от потопяване на тялото във вода и полагане на ръце върху кръщаващия се, който гласно изповядвал греховете си.

И Господ Исус Христос пристъпил да се кръсти. Той нямал никакви грехове и не се нуждаел от покаяно кръщение, но това сторил, за да даде личен пример на народа.

Кръщенето станало на река Йордан. Исус влязъл във водите, а свети Иоан сложил ръцете си на Него. Тогава се чул от небето глас: "Този е Моят възлюблен Син, в Когото е Моето благоволение". Над Него се появил гълъб.

Така се изявил Бог в Трите Лица: Отец, Който говорил от небето, Син, Който се кръщавал, и Дух Свети във вид на гълъб. Затова празникът на Господнето кръщение носи името Богоявление. Народът го нарича още Йордановден по името на река Йордан. Така свети Иоан Предтеча получил още името Кръстител, защото кръстил Господа.

Когато проповядвал, свети Иоан Предтеча казвал, че той кръщава с вода, но след него ще дойде по-силният, Който ще кръщава с Дух Свети.

Затова сега християните, като се кръщават, не само се потопяват във вода, но още се миропомазват, чрез което придобиват Дух Свети. Светото кръщение е тайнство. Невидимо слиза Дух Свети и освещава този, който се кръщава.

Задълженията на кръстения са големи. Той трябва да се старее да води чист живот и да пази вярата си чиста.

Въпроси:

1. На каква възраст Исус Христос се кръстил?
2. Защо се кръстил, когато е безгрешен?
3. Как се извършило Неговото кръщение?
4. Как се явила славата на Светата Троица по време на Господнето кръщение?
5. Каква е разликата между водно (покаяно) кръщение и кръщението с Дух Свети?

Домашно:

Научете наизуст кратката молитва към Ангела пазител:

Свети Ангеле, пазителю мой, даден ми при светото кръщение, не се отдалечавай от мене поради многото ми грехове, но ме закриляй и пази от всяко зло.

Ангел Пазител

Михаил беше умно, но много палаво дете. Обичаше буйните игри и често вършеше неразумни постъпки. Една сутрин рано отиде да играе край реката и се върна целия мокър и изкалян. В това време майка му се готвеше да тръгва за църква. Щяха да кръщават малкото детенце на брат ѝ.

- Мамо, искам и аз да дойда - каза Михаил.
- В този вид не си за църква - възрази майка му.
- Ще се измия и преоблека - побърза да обещае Михаил.

Пригответи се той и в приличен вид тръгна с майка си. Присъства на светото кръщение. Всичко му беше много интересно. Като се върнаха, започна да разпитва:

- Мамо, защо потопиха малкия Иван във вода?
- Ти, като тръгна за храма, се изми. Така всяка душа трябва да бъде чиста пред Бога. Потопяването във вода с молитвите на свещеника измива душата от калта на греховете.
- Бебето е на 40 дни. То няма грехове. Защо ще го потопяват във вода?
- Чрез кръщението се измива душата от първородния грях на Адам и Ева, който всички сме наследили.

Михаил беше много любознателен и пак запита:

- А защо се помазва с масълце?
- Това е свято масло и се нарича миро. При помазването, придружено с молитвата на свещеника, слиза Дух Свети и освещава този, който се кръщава.
- Ами, ако малкото бебе се разболее и има опасност за живота му, какво ще стане с неговата душичка, неизмита от първородния грях?
- При такива случаи близките поръсват детето с вода и казват: "Кръщава се Божият раб (дава му се име) в името на Отца, амин, и Сина, амин, и Светаго Духа, амин". Ако оздравее, свещеникът извършва пълното кръщение, без тези думи.
- Как се избират имената, мамо?
- Обикновено се слагат имена на близки сродници, но много важно е името да бъде на светия, който става небесен покровител на кръстения.

Като разбра, че Михаил иска всичко да разбере, майката помълча и добави:

- Когато детето се кръсти, Бог му дарява Ангел Пазител, който невидимо го съпътства през целия живот. Той винаги го пази и напътства в доброто.

Порасна Михаил и получи добро образование, но за молитва не се сещаше, а храма посещаваше рядко. Настъпиха тежки времена. Отиде на война. Служел в разузнаването. Изпратили го с един офицер на разузнаване. С голяма предпазливост събирали сведения, обикновено нощно време. Дежурните на пост от вражеските войски ги открили и стреляли. Ранили Михаил в краката. Той паднал неподвижен и чакал смъртта си.

В трудния момент си спомнил думите на майка си за Ангела Пазител. Започнал да го моли той по чудо да го спаси. А офицерът стоял и мислел какво да предприеме.

Изведнъж се досетил. Прекръстил се, свалил шинела си, постлал го и издърпал Михаил на него. Започнал да го търти с усилия и при голяма опасност. С Божия помощ и под закрилата на Ангела Пазител успял да измине 200 метра, които ги делели от района на безопасност.

Три месеца Михаил лежал във военната болница. През това време премислил много неща от своя живот. Разбрал, че е останал жив по чудо и само с небесната закрила на Ангела Пазител, когато в трудния момент призовал с дълбока вяра.

Завърнал се от фронта жив и здрав и животът потекъл пак постарому, но той вече бил друг. Като разбрал силата на молитвата, сутрин и вечер към другите си молитви не пропускал да прибави топли просителни думи и към Ангела Пазител.

Учениците на Исус Христос

(Матей 4:18–22)

Всяко голямо дело, поето от една силна личност, се нуждае от сътрудници. Тяхната помощ е необходима, за да бъде то успешно. Така станало, когато Исус Христос се готвел да тръгне на проповед. Той трябвало да пътува пеш стотици километри, да се срещне с хиляди човеци и да ги научи на Божествената истина.

Затова Си избрал 12 ученици, които Му помагали. Тези Христови ученици се наричат апостоли и произлизали от трудовия народ. Те били простодушни и честни хора, готови за саможертва в името на вярата. Дълго чакали идването на Спасителя и затова всепредано Му помагали.

Първите ученици на Христос били рибари. Генисаретското езеро е много красиво. По бреговете му винаги имало риболовци, защото това бил основният поминък на околните жители. И Той отишъл при тях.

Видял двама мъже - Симон, наричан още Петър, и Андрей, които били братя. Спрял се при тях и им казал:

- Вървете след Мене и Аз ще ви направя ловци на човеци.

Те видели в Него очаквания Спасител и разбрали, че Той ги зове да станат Негови помощници не за земни придобивки, а за спасяване на човешки души. Като послушни деца веднага тръгнали след Него.

Станали първите Му ученици. По същия начин били призовани и други двама братя Иоан и Иаков, които също били рибари. Те веднага захвърлили мрежите, оставили лодката на баща си и тръгнали след Спасителя.

Когато избирал учениците Си, Христос не гледал на външността им и не се съобразявал с мнението на хората за тях. Той четял направо в сърцата и знаел кого да призове. Например избрал за Свой ученик един митар (събирач на данъци), който се казвал Матей. Пред хората бил наистина грешен човек, защото си служел с подкупи и неправди, но се разкаял и горещо обикнал Господа.

Имената на другите седем ученици са : Филип, Вартоломей, Тома, Иаков Алфеев, Тадей, Симон Зилот и Иуда, който после станал предател.

Тези ученици Христос изпращал по села и градове да проповядват. Те учили хората да вярват в Бога, да се обичат помежду си, да бъдат справедливи. Дал им сила да лекуват болни и дори да възкресяват мъртви.

За спасителното дело обаче били необходими повече помощници. Трябвало да се проповядва и на езичниците. Затова Христос избрал и други 70 ученици, които също пращал на проповед. И те с готовност вършели апостолските трудове.

Имената на всичките не се знаят. Известни са например: Марк и Лука, които описали после живота на Христос и Неговите дела, Иосиф Ариматейски и Никодим, които взели участие в погребението Му. И още много други.

Всички апостоли предавали Христовото учение на свои ученици. Така то стигнало до всички краища на света. Приемниците на апостолите се наричат свети Отци и учители на Църквата. Благодарение на тази приемственост до днес Църквата е запазила точната истина за правото учение за Бога.

И досега всяко дете, което постъпва и учи така, както изисква Църквата, е един малък апостол на Исус Христос.

Въпроси:

1. С каква цел Христос избрал първо 12, а после още 70 ученици?
2. Какъв бил произходът на апостолите?

3. Как избрал Петър и Андрей, Иоан и Иаков?
4. Какъв бил Матей?
5. На кого предали апостолите Христовото учение?
6. Какви апостолски дела може да извършва днес всяко дете?

Домашно:

Напишете с красиви букви в тетрадката си и запомнете мъдрата мисъл: “С духовно знание човек не е в живота спял!”

Апостолско служение

Богат бил град Иерихон, който се намира на 20 км от Иерусалим. В околностите му сеели балсамови храсти, от които се добива скъпоценното балсамово масло, много търсено от търговците. Чрез този поминък жителите му забогатявали много.

Тимон и Пармен били съседни по ниви. Тимон бил много алчен и присвоил една ивица от земята на съседа си. Пармен бил мек по нрав, но не искал да губи от печалбата си. Двамата често спорели. Стигнало се до съд.

Отишли в Иерусалим да търсят съдия. Пътували враждебно настроени. Като пристигнали в големия шумен град, попитали за съдилището първия срещнат жител.

- Търсим справедлив съдия - започнал пръв ощетеният.

- Трудно ще го намерите. Всичко става с подкупи - чули отговора.

- Нали съдиите се основават на Десетте Божии заповеди - възразил Пармен.

- Щом търсите правда, идете при чудния Учител, Който скоро се появи в града. Той отсъжда най-справедливо. Проповядва само една заповед, която не сме чували досега.

- Къде е Той?

- Всеки ден проповядва пред храма.

Решили двамата да отидат при Него, въпреки че Тимон останал смутен. Много народ се събрал да Го слуша, но те си проправили път сред множеството. Застанали пред Него, видът Му ги пленил. Той излъчвал голяма благодат, невиджана никъде. Думите Му били строги, но топли и затова силно въздействали.

Скоро разбрали, че учението Му е наистина ново. Те много добре знаели, че Десетте Божии заповеди са десет лекарства за болната от грехове душа. А Той ги заменял само с една: Обичай ближния като себе си! Това лекарство наистина било чудодейно.

Пръв го разбрал и се зарадвал Пармен. Но и сърцето на Тимон омекнало. Двамата враждуващи досега съседни се променили. След беседата те останали дълго мълчаливи. Пръв се обадил пак Пармен:

- Аз ти отстъпвам завзетото. Имам достатъчно доходи. Семейството ми е добре осигурено.

- Аз ти го оставям, защото то си е твое. Като умра, няма да отнеса нито грам балсамово масло - отговорил Тимон.

Не бързали да се връщат. Нещо необяснимо ги задържало в града. Следобед те пак дошли пред храма, защото разбрали, че Учителят ще проповядва. Приблизиха се до Него, а Той прочел в сърцата им промяната. И ги призовал за Свои ученици.

Те побързали да се върнат в Иерихон и да си уредят делата. Събрали двете враждуващи дотогава семейства и им разказали за чудния закон на любовта. После наредили всички да работят заедно честно и миролюбиво. А те тръгнали след Христос и станали едни от 70-те Му ученици.

Той ги изпращал на проповед чак в Самария и Галилея, другите две области на еврейската държава. Където пристигнали, събирали хората на открито място и говорели за Спасителя и Неговото учение за любовта между хората.

В един град ги приемали и много слушатели изоставяли греха. Другаде обаче се намирали хора със закоравели сърца, които не искали да ги слушат, защото не желаели да променят живота си. Това не ги смущавало. Те обичали еднакво и добрите, и лошите, защото жалели всяка човешка душа.

Със закона за любовта те всеки ден преобразявали човешки души.

Христос и децата

(Марк 10:13–16)

В летния пек жаден пътник в планината се радва, когато открие изворна вода. Така измъчените от зноя на греховете човешки души търсели бистър извор, за да утолят духовната жажда. И го намерили.

Иисус Христос неуморно всеки ден, повече от три години, проповядвал. Най-често отивал в Иерусалимския храм. Там народът Го чакал и жадно поглъщал утешителните слова, които никой дотогава не бил произнасял.

Той говорел за вечния живот на душата, която не умира. Тя трябва да се пази чиста, защото за всеки грях ще се дава отговор. Това стряскало първо като гръм, но после огрявало душата като светкавица. Всеки виждал душата си изранена и идвало решителното желание да се очисти. След всяка проповед много човешки души се преобразявали.

Изморен Той отивал високо в планината да откъдне, но и там Го намирали. Стичал се хиляден народ и с дни Го слушал. А местата в Палестина са скалисти и слънцето грее жарко. Народът изнемогвал от жажда, но духовната жажда се оказвала по-силна.

Много проповеди произнесъл и на брега на Генисаретското езеро. Влизал в една лодка, изтеглена понавътре, и с часове говорел. Така всички можели да Го видят и чуят.

Между народа винаги имало и деца, доведени от родителите. Христос много обичал децата, защото имали чисти сърца. Прегръщал ги, милвал ги и им давал добри съвети. Някои Му поднасяли цветя, други събирали за Него горски плодове, а трети Му предлагали вода от близкия извор.

Това правели с детска хитрина, за да останат по-дълго при Него. Приятно било, когато топлият Му божествен поглед ги галел. Изпитвали радост, която никой друг не можел да им подари.

Като проповядвал, Иисус често казвал:

- Ако не станете като деца, няма да влезете в Царството небесно.

С това искал да каже, че хората трябва да очистят сърцата си от грехове и да станат невинни като малките дечица. Тогава ще влязат във вечния живот за радост.

И сега Христос най-много обича добрите деца и чува техните молитви. Радва се, когато те коленичат пред иконата и се молят не само за себе си и за своите близки, но и за всички хора, дори за тези, които им правят зло. Тогава те са Негови ученици.

Въпроси:

1. Къде проповядвал Иисус Христос?
2. Кого обичал най-много?
3. Защо се привързвали към Него децата?
4. Сега децата могат ли да бъдат Негови ученици и как?

Домашно:

Опишете едно добро дело, което сте извършили като ученици на Иисус Христос.

Малките апостоли

Витания е малко село, разположено на 3 км от Иерусалим. Там някога било винаги тихо и спокойно. Вдигал се шум само когато децата се събирали на малката поляна за игри. Силуан бил най-голямото и умно момче между тях. За всичко се допитвали до него.

Тези сговорни другарчета имали само една тревога. Най-малкият шестгодишен Вениамин се разболял. Той бил слабо и много тъжно дете, защото нямал родители. Живеел при старата си баба, която нямала сили да се грижи за него. Често оставал гладен.

Един ден се случило в селото нещо необичайно. На път за Иерусалим през селото минал Исус Христос с учениците Си. Поспрели там и Той поучавал народа. Силуан не пропуснал случая. Успял да отиде съвсем близо до Учителя. Когато беседата привършила, попитал:

- Учителю, разбрах, че от Тебе по-милостив човек няма. Вениамин е болен. Как да му помогнем?

- Бъдете милостиви към него - бил отговорът.

- Ние не можем. Ела Ти да го видиш - направо казал Силуан.

Отвел Учителя в бедния дом, където Вениамин лежал слаб и блед. Като го благословил Христос, детето веднага се ободрило и станало.

- Грижете се за него - казал Той и отпътувал с учениците Си.

Под ръководството на Силуан всички деца се потрудили. Ходели в близката горичка и всеки ден му осигурявали по две шепички смокини. Някои деца измолвали от майките си хляб или нещо друго за ядене и му го носели. Вениамин укрепнал.

Христос често минавал през Витания. Всеки път Силуан повеждал дружината си и отивал при храма, където поучавал. Носели на гръб или на ръце малкия Вениамин. Той много се радвал да види своя Спасител. Исус го прегръщал, а другите сядали край Него и слушали. Станали много добри и милостиви.

Вдъхновили се, като разбрали, че Христос иска да правят добрини. Като видели стара жена, подпирайки се на бастун, да отива да слуша проповедите, две по-силни деца ѝ помагали. Веднъж старец се оплакал, че не чува, защото слухът му бил отслабнал. Те веднага проправили път между множеството и го отвели близо до Учителя. Не минавало ден, без да извършат някакво добро дело.

Увлекли и други деца. Групичката се увеличила. Веднъж като венец всички обиколили Христос. Учениците искали да ги отстранят, понеже пречели на народа, но Той казал:

- Оставете децата да идват при Мене.

Това много ги зарадвало и те не помръднали от местата си. Когато проповедта свършила и народът се разпръснал, а апостолите насядали да отдъхнат, Силуан открил съкровено желание на всички:

- Учителю, ние сме Твои ученици, защото всеки ден вършим добрини. Но искаме да станем и апостоли, като големите.

- Благословени да са трудовете ви - казал Исус и ги разпуснал да се приберат в селото.

Апостолската работа тръгнала успешно. С други две по-смели деца Силуан отивал в съседни села, събирал децата и ги учел да бъдат добри и послушни. Родителите им оставали много доволни. И по пътищата, като срещнали непознати деца, не пропускали да им поговорят за Учителя, Който учи хората да бъдат добри.

Веднъж много народ тръгнал към планината, където бил Христос. Между тях имало и деца. За Силуан и другарите му там имало много работа. Те съветвали майките да отнасят малките си дечица при Христос да

ги благослови. От опит знаели, че благословията на Учителя прави хората добри и здрави. Помагали и на големите апостоли, когато се налагало.

Но веднъж извършили велико дело. Забелязали едно буйно и непокорно дете между хилядния народ. То смущавало особено децата. На кръста си имало препасан дървен нож и с него ги плашел. Успели с добро да го доведат при Христос.

- Учителю, това дете се готви да става разбойник. То вече краде и лъже, а като порасне, ще препаше истински нож. Помогни му.

Христос сложил ръка на главата му и кротко го погалил, без да му се скара. Детето отначало се смутило, защото съзнавало лошите си постъпки, но после усетило, че става много кротко и някаква много топла радост изпълва сърцето му. Станало дори за пример на другите и се включило в дружината на добрите деца от Витания.

Малките Христови апостоли спасили много детски души.

Притчата за сеяча

(Матей 13:3–23)

Бог, Който иска да се спасят всички човешки души, обича еднакво и прости, и учени хора. Затова Исус Христос, като проповядвал на хиляден народ, между който имало хора с различно образование и дори без образование, употребявал ясни и прости думи, за да Го разбират всички. Обикновено използвал примери от живота, чрез които по-лесно се разбираше и прилагало духовното знание. Той Си служел с притчи.

Притчата е разказ за случки от живота на хора, в които има скрит дълбок духовен смисъл. Обикновено се говори за нещо видимо с очи, а се разбира за онова, което става невидимо в душата.

Една от първите притчи, които казал Христос, е притчата за сеяча. Ето какво гласи тя:

Един сеяч земеделец отишъл да сее на нивата си. Като хвърлял с цяла шепа, едни зърна паднали на отъпкания полски път. Долетели птици и веднага ги изкълвали. Други паднали на каменисто място и поникнали, но понеже нямало влага, скоро изсъхнали. Трети паднали в тръни, които заглушили поникналото и то не могло да даде плод. Четвърти паднали на плодородна почва и дали богат плод. Някои дали сто, други - шестдесет, а трети - тридесет зърна.

Като разказал тази притча, Христос разяснил нейния смисъл. Сеячът е самият Господ Бог. Семето са Божиите думи, с които Той учи хората да вършат добро и да изповядват чиста вяра. Различните почви са различните човешки души.

Има хора, които казват, че са невярващи - безбожници. По-бедни души от техните няма. Те дори не желаят да слушат за Бога. Ако все пак чуят нещо за Него, глупаво се подиграват или изказват лоши думи като безумните. Те са като отъпкан полски път. Падналото Слово Божие в тях веднага бива грабнато от лошия им съветник - дявола.

Семето, попаднало на камениста почва, означава непостоянните хора. Те приемат с радост Словото Божие, но бързо го забравят. Между тях има и такива, които учат, но не изпълняват Божиите заповеди.

Семето, попаднало на тръни, означава ония човеци, които вярват в Бога, но им пречи голямата привързаност към удоволствията и богатството. Затова не им остава време да мислят за душите си. Такива хора лесно отстъпват от вярата и доброто дори за малка земна придобивка.

И в трите случаи безплодието е голямо. Но има човеци, които вярват дълбоко и искрено и нищо не може да ги отклони. Те спазват Божиите заповеди. Затова душите им са чисти и силни. Такива хора са готови да дадат живота си за Бога.

Семето, паднало на добра плодородна почва, означава тези дълбоко и искрено вярващи хора. Но и те дават различен плод според степента на усърдието им.

Семето, дало от едно зърно тридесет, са тези, които пазят вярата си и вършат добри дела. Семето, дало от едно зърно шестдесет, са тези, които извършват с голяма готовност много добри дела. Техният пример увлича и спасява и други души. А семето, дало от едно зърно сто, са праведниците и светиите.

Тази притча привела в размисъл всички слушатели. Всеки преценил доколко е силна вярата му и докъде е стигнал с добрите дела. Тя подтикнала разумните да променят начина на мислене и целия си живот, за да не останат душите им безплодни.

Въпроси:

1. Какво е това притча?

2. Разкажете притчата за сеяча.
3. Кой е сеячът? А семето?
4. Какво означават различните почви?
5. Каква почва за Словото Божие желаете да бъде вашата душа?

Домашно:

Размислете към коя от четирите почви можете да отнесете вашето сърце. Помолете се за духовно плодородие.

Вярата на Ангелина

Красива и умна девойка беше Ангелина, с добро и благородно сърце. Получи високо образование, вкъщи всички живееха в сговор, но тя оставаше неудовлетворена. Липсваше нещо много важно, но тя не знаеше какво е то.

Един ден се замисли върху собственото си име Ангелина. Навярно то произлиза от Ангел. Това е нещо надземно, невидимо, духовно. И тя има душа. Никой от домашните не можеше да ѝ разясни тези въпроси, а те не са маловажни.

Бащата отричаше съществуването на Бога, ей така, от безразличие към духовните въпроси. Не спореше, не се интересуваше. Майка ѝ не се противеше на вярата, но се оплиташе прекалено много в суетни грижи и не ѝ оставаше време да помисли за друго. Брат ѝ, по-голям от нея, проявяваше някакъв интерес, но той бързо угасваше.

Дойде празникът Цветница. Удари църковната камбана. Ангелина си спомни как баба ѝ като дете я водеше за ръка в църква. Реши от любопитство да отиде на богослужение.

Като влезе в храма, усети, че се намира в нов непознат за нея свят. Нещо в душата ѝ неволно потрепна. Не знаеше как да се прекръсти, но реши да запали свещ като другите. Топлото пламъче на свещта съгря нещо премръзнало в душата ѝ. Това ѝ дари непознатата дотогава утеха.

Не знаеше да се моли. Молитвените слова и песнопения обаче отекваха в сърцето ѝ и събуждаха нещо много красиво. Накрая свещеникът произнесе проповед за Христос, Който бил посрещнат тържествено в Иерусалим. Напомни накрая, че Христос и сега идва във всяко вярващо сърце. Трябва да помислим дали сме достойни за тази среща.

И Ангелина пожела да срещне Спасителя в сърцето си. Искаше Той да го просвети с вяра във вечния живот, защото за първи път разбра, че душата е безсмъртна. Колко хубаво е това!

Като излезе от храма с върбово клонче в ръка, тя се изненада. С други очи вече виждаше света. Слънцето грееше по-ласкаво. Цветята ухаеха по друг начин. Хората ѝ се видяха други, по-близки на сърцето ѝ...

Като се прибра у дома, майка ѝ я запита изненадана:

- Ангелина, нещо се е случило с тебе!

- Защо, мамо? - запита тя.

- Лицето ти сияе от радост. Ти не си същата. Къде беше?

- В храма Божи. Там молитвата и словата за Бога стоплиха сърцето ми. Аз съм щастлива.

Ангелина започна с голям интерес да чете духовна литература. Посещаваше беседите при храма. Вярата ѝ се укрепя. Искаше да помогне на близките си.

С майка ѝ нещата тръгнаха добре. Тя намали суетните грижи, за да ѝ остава време за духовни занимания. След разговорите с Ангелина брат ѝ започна също да чете духовни книги, което усили вярата му. Трудно беше с бащата. Той махваше с ръка и отричаше всичко.

Ангелина обаче не се отчайваше. Тя обичаше баща си и искаше и неговата душа да се спаси. Не бързаше да посее семето на вярата в душата му. Тя първо трябваше да се подготви. И започна усърдно да се грижи за нея. Отначало вървеше много трудно.

Започна непринудено да беседва с него първо за обикновени неща, а после и за смисъла на земния живот. Преди всяка беседа горещо се молеше Бог да просвети ума му да разбира истината по най-сложните въпроси: защо живеем, свършва ли всичко след смъртта и други.

Постепенно в него се събуди интерес към духовното мислене. Започна да търси Бога. И когато почвата на душата му беше добре обработена, Ангелина пося семето и то покълна за голяма нейна радост.

Успехът укрепя още повече вярата на Ангелина. Тя стана силна и пламенна. Не се плашеше, както преди, как ще създаде добро християнско семейство, ако избраникът ѝ е невярващ. Вече знаеше от опит, че трябва първо да се подготви почвата в душата и тогава да се хвърли семето на вярата.

Вярата и молитвата на Ангелина с добрия пример и разумно поднесеното слово спаси много души.

Притчата за митаря и фарисея

(Лука 18:9–14)

Славейт избира тихи горски кътчета и зазори ли, запява, а песента му е омайващо красива. Пуякът пък види ли хора около себе си, разперва пъстрите си пера и издава звуци, в които няма никаква мелодия. Тези две птици напомнят за два противоположни типа хора. Едните са кротки и смирени, а другите - горди.

Гордостта и смириенето се проявяват във всички постъпки, дори и в молитвата. А молитвата е връзка с Бога. Тя извира от душата и трябва да се извършва скромно, тихо и от сърце, без показност. Но не всеки прави така.

За тези две прояви на човека Христос разказал притчата за митаря и фарисея. Двама души отишли в храма да се помолят. Единият бил фарисей, а другият - митар.

Фарисеят заемал важно място в обществото, видимо изпълнявал всички изисквания по закона и се смятал за праведен. А митарят бил грешник като всички митари по онова време, защото те били алчни. Събирали данъци повече от определеното и с право ги смятали за грабители.

Молитвата на двамата била различна. Фарисеят застанал на видно място в храма, за да го види всеки, когато се моли и прави дарение. Вдигнал високомерно глава, за да подчертае, че е праведен, и заговорил високо:

- Боже, благодаря Ти, че не съм като другите човеци - грабители, неправедници, прелюбодейци, или като този митар. Поста два пъти в седмицата, давам десета част от всичко, което печеля...

Това всъщност не било молитва, а самохвалство. И не само това. Фарисеят осъдил всички човеци, а това право принадлежи единствено на Бога. Молитвата му била за грях поради гордостта. Той приличал на пъстрия пуяк.

А грешният митар не смее да пристъпи в храма. Той застанал накрая до вратата. Като съзнавал греховете си, стеснявал се да вдигне очи нагоре. С наведена глава се биел в гърдите и повтарял:

- Боже, бъди милостив към мене, грешния!

Като привършил притчата, Христос осъдил, че митарят си отишъл оправдан, а фарисеят - осъден от Бога. Смириенето било възнаградено, а горделивото превъзнасяне - унижено.

Тази притча е кратка, но крие много поуки. С нея Спасителят искал да ни поучи, че молитвата на гордия човек не стига до Бога. Гордостта пречи на човека да види собствените си недостатъци. Гордият не познава себе си. Той се рови в недостатъците на другите и ги осъжда, което не е негово право. А смиреният, колкото и грешен да е, щом се разкае искрено и не осъжда ближния си, Бог му прощава.

Въпроси:

1. Каква била молитвата на фарисея?
2. Каква била молитвата на митаря?
3. Кой излязъл от храма оправдан и защо?
4. Как трябва да се молим?
5. Като коя птица трябва да пеем на Бога?

Домашно:

Научете наизуст молитвата на митаря: "Боже, бъди милостив към мене, грешния!" Казвайте си я, когато с нещо съгрешите.

Скромност

Николай и Пламен бяха отлични ученици. Заедно отиваха на училище, дружаха като съседни, но бяха много различни по характер. Това се забелязваше още на пръв поглед.

Николай беше мълчалив, а Пламен много говореше и най-вече за себе си и за своите големи способности. Като получеха отлична бележка, Николай си мълчеше, а Пламен още като се върне от училище, разтваряше бележника, показваше шестицата и дори очакваше да бъде възнаграден с нещо.

Като привърши учебната година, те решиха да поработят, за да помогнат на родителите си. Това беше похвално за двамата. А такава възможност имаше. В съседното село стопанин търсеше работници за бране на ягоди.

Преди да тръгнат, Николай се помоли на своя небесен покровител свети Николай Чудотворец да му помага. Той никога не се беше занимавал със земеделски труд и се страхуваше дали ще може да се справи. За разлика от него Пламен беше смел, въпреки че и той беше градско дете. Разчиташе на способностите си и дори не се сети да се прекръсти, когато тръгнаха на път.

Пристигнаха и се представиха на стопанина. Николай, както винаги си мълчеше, а Пламен каза, че е способен на всичко. Не пропусна да подчертае, че е пълен отличник. Работата не го плашела. Дядо му имал ранчо и той ходел често там. Нарочно употреби испанската дума, вместо малко стопанство, за да изглежда по-важен.

Впечатленията за двамата на стопанина бяха различни. Той се съмняваше дали Николай ще се справи с работата, като го гледаше плах и телесно слабичък. За Пламен беше сигурен, че ще му върши добра работа. "Пламък момче. Оправдава името си" - помисли той и го прие с голяма радост. Имаше нужда точно от такова момче в групата от петнадесет деца, които събра за работа.

Повика го и му възложи отговорна служба. Заплащането ставаше според количеството събрани ягоди. След приключване на работния ден Пламен трябваше да претегли на всеки поотделно събраните ягоди и да ги отчете на стопанина.

Отначало всичко вървеше добре. Но Пламен започна да проявява своя характер. Той се възгордя пред другите деца и започна да се държи господарски с тях. Правеше им постоянно забележки. Някои деца възразяваха. Появиха се разправии, а той ставаше все по-важен. За да ги "сложи на място", отчиташе по-малко от събраното и това увеличи напрежението.

Всъщност той не си вършеше работата и към тези, които си мълчаха и го търпяха. Небрежно теглеше и записваше приблизително. Умът му се позамъгли от гордост и той не се досещаше, че стопанинът е опитен човек. Събраното през деня се претегляше общо и като се събере отчетеното за всеки поотделно, количеството трябваше да излезе равно. А то не излизаше.

По тази причина и поради оплакванията на децата Пламен беше освободен от тази длъжност. Всички единодушно предложиха Николай. Той се зае безшумно и добросъвестно да върши задължението си. Всички оставаха доволни.

Пламен остана малко засрамен, но не го показа от гордост. Пак продължаваше да бъде разговорлив, дори се шегуваше.

Привърши сезона и децата се прибраха по домовете си. Николай се завърна с много по-голяма печалба от Пламен. Сподели с дядо си всичко, което се беше случило, а дядо му побърза да го посъветва:

- Не се радвай толкова на печалбата, а на доверието, което си спечелил пред стопанина.

- Той ме покани догодина пак да отида - каза Николай.

- Ще отидеш, ако Бог ти даде здраве и сили, но пак трябва скромно и безшумно да се трудиш. Само една самонадеяна постъпка е достатъчна, за да се провалиш.

Случилото се даде повод да побеседват за смирението, най-красивата добродетел, която се изразява в поведението пред хората като скромност. Дядо му знаеше много примери и с тях го съветваше.

- Николай, внимавай! Човек трябва да бъде наблюдателен и да се учи от всичко, което става около него. Погледни една нива, посята с пшеница. Класовете, които са изправени, са празни от зърна, а тези, които са пълни с едри житни зърна, са наведени, защото са натезали от плод.

- Така е и с хората. Често свеждай глава, размисляй и не допускай да изпадаш в глупаво високомерие. Нека хората да те похвалят. Самохвалството е като празния пшеничен клас...

- Дядо, много хора са способни да заблуждават. Те блясват пред другите, като изтъкват способностите си чрез самохвалство.

- Не им завиждай. Те приличат на "скъпоценни камъни", които нямат никаква стойност, защото са направени от обикновено цветно стъкло. Тях специалистите наричат фалшификат, което значи неистинско, лъжливо. А истинските скъпоценни камъни са много ценни.

- Не се смущавай. Умните хора бързо различават самохвалците от скромните деца.

Скромността е най-хубавото украшение на умното дете!

Притчата за талантите

(Матей 25:14–30)

Бог не само е сътворил човека, но го е надарил със способността и той самият да твори. Тази способност се нарича дарба. Един има дарба да пее, друг да рисува, трети да прави различни ръчни изделия. Дарба е да се извършва и най-обикновена работа, необходима за препитание.

Но някои хора не използват дарбите си. Те ги занемаряват поради леност. А леността води след себе си и много други грехове. Затова Христос в проповедите Си казал за такива хора притчата за талантите. Талант е парична единица с висока стойност.

Притчата е следната:

Стопанинът на богат дом трябвало да замине в чужбина за по-дълго време. Той имал голям имот и слуги. На тях искал да го повери, за да се поддържа, а и те да преживяват добре.

Повикал ги и на първия дал пет таланта, на втория два, а на третия един, на всеки според способностите. Всички обещали, че ще се трудят добросъвестно и ще запазят имота в добро състояние, а с припечеленото ще прехранват семействата си.

След завръщането си стопанинът ги повикал на отчет. Оказало се, че първият припечелил още пет таланта. Това зарадвало господаря и той го възнаградил с всичките десет таланта. Достатъчно било, че той поддържал имота му.

Вторият припечелил два таланта. И на него се зарадвал, похвалил го и му дал всичките четири таланта.

Третият му поднесъл само дадения му един талант. Той не припечелил нищо, защото поради леност не се трудил никак. На въпроса защо е постъпил така, той отговорил лукаво. Като знаел, че господарят му е лош, от страх заровил таланта в земята, за да не се изгуби. Такова съображение той всъщност нямал. С него искал да прикрие леността си.

Стопанинът се ядосал и не само го нарекъл ленив и лукав, но наредил неговият един талант да се даде на първия, най-трудолюбивия, за награда. Самия него изхвърлил от дома си и го наказал.

Леността е страшен порок! Тя е майка на много злини. С какво ли се е хранил ленивият работник в отсъствие на господаря си? Как е поддържал семейството си? Може би е крадял?! Може би е просил?!

И днес притчата за талантите звучи със същата сила, защото има млади хора, които желаят да придобият много пари без труд, което води до кражби, лъжи и измами. С това те унижават човешкото си достойнство. Особено порочни са различните хазартни игри и дори тотото. Всеки лев, който не е спечелен с честен труд, не е чист.

Печално е да се гледа как млади хора от ранно утро стоят по заведенията пред чаша силно кафе или алкохол, с цигара в ръка, без да мислят за работа. Те имат вид на немощни старци, негодни за работа, а биха могли да влеят младите си сили в творчески труд, който радва и поддържа свежестта и на тялото. Леността е вид самоубиване на физическите и духовните сили. Има обаче и добри, даровити и трудолюбиви млади хора.

Бог е дал на всеки дарби - таланти и ще иска отговор, доколко те са развити и оползотворени!

Въпроси:

1. Разкажете притчата за талантите.
2. Как първите двама работници оползотворили поверените им таланти?

3. Защо третият работник заровил единствения му даден талант?

4. Как леността наказва човека?

Домашно:

Опишете нещо, което сте сътворили с любов. Разкажете за радостта, с която ви е дарил творческият труд.

Приятелство

Бог щедро надарил земята с хубости, а човека с чудни дарби. Хората сред природата стават по-добри, а трудолюбието им развива техните дарби. Така животът става по-красив.

В малко планинско градче с живописни околности растяха две умни момчета Боян и Кирил. Те умееха да рисуват и да пеят. Свързваше ги искрено приятелство.

Бяха трудолюбиви и не си губеха времето в празни забавления. Но обичаха да се разхождат сред природата и да мечтаят. Искаха да сътворят нещо много красиво, но още не знаеха какво е то. Крояха смели планове. Така отминаха детските им години. Но като завършиха средното си образование, пътищата им се разделиха.

Родителите на Кирил бяха богати и го изпратиха в столичния град да учи. Те вярваха, че от него ще излезе голям художник. А Боян си остана в градчето. Родителите му нямаха възможност да го изпратят някъде да учи.

Боян дълго тъгува за своя приятел, но се примири. Баща му беше казал, че човек може да стане изкусен майстор и с най-обикновен ръчен труд. Насочи го към медникарството. Трудолюбивият Боян започна с любов и постоянство да учи този занаят. Напредваше бързо, с което изненадваше своя учител.

Минаха години и той се прочу. При майстор Боян идваха да се учат. А в работилницата му можеше да се види рядко медникарско изкуство. На полицата грееха в топъл блясък паници, тепсии, подноси, украсени с геометрични фигури и чудни плетеници. В тях се вплитаха красиви горски цветчета и пеещи птици.

Върхът на майсторството бяха звънците. На вид изглеждаха изваяни. Но друго привличаше. Те звъняха в чудни мелодии. Как постигаше това, само майстор Боян си знаеше. Отдалече идваха да ги купуват.

А Кирил остана в големия град. Боян нямаше никакви вести за него. Във въображението си го виждаше прочут художник. Разпитваше родителите му, а те отговаряха кратко. Имаше нещо, което той не можеше да разбере.

Кирил започнал с успех следването. Повъзгордял се от успехите си. Понякога мислел, че е гениален. Започнал да дружи с по-големи младежи, посещавал увеселителни заведения и се научил да употребява без мярка алкохол, кафе и цигари.

Това разхлабило силите му. Станал ленив. Първо намалил успеха си, а после изоставил напълно учението. Родителите му, като разбрали какво става с него, престанали да пращат пари. За да преживява, Кирил се принудил да поработва груба работа където намери и разбира се, всичко разпилявал до стотинка по заведенията.

Минали години. Почувствал се самотен и изоставен от всички. Спомнил детството, родния край и сълзи натежали в очите му. Осъзнал падението си и един ден решил да се завърне. Най-напред потърсил приятеля от детството.

Боян, като го видял, много се изненадал. Пред него стоял един преждевременно остарял млад човек, много тъжен, почти отчаян. Всичко разбрал и го поканил да поседнат. Дълго мълчали двамата. Пръв заговорил Кирил.

- Аз пропилях дарбата, която Бог ми даде.
- Ще ти помогна да се върнеш към живота и творчеството - топло казал Боян.
- Аз нямам воля за работа. Здрав съм, а се чувствам като болник.
- Първо ще изоставиш алкохола, но рязко, изведнъж. Ще бъде трудно.
- Нямам професия. Какво ще правя?
- Ще дойдеш при мене. Ще ми помагаш. Ела да видиш моята работилница.

Като влезли, Кирил заплакал като дете от радост за успеха на своя приятел и от мъка за своето падение. А Боян го приел наистина като едно дете и то болно дете. Трудът го ободрявал и постепенно Кирил се съвзел. И душата му започнала да се ободрява и творческата му дарба се съживила.

В тихите привечерни часове двамата приятели оставали в разговор. Боян често говорел за дарбите, които Бог дава на всички хора. Искал да сподели, че с упорит труд, когато и най-обикновеното нещо се превърне в изкуство, то преобразява духовно човека.

Кирил знаел всичко това и обикновено мълчал като виновен, но веднъж изповядал приятелски:

- Аз пропилях дарбата си, когато се разделихме. Празният живот с лоши приятели убиваше в мене не само дарбата, но и човека. Ти ме спаси!

В топла приятелска прегръдка и в дълго мълчание те си казали всичко.

Притчата за милостивия самарянин

(Лука 10:30–37)

Грехът отчуждава хората един от друг, а любовта прави ближен всеки срещнат, дори непознатия. Когато Христос-Бог дошъл на земята, намерил хората не само отчуждени, но и често враждуващи. И Той ги учел да се обичат като братя и да си помагат особено когато са в беда.

Като проповядвал за топла отзивчивост към всеки срещнат, един законник - учител на народа, Го запитал кого трябва да смята за свой ближен. В отговор Христос казал притчата за добрия милостив самарянин.

По пътя между Иерусалим и Иерихон един пътник бил нападат. Там постоянно бродели разбойници, защото за Иерихон често пътували търговци, които купували прочутото балсамово масло, произвеждано в околностите на това градче.

А пътят е скалист и в постоянни завои, което го прави удобен за нападения, защото разбойниците могли лесно да се укрият.

Нападнатият пътник бил ограбен и тежко наранен. Животът му бил в опасност. По пътя минал един служител на храма и го отминал. Навярно той бързал за богослужението или смятал, че случаят е безнадежден. Не спрял да му окаже помощ може би и затова, че се страхувал да не бъде и той нападат.

След него минал друг пътник и той го отминал по същите съображения. Накрая минал един самарянин. Така се наричали жителите на Самария - една от трите области на еврейската държава.

Поради общуването си със съседните езически народи самаряните изпадали в нечиста вяра. Затова юдеите не общували с тях и ги презирали. Но този самарянин имал милостиво сърце. Той съжалил изпадналия в беда и решил да му помогне.

Слязъл от магарето, с което пътувал, видял, че нещастният пътник е още жив, и измил раните му с вино, помазал ги с елей и го качил на добичето си. Отвел го в Иерихон и го настанил в странноприемницата. Дал пари на съдържателя да се грижи за него до оздравяването му. Казал му, че на връщане пак ще се отбие да види състоянието на ранения и ако са изразходвани повече пари, ще доплати.

Като разказал притчата, Христос попитал високообразования законник кой от тримата бил ближен на изпадналия в беда. Отговорът бил ясен.

Тази притча вълнува много с жертвената любов на чужденеца самарянин към един непознат страдащ човек. С нея Христос искал да поучи многознаещите иудейски законоучители, които имали студени сърца.

Тя е поучителна за всички времена, защото поради греха винаги има хора, които затварят сърцата си за страдащия. Тя е поучителна и за децата, които от малки трябва да виждат във всеки човек свой ближен и да му помагат според силите си.

Въпроси:

1. Кое отчуждава хората и кое ги прави близни?
2. Защо първите двама пътници не оказали помощ на нападатия от разбойници?
3. Как самарянинът спечелил прозвището “милостив”?

Домашно:

Разкажете на близките си притчата за милостивия самарянин и им посочете едно свое милосърдно дело.

Сълза за Христос

Илия беше добро и много милостиво дете. Той жалеше дори мравката, когато видеше, че тя носи житно зърно, по-голямо от нея. Но той стана на дело милостив, когато един ден майка му разказа живота на свети пророк Илия, чието име носеше. Голямо впечатление му направи чудото, което великият пророк направи, като умножил брашното в делвата и дървеното масло в гърнето на бедната вдовица.

И Илия започна милостивите дела. Помагаше на стара жена да отнесе в дома си тежка чанта с покупки, отстъпваше място в автобуса, не отказваше да помогне в домакинската работа. Но това не го задоволяваше. Искаше да направи нещо по-голямо. И такъв случай му се удаде.

Беше късна студена есен. Една сутрин, когато отиваше на училище, реши да мине през градската градина. До едно дърво видя нещо покрито с голям найлон, което мърдаше. Отначало се поуплаши, но остана да наблюдава от разстояние.

Найлонът започна да се раздвижва и изведнъж от него излезе един старец, почти в дрипи, неизмит и рошав. Той беше бездомен бедняк. На вид изглеждаше кротък и Илия се осмели да се приближи и да го разпита. Разбра, че старецът е гладен и болен. Съжали го, но не можеше с нищо да му помогне.

Затича се да не закъсне за училище, а от мисълта му не излизаше картината на това голямо човешко страдание. Този ден не си изяде закуската. Подари я на стареца.

Започна да прави впечатление на майка му, че сутрин Илия закусва много добре, на обед си идваше гладен, повече от всеки друг път. А той всеки ден носеше закуската си на стареца.

Това не беше достатъчно. Трябваше да се измисли нещо. Нещастieto е голямо. Зимата идваше, а нещастникът отсега е премръзнал. Непременно ще се простуди. Искаше да го прибере у тях, но нямаше свободна стая. Реши да сподели тревогата си със своя приятел Илиан.

Първо му разказа за свети Илия и после разкри цялата истина за страдащия старец. Накрая сподели:

- Аз не мога да заспя спокойно, като си помисля как той прекарва нощите под найлона.
- Ще измислим нещо - успокои го Илиан.
- Първо ще се помолим Бог да ни помага, защото делото е трудно.
- Как ще стане това?
- Познавам един богат човек. Ще помолим Бог да омилостиви сърцето му. Друг изход няма.

Идеята на добрите деца развълнува богатия човек и той намери малка стаичка в покрайнините на града. Тя беше изоставена и почти срутена. Ремонтира я и старецът се засели в нея.

С голяма радост двете деца помогнаха за уреждането ѝ. При постигнатия успех те вече споделиха с родителите си. Майките им дадоха черги, одеяла и каквото можеха да отделят от домакинството си.

Старецът вече имаше покрив. Скоро се намери и една малка печица. Събраха дърва от близката гора и я запалиха. Това много ги зарадва. Носеха му храна и той се спаси.

Наближаваше Рождество Христово. Искане да му направят изненада. Намериха кандило, икона и ги окачиха на стената. Идваше Бъдни вечер. Почистиха стаичката и я украсиха с борови клончета.

Донесоха храна за постна вечеря. Майката на Илия осигури постни сърми, а на Илиан - варени сушени плодове. От спестените пари купиха едно хлебче и на него запалиха свещ.

Когато всичко беше готово, казаха молитва, прекръстиха се и помолиха стареца да благослови трапезата. Той се развълнува дълбоко. Една едра сълза се търкулна по бледата му буза.

- Ние искаме да те зарадваме, дядо. Защо плачеш? - каза Илия.

- От радост не можах да удържа вълнението си. Такава Бъдни вечер не помня в целия си живот.

Тази бистра старческа сълза беше най-скъпият подарък за Богомладенеца Христос в светата Рождественска нощ, който двете милостиви деца чрез доброто дело Му поднесоха.

Притчата за блудни я син

(Лука 15:11–32)

Припадне ли мъгла, пътникът може да се заблуди и дори да се изгуби. Той е в опасност от диви зверове, а може лесно да се подхлъзне и да падне в дълбока пропаст. При тези трудни условия, ако успее да открие пътя и се прибере в дома си, той е щастлив.

Така става и с душата. Когато грехът замъгли ума, човек изпада в заблуда. Ако отрезвее, ще се завърне при Бога и доброто, и ще се спаси. За тази опасна заблуда Христос казал притчата за блудния (непокорен) син.

Един богат човек имал двама синове. По-малкият си поискал дяла от имота, който му се пада. Намислил да живее на своя воля, свободно. Това много натъжило бащата. Но непокорният син взел всичкото си наследство и заминал за чужда страна. Там се отдал на разпътен живот и го пропилял.

В тази страна настанал голям глад и той се принудил да пасе свините на един богат човек. Доволен бил да яде от храната им, но и това не му давали. Като изпаднал в такава беда, той си спомнил за бащиния дом. Там работниците имали в изобилие хляб, а той умираше от глад.

Размислил и решил да се върне. Само жалки дрипи останали от скъпите му дрехи. Бос и гладен, приближил бащината къща. А неговият баща не преставал да го чака. Още отдалече го познал и се затекъл със старческите си сили да го посрещне. Прегърнал го и го целунал.

- Татко, съгреших против небето и пред тебе, и не съм вече достоен да се нарека твой син - казал той.

Бащата от радост не му отговорил, а веднага наредил:

- Изнесете най-хубавата премяна и го облечете. Сложете пръстен на ръката му и обуца на нозете му. Заколете угоеното теле, за да ядем и пием, защото този мой син мъртъв беше и оживя, изгубен беше и се намери.

В притчата се казва, че когато непокорният син размислил в какво жалко положение е изпаднал по своя вина, "дошъл на себе си". Преди това грехът толкова замъглил мисленето му, че не съзнавал какво прави. Той изглеждал като слабоумен, глупав. Когато отрезвял обаче, умът му станал друг, способен да мисли разумно.

Прави впечатление и всеопрощаващата бащина любов. Бащата веднага наредил да сложат на завърналия се син пръстен на ръката, което означава, че му връща достойнството на негов син. Не му поискал сметка защо е постъпил безсърдечно или защо е пропилял това, което е събрано с много труд. Стигало му, че любимият син се завърнал разкаян.

Духовният смисъл на тази притча е много дълбок. Бащата - това е нашият небесен Отец, а блудният син - каещият се грешник. Всеки от нас прилича на блудния син, когато наруши някоя заповед. Тогава се пропиляват даровете, които Бог ни дава (здраве, сили, способности). И идва най-страшното - духовното обедняване.

Връщането у дома, при бащата, означава завръщането в Църквата при Бога чрез покаянието.

Въпроси:

1. Кое замъглява ума на човека?
2. Лесно ли идва отрезвяването от заблудата?
3. Разкажете притчата за блудния син.

4. Посочете нейния скрит духовен смисъл.
5. Спомнете си постъпки, с които сте били непокорни синове на Бога.

Домашно:

Разкажете писмено с какви постъпки днес младите хора стават “блудни синове”. Опишете нещастното им положение.

Завръщане

Единствено и любимо дете на родителите си беше Иоан. Наричаха го галено Йонко. С това име остана известен в малкото село, където растеше. Възпитан от малък във вярата, той беше послушен и редовно посещаваше храма заедно с родителите си.

Много обичаше празниците. Научи се да пали кандилото пред домашния иконостас и редовно се молеше. А в църква бързо запамети някои молитвени песнопения, защото имаше добър музикален слух. Обичаше вечерните богослужения и започна да участва в тях. Тихата светлина в храма го вдъхновяваше и той пееше, макар и по детски, много сладкогласно. Това умиляваше молещите се.

Като порасна, родителите решиха да му дадат музикално образование. И той имаше голямо желание. Потрудиха се добри хора и го изпратиха да учи в чужбина.

Раздялата с родния край и близките беше трудна. Страдаха и родителите, които оставаха сами. Йонко ги утешаваше, че като завърши, ще се върне при тях.

Но не стана така. Той успяваше бързо и пред него се разкри нов свят. Завърши и му предложиха работа. Това го поласка и той забрави обещанието си. Но имаше нещо по-лошо. Печелеше много пари и се отдаде на волен живот в големия чужд град.

Пилееше парите си по увеселителни заведения и дори не се сещаше да изпрати на родителите си, които вече остаряваха и не можеха да се трудят. Така пропиля младостта и силите си. Забрави и чистата си вяра в Бога. Попадна под влияние на чужди философски учения. Тръгна по кривия път на духовната заблуда. За се покаже, че не е просто селянче от една малка страна, подражаваше на заблудите, тогава модерни.

Така Йонко пропадна напълно. Душата му се изгуби в мъглата на светски удоволствия и безверие. Но успехът, парите и славата не го направиха щастлив. С всеки изминат ден ставаше все по-мрачен и по-мълчалив. Душата му заболя сериозно.

Една лятна привечер седна на скамейката в парка за отдих. Почувства се много самотен. Дочу биенето на градския часовник, един, два, три пъти... Неволно потрепна. Спомени от изминатия път в живота се тълпяха в мисълта му. Усети, че мъглата в душата му започва да се разсейва. Слънцето изгря, когато те го отведеха в родния край.

Ясно дочу звъна на камбаната на селската църква. Този примамливо сладък глас затопли измръзналата му душа. Потопи се в нещо много мило, но изгубено вече. Вън падаше вечерен мрак, а той не ставаше от скамейката.

Откри един нов, но най-верен път в своя объркан дотогава живот. Реши да се завърне. И още на другия ден тръгна с нови мечти, които ту изгряваха, ту се губеха зад облаците на изминалото време.

Пристигна морен и ето родният дом изгря пред него. Сърцето му заби тревожно. Бутна малката портичка, но тя прогнила, едва проскърца. Дворът беше в бурени. Едва откри калдъръмената пътека. Влезе в стаята, любимата стая с иконостаса, но там нямаше никой. От мъка по своето чедо родителите му рано се преселиха във вечния живот.

Остана покрусен. Почувства се много виновен. Ще му простят ли греха! Прекара една тревожна нощ. Сутринта, когато удари църковната камбана, тръгна за храма. А той беше същият, топъл и тих. Прие го ласкаво, така както баща приема своя блуден син.

Падна на колене пред образа на Спасителя. В молитва принесе разкаяние за всичките си грехове. Сълзи, които от дете не беше проливал, измиваха душата му.

Потърси стария свещеник. Сподели в изповед мъката си, а той бащински го успокои:

- Йонко, Бог прости на разкаялия се разбойник. И на тебе ще прости. Той се радва на една разкаяла се душа повече, отколкото на 99 праведни.

- Започвам нов живот, отче - каза решително Йонко и го изпълни.

Поправи дома, сложи пак иконостас в стаята, а на масата пред него снимките на своите скъпи родители.

Всеки ден се молеше за техните души и се каеше за стореното. Завърна се "при себе си".

От прочут певец в далечна чужбина стана певец в родната селска църква, която се пълнеше с богомолци. Пеенето му вълнуваше дълбоко, защото беше пропито от покаянието на един завърнал се разкаян грешник.

Чудото в Кана Галилейска

(Иоан 2:1-11)

Разцъфне ли китна пролет, огрее ли ярко слънце, цялата природа като че ли пее от радост. Но ако небето се покрие с черни облаци, веднага потъмнява природната хубост, а с нея и радостта.

Така става и в душата на човека. Бог я сътворил за радост. Но грехът я помрачава. Затова в живота се среща наред с чистата радост и нечистото забавление, което не прави хората ведри и весели.

Христос благославял само чистата земна радост. Първото чудо, което направил, когато тръгнал на проповед, било чудото на сватбата в Кана Галилейска.

Малкото градче Кана било разположено в областта Галилея, недалеч от родното място на Пресвета Богородица - Назарет. Там Божията Майка имала роднини, които я поканили на сватбата на свой близък. Спасителят дошъл, за да покаже Своята божествена природа и да направи първото Си чудо. С Него били и учениците Му. Всички насядали на сватбената трапеза.

Неочаквано виното се свършило. Домашните на младоженците се чудели какво да правят. Само Божията Майка останала спокойна. Погледнала умолително Сина си и тихо казала:

- Вино нямат!

Тя познавала милосърдието на своя Син. Не се съмнявала, че той ще помогне и уверено казала на стопаните:

- Каквото ви каже, това направете!

В дома имало шест големи каменни делви, в които държели вода за измиване. Сега те били празни. Исус Христос наредил да ги напълнят с вода. Изненадата била голяма. Щом ги напълнили, водата веднага се превърнала във вино.

Старият сват отпил от новото вино. Останал учуден от приятния му вкус. Като не знаел за станалото чудо, той смърлил младоженеца, че е оставил доброто вино дотогава. Обикновено се слагало най-напред доброто вино и след като се понапият сватбарите, се поднасяло по-лошото.

Това чудо удивило всички. Младоженецът разбрал, че Исус Христос е Божествен Учител. Толкова силно бил поразен от чудото, че станал Негов ученик. Той е Христовият апостол Симон Зилот.

В Кана Галилейска Христос сложил началото на чудесата Си. Вярата на учениците Му укрепнала и те станали Негови неразделни последователи.

Въпроси:

1. Сравнете чистата радост с нечистото увеселение?
2. Разкажете първото чудо на Исус Христос.
3. Как това чудо укрепило вярата на апостолите?
4. Защо Симон Зилот станал Христов ученик?

Домашно:

Опишете една своя чиста радост, свързана с добро дело.

Посочете нечисти удоволствия, от които трябва да се пазите.

Чиста радост

Георги и Катя се запознаха при едно делнично пътуване във влака. Свърза ги искрено приятелство и решиха да пътуват заедно в живота.

Младостта ги отведе веднъж в едно шумно увеселително заведение. Силна музика гърмеше. Пречеше им да разговарят. Те бяха умни младежи. Имаха и религиозно възпитание. Понякога разискваха по въпроса за смисъла на живота. Напуснаха заведението и повече не стъпиха там.

Избраха си едно тихо кафене, в което през топлите дни имаше уредено открито място. Там идваше добрата част от интелигенцията на града. Музика понякога имаше, но тя беше тиха и не пречеше на разговора. Умореният, особено от умствен труд, можеше малко да се отмори.

Създадоха здраво християнско семейство. Венчаха се и Бог благослови домашното им гнездо. Дома си устройоха скромно, но уютно. Уредиха си домашен иконостас с кандилце. Без молитва не започваха никаква работа. Живееха в пълно разбирателство.

Извън работното време обичаха излетите в планината. Сред красивата природа най-истински се отморяваха. Храната си приготвяха сами. Те постеха, изповядваха се и се причастяваха. Животът им течеше с благословените земни радости.

Имаха едно приятелско семейство, с което не избягваха да дружат, въпреки че то водеше друг начин на живот. Веднъж не можаха да откажат да вземат участие в едно тяхно семейно тържество, което не стана в дома им.

Тези млади хора обичаха увеселенията и събраха близките си в най-модерното и скъпо заведение в града. Като отидоха там, Катя и Георги не се почувстваха в своя среда. Освен силната музика и гъстия цигарен дим, имаше в голямо изобилие алкохолни напитки на масата.

Вечерята продължи дълго и шумно. Без мярка се употребяваше алкохолът. Тонът на разговора се повиши дотолкова, че като че ли всеки викаше на другия. Разговорите станаха леки и отегчителни. Веселбата беше празна от съдържание.

Получи се неприятна гледка. Двамата млади съпрузи отначало започнаха да спорят под въздействието на алкохола, а после се скараха. Гостите се притесниха. Катя и Георги си обясниха причината за техния нездрав семеен живот, който беше пред развод.

Решиха да им помогнат. Още при първата възможност ги поканиха на гости. На трапезата нямаше алкохол и можеше да се води смислен разговор. Започнаха с обич и отдалече. Липсваше духовното знание и те им го поднасяха внимателно.

Младите хора започнаха да отрезвяват и всеки път се прибираха у дома с някаква житейска или духовна поука. Разбраха, че липсата на духовно знание и разсейването с леки развлечения са причина да обеднеят душите им. А всичко това води до разстройване на съгласието в семейния живот.

Приятелите не пропускаха да им предложат духовна литература. Тя им отвори очите за много истини. С нетърпение и двете семейства очакваха срещите, а беседите ставаха все по-интересни и полезни.

В почивните дни отиваха заедно в планината за отдих, осмислен пак с полезни разговори. Това беше много приятно за всички. Наблизо имаше стар манастир. Отбиваха се да се помолят. С призоваването на Божията закрила семейният живот тръгна добре.

Катя и Георги спасиха своето приятелско семейство от греха на празните развлечения и го спечелиха за вярата. И децата си възпитаваха в добрите нрави и чиста вяра.

Веднъж разговорът стана много въодушевен. Катя каза:

- Колко е хубаво, когато човек стъпи на здрава духовна основа!
- С духовното знание, която ни дадохте, ние очистихме живота си и познахме благословената от Бога радост
- каза приятелката ѝ, а съпругът ѝ добави:
- Чистата земна радост е предпоставка, за да може човек да вкуси от духовната. Как искам всички млади хора да я познаят. Това ще ги направи щастливи.

Двете християнски семейства тръгнаха по различни пътища и изградиха по различен начин своето земно щастие, но еднакво подготвиха душите си за радостта при Бога във вечността.

Изцеряване на слепородения

(Иоан 9:1–38)

Нощният мрак скрива света за погледа. А разсъмне ли, човек се радва на едно цветче, на ширния простор, докдето виждат очите. Но има очи, които не виждат от рождение. Слепият чува за красотите на света, но не ги вижда. Това нещастие не е малко.

Когато Христос проповядвал и лекувал различни болести, един млад човек, сляп по рождение чул за Чудотвореца и надежда стоплила сърцето му.

Той седял пред храма в Иерусалим и просел милостиня. Неговият тъжен живот бил една непрогледна нощ. Един ден дочул, че Христос идва в храма. Сърцето му трепнало. Може би ще се смили над него и ще го излекува.

Спасителят, Който чете в сърцата на хората, се спрял пред него. Направил калчица, помазал с нея очите му и го изпратил да се измие на извора Силоам. Слепороденият измил очите си и прогледал.

Това чудо удивило всички, които познавали слепородения. Едни знаели, че изцеленият е същият просяк, който протягал ръка за милостиня пред храма. Други не вярвали, че е същият, а мислели, че само прилича на него. Трети твърдели, че просякът никога не бил сляп. А прогледалият радостно викал:

- Бях сляп, а сега виждам!

Същото потвърдили и родителите му. Истината се разнесла бързо и за вярващите в чудото, и за съмняващите се. Много хора се радвали, но имало и такива, които завиждали на Христос. Те били гордите фарисеи.

С немилостивите си сърца решили да омаловажат чудото. Обявили, че Христос не е от Бога, понеже излекувал слепия в събота, когато по техния закон не се извършва никаква работа. Всъщност те не се грижели толкова за закона, но завист и злоба изпълвала сърцата им.

Имало и разумни хора, които съчувствали на слепия, защото сърцето им било милостиво. Те казвали, че грешен човек не може да върши такива чудеса. Започнал спор. Той бил разрешен с думите на прогледалият:

- Откакто свят светува, не се е чуло някой да отвори очите на слепец. Ако Той не беше от Бога, нямаше да ме излекува.

Като чули тези думи, фарисеите го изгонили. Христос го срещнал и го запитал:

- Ти вярваш ли в Сина Божий?

- Кой е Той, за да повярвам в Него?

- Този, Който говори с тебе, Той е!

- Вярвам, Господи - с благодарност казал прогледалият, паднал на колене и Му се поклонил.

Истина е, че има два вида слепота, физическа и духовна. Нещастни са тези, които не виждат с физическите си очи, но по-нещастни са тези, които стоят в грехове и поради това отричат Бога. Те се наричат духовни слепци.

За да видим Бога с духовните си очи, не са необходими много знания и умения, а чисто сърце. Чистото сърце е като огледало, в което се оглежда Бог.

Въпроси:

1. Как Господ Иисус Христос излекувал слепородения?
2. Как посрещнали чудото фарисеите?
3. Как посрещнали чудото хората с добри сърца?
4. Какво попитал Христос изцверения?
5. Как отговорил той?
6. Кои хора са духовно слепи?

Домашно:

Помогнете със съвет и молитва на някое ваше другарче, което е духовно непросветено, да види с душата си Бога.

Проглеждане

Евгений беше от малък любознателен. Искаше всичко да разбере, но това не беше по силите му. Един ден запита майка си:

- Мамо, защо пеперудата лети?

- Защото има криле - отговори тя.

- А защо има криле?

- Не зная.

- А аз искам да зная.

- Няма да ставаш философ. Гледай си уроците - прекрати въпросите майка му.

Евгений си гледаше уроците добре. Завърши с отличие и даже стана научен работник. Но високите знания не го удовлетворяваха. Той не можеше да си отговори на най-сложния въпрос за смисъла на живота. Науката му даваше знания за света и човека, но до душата не стигаше.

Дълго се лута сам и стигна до пълно отчаяние. Реши да живее като лекомислените млади хора. Те изглеждаха весели и доволни от живота. Влезе в едно заведение и реши като тях да се опие с алкохол и да забрави въпросите, които не му даваха покой.

Това стана лесно и много бързо, защото от малко се напи. Като изтрезня, усети, че главата му тежеше. Не намери в алкохола търсеното.

Реши да потърси утешение в музиката. Чувствителната му душа се увлече за известно време, но пак напразно. Вече напълно се отчая.

Един ден тръгна да се разходи из града. Срещна своя съученик от детството си Кирил. Възникнаха много спомени и Кирил го покани у дома си да продължат приятния разговор. Евгений не отказа.

Като влезе в стаята, направи му впечатление, че на източната стена има икони, а на масата много книги.

- Какво е това? - запита Евгений и посочи към стената.

- Православни икони - беше отговорът.

- А книгите?

- Православна литература. Аз завърших богословие - обясни Кирил.

Евгений за първи път чуваше за религия. С голям интерес се зае да чете. Книгите и беседите с Кирил му отвориха очите за вярата в Бога. Едва сега започна да разбира смисъла на всичко, което се случваше в живота. Като връщаше веднъж книгите, каза:

- Кириле, ти ми помогна да прогледна. Духовната наука разкри широки простори пред моя поглед.

- Сега можеш уверено да тръгнеш по пътя на вярата - каза Кирил.

И Евгений тръгна. Кръсти се и стана истински християнин. Вярата проникна не само в ума му и го просвети, но навлезе и в сърцето му и го стопли. Той позна и силата на молитвата. Всеки неделен ден и празник не пропускаше да посети църковното богослужение.

Първата грижа за неговите деца беше да ги научи да вярват и да се молят. Не искаше да се измъчват от духовна слепота като него.

Като прогледна духовно и физическият му поглед се промени. Той не само се удивляваше на крилцето на една пеперуда, но знаеше и да слави нейния Творец - Бога.

Чудесното нахранване на пет хиляди души

(Иоан 6:1–15)

Дъждовните капки попиват в жадната земя след лятна засуха. Така напоена, тя дава обилни плодове. И душата, когато дълго е била изсушавана от грехове, жадува Словото Божие. Затова проповедите на Христос събирали хиляден народ. Словата Му падали в сърцата като измиващи и освежителни дъждовни капки.

Човек е тяло и душа. Тялото се нуждае от храна, за да се поддържа неговото здраве. И душата се нуждае от духовна храна, която е вярата в Бога, молитвата и добрите дела. Ако не се удовлетворяват тези нейни потребности, тя заболява.

Когато човек се грижи за душата си, Бог помага да се осигурят лесно потребностите на тялото. Едно дете като направи голямо добро, родителите му го възнаграждават с някакъв подарък. Така и Бог улеснява грижещия се за душата си и му помага по-лесно да си осигури необходимото за тялото.

Доказателство за това е извършеното чудо от Христос с нахранването на пет хиляди души.

След като проповядвал на брега на Генисаретското езеро, Той отишъл на другия езерен бряг. Изкачил се на планината да се помоли. Но и там жадните за Неговото слово Го намерили. Той посрещнал хилядния народ с любов.

Слушателите толкова жадно поглъщали поученията Му, че забравили телесния глад. Когато започнало да се свечерява, апостолите предложили:

- Учителю, тук мястото е пусто. Разпусни народа, за да отиде по селата и си купи храна.

- Дайте им вие да ядат - казал Христос.

- В едно момченце има пет хляба и две риби, но какво е това за толкова хора - казал апостол Андрей.

- Нека всички да насядат на тревата - наредил Спасителят.

Те били около пет хиляди човека, без жените и децата. Той огледал милостиво гладния народ и взел петте хляба и двете риби. Погледнал към небето, благодарил на Своя Отец Небесен и дал на учениците Си, а те на насядалия народ.

И чудото станало. Както водата от планинския поток извира, тече и не се свършва, така и хлябът и рибата не се свършили, докато всички не утолили глада си. При това останали в излишък дванадесет пълни коша с хляб и риба.

Това чудо е удивително за ума, но понятно за духовния разум. Вярващият лесно си го обяснява. Той съзнава, че Този, Който е сътворил не само хляба и рибата, но и целия свят, може без никакво усилие да ги умножи.

Ето например в земята се хвърля шепа семена от пшеница и те раждат изобилен плод от много шепи пшеничени зърна. Колко повече Творецът Бог може да умножава богатата, които Сам е създал.

Въпроси:

1. Коя храна е по-важна: телесната или духовната?
2. Ако се грижим за духовната храна, Бог ще ни лиши ли от телесната?
3. Как Христос нахранил пет хиляди души с пет хляба и две риби?

4. Обяснете чудото с вярата в Божието всемогъщество.

Домашно:

Избройте всички постни и всички блажни храни.

Посочете духовни храни.

Духовната храна

Съпругът на Весела ръководеше богата фирма и семейството живееше в голямо материално доволство. Тя се грижеше само за домакинството и за децата. Обичаше реда и чистотата. Понеже имаше изобилие във всичко, тя се изучи да приготвя много вкусни ястия и предястия. Гостите ѝ мислеха, че е завършила училище по готварство.

С това обаче тя изтънчи вкусовете на всички в семейството. Децата привикнаха към изискана храна и станаха капризни. Ако някой им предложеше хляб и варен зеленчук, отказваха да се хранят. Предпочитаха да гладуват, докато не им се предложат блюда, пълни с месна храна и то непременно печена или пържена с гарнитура. Без месо не минаваше нито един ден. Обедът и вечерята всеки ден бяха празнични.

В резултат на това Весела позатлъстя, а децата ѝ много напълняха. Станаха лениви и намалиха успеха си в училище. Тя също промени начина си на живот. Като се нахранеше на обед обилно с мазнини, чувстваше необходимост веднага да полегне. Понякога дори оставаше неразчистена масата. Заспиваше, а като се събуди, настроението ѝ ставаше потиснато.

Измъчваше я някаква скука. За да се разсее, повикваше съседката си на кафе, придружено с изискани сладкиши и сокове. Започваха празни разговори. Разнищваше се животът на близки и познати и непременно се стигаше до клюките. Това временно я разведряваше, но вътрешната тегота не я напускаше.

Много се зарадва, когато един ден дойде на гости нейната приятелка от ученическите години. С нея споделяше всичко. Този път разговорите не тръгнаха по обичайния ред за лични и семейни неща. Приятелката ѝ си позволи откровено да ѝ каже:

- Весела, не те намирам весела, въпреки че си устроена много добре и в семейството ти всичко върви добре. Много си се променила. Ти не си същата.

- Така е. Има нещо в моя живот, което ми липсва. Не мога да го открия какво е то - потвърди Весела.

- Аз ще ти помогна.

Останаха в дълъг откровен разговор. Приятелката ѝ, която живееше по друг начин, направи сравнения, които показаха на Весела, че телесната презадоволеност потиска духа.

На признанието ѝ, че няма радост, приятелката ѝ направо каза:

- Изворът на радостта не е в стомаха, а в сърцето. Ти трябва да обърнеш внимание на душата си, която линее от глад.

Разбраха се приятелски. Срещаха се често и беседваха за вярата в Бога. Весела започна да чете духовни книги. Много се изненада, като се убеди в дълголетието на отшелниците, които се хранели с оскъдна постна храна.

Тя беше разумна и промени начина си на живот. Погрижи се и за съпруга, и за децата си. Първо остави цигарите и алкохола, намали кафето и започна да готви без излишни тлъстини. В сряда и петък яденето беше постно. Преди изповед и свето Причастие всички постеха по цяла седмица.

Отначало капризните стомаси протестираха, но се свикваше. Децата започнаха да се радват на зеленчуковата супа. Разбира се, те не се лишаваха съвсем от месо и млечна храна, но във всичко имаше мярка и ред. Това изисква Църквата, а и медицината го препоръчва.

Избегна се напълно затлъстяването. Децата станаха ведри, пъргави и повишиха успеха си. Като получаваха благодат от църковните тайнства, промениха и характера си към добро.

Семейството започна духовен живот - имаше време и за домашна молитва, и за молитва в храма, и за вършене на добри дела. Докато по-рано Весела изхвърляше при отпадъците останалата неупотребена храна, сега започна да я събира и я раздаваше на бедни. Това ѝ носеше непозната радост.

Един ден занесе на самотен старец топла супа, парче кашкавал и плодове. Той благодари през сълзи, а в нейното сърце разцъфна сладка радост. Като се върна, завари приятелката си.

- Весела, ти сияеш от радост. Какво се е случило? - запита я тя.

Не обясни къде е била, а започна направо:

- Ти ме спаси с уроците за духовната храна, която трябва да стои над телесната. Разбрах, че грижата за тялото трябва да бъде умерена. Духовният живот извисява и награжда още тук със светла радост, която в отвъдния живот е вечна.

Укротяване на морската буря

(Матей 14:22–36)

Човек е слаб да се бори с природните стихии. Разрази ли се силна буря, която ломи вековни дървета, той търси заслон да се скрие. Животът е в голяма опасност, ако това се случи сред морската шир и особено нощно време. Тогава става страшно. Кой може да помогне на изпадналия в беда?

Така станало веднъж и с апостолите, когато отплували с кораба на отсрещния бряг на Генисаретското езеро. Те били сами, защото Христос не тръгнал с тях, а останал да се помоли на планината.

Настъпила мрачна нощ. Задухал силен вятър и над езерните води забушувала страшна буря. Корабът се мятал сред вълните като малка черупка. Апостолите се изплашили. Имало голяма опасност да загинат.

Изведнъж видели да върви по вълните Христос като по сухо. Отначало помислили, че виждат привидение, но постепенно Го познали. Като видял колко много са изплашени, Спасителят ги успокоил с думите:

- Дерзайте! Аз съм, не бойте се!

Апостолите се зарадвали и останали поразени от необикновената гледка. Този, Който сътворил небето и земята, сушата и морето, имал власт над природните стихии. Най-възторженият от апостолите Петър извикал:

- Господи, ако си Ти, позволи ми да дойда при Тебе по водата!

- Ела! - насърчил го Христос.

Петър излязъл от кораба и тръгнал по водата към своя Учител. Но след няколко крачки се разколебал от силното водно вълнение. Вярата му намаляла и той започнал да потъва. Изплашен извикал:

- Господи, спаси ме!

Христос се приближил до него, подал му всемогъщата Си десница и му казал:

- Маловерецо, защо се усъмни?

Двамата влезли в кораба. Тогава мигновено бурята утихнала и настанала голяма тишина. Всички ученици се поклонили на своя Учител и изповядали:

- Наистина Ти Си Син Божи!

Животът прилича на бурно развълнувано море. Човек е като един малък кораб. Той пътува към небесното отечество, но често изпада в беди. Неговият близък е слаб и невинаги може да му помогне. Тогава трябва да търси помощ от Господ Иисус Христос, Който е силен винаги да му помогне.

Въпроси:

1. Защо Иисус Христос не отпътувал заедно с учениците Си?
2. Какво се случило през нощта?
3. Защо свети апостол Петър започнал да потъва?
4. Как го избавил Христос и какво му казал?
5. Кога утихнала бурята?

6. Какво направили апостолите след чудесното си спасяване?

Домашно:

Отговорете на следните въпроси:

1. Като тръгвате на път, прекръствате ли се?
2. Като изпаднете в беда, молите ли се?
3. Кого най-често призовавате в молитва?
4. Като се избавите от беда, благодарите ли за небесната закрила?

С небесна закрила

Пет момчета от малко балканско градче бяха една сговорна дружина. Те не пилееха парите на родителите си за скъпи курорти и празни развлечения по улиците, а през лятната ваканция си организираха отдиш на свои разноски.

Най-голям беше Илия. Той ги ръководеше и те го слушаха. Братчето му Вихрен беше на седем години, но и него включиха, защото беше послушен и помагаше, доколкото може, на общото дело.

Сутрин с раници на гърба потегляха към планината. Преди да тръгнат, всички се прекръстваха и с молитва търсеха небесна закрила. Планината носи изненади и през лятото.

По пътя разговаряха за светиите, чиито имена носеха. Призоваваха ги в молитва като техни небесни покровители. Вихрен не беше доволен от името си, защото не е на светия. Брат му се пошегува:

- Вихрен, като се извие вихър в планината, на кой светия ще се молиш да те закриля?

- На моя Ангел пазител. Той е сигурен, защото винаги е над мене - отговори остроумно малкият Вихрен.

Спираха се в някой живописен кът. Там прекарваха цял ден, но не в безделие. Те знаеха, че бездействието развива леността, а тя води след себе си всички пороци.

Изработваха малки къщички за горски птици и ги слагаха високо по дърветата. Вихрен беше малък за такъв труд, но той си намираще друга полезна работа. Береше горски плодове, измиваше ги на извора и трапезата ставаше по-богата. Събираше съчки и подреждаше огнището. А каква вкусна чорбича готвеха големите момчета от всички видове зеленчуци! Ястията по ресторантите нищо не струваха пред нея.

Веднъж се роди една нова идея. Реката през горещото лято много намаляваше водите си. Можеше спокойно да се преминава. А на едно място в широкото ѝ корито имаше нещо като островче, обрасло в зеленина и храсти. Решиха да си направят там един разкошен палат. То стана всъщност една малка беседка. Много беше хубава. Там се хранеха, там работеха, а малкият Вихрен цял ден притичваше бос през водата и снабдяваше дружината с всичко необходимо.

Но един ден се случи нещо неочаквано. Изведнъж реката придойде. Образуваха се почти изведнъж вълни от мътни кълба. Нямахме капчица дъжд. Чудеха се, а не поглеждаха към планинския връх, който беше целият покрит с черен облак. Там бе валило проливен дъжд.

Когато забелязаха това, вече беше късно. Те не можеха да напуснат островчето. Останаха, но нивото на водата се покачваше бързо. Имаше опасност да загинат. Разтравожиха се, Вихрен се разплака. Илия запази самообладание.

- Приятели, сами сме тук. Няма кой да ни помогне. Само Бог може да ни спаси по чудо. Хайде на молитва!

Всички се прекръстиха и казаха молитвата “Отче наш”, която знаеха наизуст. След това всеки се помоли на своя небесен покровител. През сълзи Вихрен призова своя Ангел пазител.

Накрая всички отпавиха обща молитва към Майката Божия. Те и друг път при опасност са получавали Нейната бърза помощ. Знаеха, че Тя е много милостива.

Като привършиха и се огледаха, видяха край брега по черния път да върви лека кола. Някои бързаха да се приберат в града, за да не ги настигне дъждовната буря. Всички махаха ръце, хората ги видяха, но с още по-голяма скорост се отдалечиха.

Скоро след това пристигна помощ. Водата вече беше навлязла в беседката. Спусна се летяща стълба. Илия нареди да стъпи на нея най-смелото дете и да се държи здраво. Излезе благополучно на брега. Идваше реда на Вихрен. Той трепереше от страх. Не забрави да се прекръсти, преди да стъпи на стълбата. И той се спаси. Последен излезе Илия.

Чудото стана. Не беше случайно, че оттам мина кола и добрите хора помогнаха. Спасението дойде с небесната закрила на Майката Божия, Ангела пазител и светиите, които бяха призовани в молитва.

По тяхното застъпничество Господ Иисус Христос, Който е Господар на стихииите, спаси добрите деца от водната стихия.

Преображение Господне

(Матей 17:1–13)

Христос по външен вид изглеждал обикновен човек, но Той бил Самият Бог, Който приел човешко тяло и станал истински Човек. Затова изпитвал глад, жажда, умора. В Него имало всичко човешко с изключение на греха. Хората се чудели на делата Му, но не могли да разберат напълно Неговата Богочовешка природа. И апостолите, които постоянно били с Него, не разбирали всичко.

Например, когато Христос обяснявал, че ще пострада, за да изкупи греховете на хората, апостол Петър по човешки възразил, като казал, че Бог няма да допусне Неговият Син да бъде убит от човеци.

Друг път двамата братя, апостолите Иаков и Иоан, имали желание да седнат единият от ляво, а другият от дясно на Господа, в Неговото Царство. Те си мислели, че Той ще основе земно Царство.

Христос смъмрил и тримата за тяхната привързаност към земния свят, която им пречела да Го разберат. За да ги поучи, Той им показал Своята Божествена природа и то дотолкова, доколкото могат да я възприемат. Това станало така:

С тези трима ученици Христос се изкачил на планината Тавор и се преобразил пред тях.

Лицето на техния Учител светело като слънце, а дрехите Му блестели като сняг. От двете му страни стоели двамата старозаветни пророци Моисей и Илия, които беседвали с Него за предстоящите Му страдания.

Чудна радост изпълнила сърцата на тримата апостоли. Те не искали това видение да свършва. Апостол Петър предложил да направят три палатки - за Христос и за двамата пророци. За себе си не помислил. Стигало му да гледа Божествената слава на своя Учител.

Но изведнъж се появил светъл облак и закрил гледката. Чул се от облака глас: “Този е Моят възлюбен Син, в Когото е Моето благоволение!”

Като чули това, учениците много се изплашили и паднали по очи. Христос се приближил до тях и ги успокоил.

Господ се преобразил и показал Своята Божествена слава пред учениците Си, за да укрепи вярата им и да не се поколебаят, когато Го видят поруган и разпънат на кръст. А да знаят тогава, че Той е същият, Когото са видели преобразен на планината.

Въпроси:

1. Христос обикновен човек ли бил, както изглеждал на вид
2. Учениците Му разбирали ли напълно Неговата Божествена природа?
3. Какво сторил Той, за да ги убеди в това?
4. Още с каква цел се преобразил на Тавор?

Домашно:

Помислете как трябва да стоите на молитва пред домашния иконостас и в храма, където невидимо присъства Господ - Иисус Христос! Помнете, че на добрите деца Той огрява сърцата с небесна светлина и те стават още по-добри.

Несътворена светлина

Чудно дете беше Стефан. Постоянно и за всичко питаше. Само дядо му не се отегчаваше от неговите въпроси. Той беше мъдър и искаше неговото внуче да стане умно дете.

Веднъж му каза, че знанието е светлина. Като не можеше с малкия си ум да разбере това, дядо му обясни, че когато се разсъмне и изгрее слънцето, всичко се вижда ясно и човек не се заблуждава, а когато падне мрачна нощ, не се знае какво има около нас. Затова, за да извършим нещо добро, трябва да го правим на светлина.

Това много хареса на Стефан. Обикна знанието, защото дядо му го сравняваше със светлината. Купи си тетрадка и с още детския си почерк записа в нея първата мъдра мисъл, която научи. Започна да събира мъдрости от велики хора. Като стана юноша, тетрадката му се изпълни с чудни мисли, от хубави, по-хубави. Разбра колко много мъдри хора са живели на земята.

Но един ден между многото мъдри книги, които четеше, се намери светото Евангелие. Баба му го беше кръстила, но никой къщи не говореше за Христос. Навярно Той ще е някаква велика личност!

Още като започна да чете, остана удивен. Разбра, че никой велик човек не е изказвал такива премъдри мисли. Съвсем не приличат на мислите на земните мъдреци. Те дават знание, което е светлина, но друга. Тя не само просвещава, но и топли душата. Христос трябва да е личност не от този свят!

И постепенно разбра Стефан, че Христос не е велик човек, а самият Бог. С голямо почитание сложи светото Евангелие над дебелия тетрадка с мъдри мисли от земни хора. Промени се. Започна да различава земната мъдрост от божествената.

Когато реши да учи за художник, избра да стане иконописец. Колко много мислеше как ще нарисова Христос Бог в човешки образ! Има нещо неуловимо за ума, колко повече за очите!

Дълбоко вярващ и добър християнин Стефан стана прочут иконописец. Един ден в работната му стая дойде негов приятел. Като видя иконата на Христос благославящ, той се удиви и запитал:

- Стефане, как я нарисова? Не съм виждал другаде такъв Христос.

- Преди да посегна към четката, аз дълго постя и се моля. Само по Божие вдъхновение може да се изобрази Христос и то доколкото е възможно с човешка ръка - отговори Стефан.

- Но нали е живял на земята като човек. Както рисуваш човеците, така и Него.

- Не е така, приятелю. Когато Той проповядвал на земята, опитвали се да Го нарисуват, но не успявали. Изразът Му непрекъснато се изменял божествено и не можели с четка да уловят чертите на лицето Му. Христос не е от този свят!

Когато приятелят му се замисли, Стефан простичко обясни:

- Няма земен човек, на когото звезда да е възвестила раждането и ангели да пеят в небесата. Когато Христос бил на дванадесет години, удивил мъдрите старци в иерусалимския храм. В светото Евангелие са описани само част от многото чудеса, които Той е правил. Не само лекувал болестите на тялото, но и душата. Той прощавал грехове. А кой земен човек може да стори това? Той възкресявал и мъртви...

- Стефан поспря и като разбра, че приятелят му се замисли още по-дълбоко, продължи:

- На планината Тавор, когато се преобразил, Той бил целият в такава светлина, която не може да се сравни с най-ярката слънчева светлина. Тази светлина не е като сътворената от Бога земна светлина, тя е небесна, несътворена...

- Затова Христос не е обикновен, дори велик човек, а Богочовек - въплътен Бог!

- Прав си, Стефане. И най-великият земен човек е грешен. Затова и името му остава след време в забрава. А името на Христос никой не може да заличи. След този разговор приятелят на Стефан разбра защо Христос се рисува с ореол. Това е символ, изобразяващ несътворената светлина.

Възкресяването на Лазар

(Иоан 11:1–57)

През есента, когато слана попари цветя и дървета, те увяхват. Но в ранна пролет разцъфват още по-свежи и красиви. Така е и с човека. Той боледува, остарява и умира, но само с тялото си. Душата му е безсмъртна. Тя разцъфва още по-красива във вечния живот. Това е много радостно, но раздялата на близките с починалия е много тъжна.

Бог е Господар на живота и смъртта. Спасителят като Бог, когато бил на земята, можел да върне живота на умрелия. Многомилостив, Той възкресил дъщерята на Иаир и сина на вдовицата от град Наин. Възкресил и Своя приятел Лазар от Витания.

Христос често посещавал дома на Лазар, когото много обичал, и беседвал с него и двете му сестри Марта и Мария, които вярвали, че Той е Син Божи и Спасител.

Но Лазар се разболял тежко. Сестрите му изпратили вест за това на Христос. Той много се натъжил, но не можел да тръгне веднага. През това време Лазар умрял и го погребали.

Когато Христос решил да отиде и наближил Витания, Лазар бил вече четири дни в гроба. Марта първа научила за идването Му и побързала да Го посрещне.

- Господи, ако беше тука, брат ми нямаше да умре - казала през сълзи.

- Той ще възкръсне! - чула утешителния отговор.

Мария също дошла и изразила съжаление, че Христос не бил наблизко. Той се натъжил, като видял двете разплакани сестри, и се просълзил. Всички тръгнали към гроба. Когато стигнали, Господ наредил да вдигнат големия камък, който затварял гроба, и казал:

- Лазаре, излез навън!

И станало най-голямото чудо. Лазар оживял и излязъл от гроба. Много от присъстващите повярвали, че Христос е Бог. А Той направил това чудо, за да подготви вярващите за това, което наближавало да се случи с Него.

Много хора мислят, че не е възможно да оживее умрял човек. Той сам, разбира се, не може да оживее, нито някой от неговите близки може да го съживи. Това може да направи само Бог. За Твореца на живота това не е трудно. Както един инженер може да сглоби направената от него машина, така и Бог може да върне живота на разпадащото се тяло.

Въпроси:

1. Кой е Господар на живота и смъртта?
2. Кой е Лазар и какво се случило с него?
3. Как посрещнали Марта и Мария Христос?
4. Какви утешителни думи чули от Него?
5. Защо извършил това чудо Христос?

Домашно:

Направете у дома опита с пясъка и железните стърготини, описан в следващия разказ. Помогнете на своите непросветени другарчета да повярват във възкресението

Духовен подарък

Марина много обичаше през дългите зимни вечери да остане при своята любима баба, която всъщност беше нейна прабаба. Много стара, приближаваше 90 години, тя беше сладкодумна и знаеше да разказва интересни приказки. Изплете ѝ топла блузка, черпеше я с домашни сладкиши. А Марина ѝ поднасяше свежи цветя, на които добрата старица се радваше.

Но когато Марина стана на 10 години, баба ѝ почина. Това много я натъжи. Един ден реши да сподели скръбта си със своята майка.

- Мамо, много ми липсва баба.

- Тя беше много стара. Така се случва с всички стари хора. Нали знаеш, че душата ѝ не е умряла. Това е по-важно - опита се да я успокои майка ѝ.

- Зная, мамо, но не мога да си обясня как става това.

- Направи сравнение с личинката, която се завива в пашкул. След време от него излита красива пеперуда. Колко много подобни неща се случват в природата. Твоето любимо цвете е нарцисът. Като посеем луковичката, ние я погребваме в земята. От нея израства стъбълце, покрито с листи, появява се пъпчица, разцъфва и радва погледа. Бог, Който не остава да загине едно семенце в земята, как ще остави човек да загине с душата си.

- Но как става разделянето на душата от тялото, мамо? Това не може да се види.

- За Бога не е трудно. Той е могъщ Творец.

След като майка ѝ видя, че Марина се замисли дълбоко, продължи:

- Я напълни една паничка с пясък. Иди в работилницата на баща си и прибави към него една шепичка железни стърготини и ми донеси всичко това.

Марина изпълни поръчаното и остана в очакване, а майка ѝ нареди:

- Искам сега да разделиш разбърканите стърготини от пясъка.

- Много трудно. Цял ден трябва да се ровя, а има и съвсем мънички стърготинки. Не зная дали ще успея.

- Иди пак в работилницата и донеси магнита.

Марина го донесе и като го раздвижи наляво и надясно, в миг всички стърготини се полепиха по него. Пясъкът се очисти.

- Виж, че има сили в природата, които могат да разделят пясък от стърготини. Има и духовни сили, които е създал Бог и ги владее. Те могат да разделят тялото от душата.

- Всичко разбрах, мамо, но ми е мъчно, че вече не мога да поднасям цветя на баба - каза със съжаление детето.

- Можеш да и поднасяш духовни цветя. Те са по-уханни. Ще зарадваш с тях душата ѝ.

- Какви са те?

- Една молитвичка е чудно уханно цвете. Когато си казваш вечерната молитва, помоли се със свои думи Бог да настани душата на баба ти в много тихо, спокойно и светло място. Можеш и други духовни подаръци да ѝ пращаш.

- Какви? - с голямо любопитство запита Марина.

- Когато ти останат стотинки, например от закуската, можеш да купиш кифличка, вафла или друго дребно нещо и да го подариш на някое гладно дете за успокоение душата на баба си. Всяко добро дело в нейна памет радва душата на починалата.

Марина се успокои напълно и разбра, че душата не умира след смъртта на тялото и на нея могат да се прещат духовни подаръци, най-вече с молитва и милостиви добри дела.

Тържествено влизане на Спасителя в Иерусалим

(Марк 11:1–19)

В неделен ден, когато църковната камбана зове за молитва в храма, не всички хора отиват на богослужение. Повечето потъват в домашни грижи, планират развлечения или седат в заведенията за кафе и закуски. Това като се върши постоянно, човек забравя Божия дом. Минава край храма и дори не си задава въпроса защо е изграден. Гледа на него само като на старинна сграда. А той е тихо пристанище за душата, която никога не остарява, защото е безсмъртна.

Прекомерните грижи само за тялото, отклоняват мисълта за Бога. И преди Христа хората били потънали в много светски грижи. Силно привързани към земното, те не могли да видят в Христос Божия Син - Месия, въпреки че Той три години и половина обикалял села и градове, вършил чудеса и проповядвал.

Когато приближило времето да пострада и изкупи греховете на човечеството, Той искал да напомни на евреите, че е чаканият от векове Месия. На път за Иерусалим, от едно близко село изпратил двама Свои ученици, като им поръчал:

- Ще намерите в града вързано осле. Отвържете го и ми го докарайте. Ако някой ви пита какво правите, кажете, че то е потребно на Господа.

Някога еврейските царе влизали в престолния град, възседнали осле. Христос възседнал ослето и се приближил до градските порти. Това станало един ден след възкресяването на Лазар. За чудото се говорело много. Освен това градът бил препълнен от хиляди поклонници, дошли от страната, и чужденци за празника Пасха, който бил шест дни след това.

Като влязъл в града, множеството се развълнувало. Радостно викали:

- Осанна (слава) на Давидовия Син. Благословен е Този, Който иде в име Господне!

По пътя, по който минавал, хвърляли палмови вейки, а някои го постилали с дрехите си. Най-радостни били децата. Христос обаче оставал тъжен. Той виждал, че народът го приема като земен цар и чака от Него да го освободи от римско робство и да му осигури земни блага.

Отправил се към храма да се помоли и да проповядва. Но там заварил пълно безредие. Дворът му бил превърнат в пазар. Продавачи и купувачи на животни за жертвоприношение и менячи на пари вършели търговия и викове изпълвали простора.

Спасителят се изпълнил със свещен гняв. Той изпъдил продавачите, прекатурил масите на гълъбопродавците и казал:

- Домът Ми е дом за молитва, а вие го направихте разбойнически вертеп.

И пак милостиво излекувал много болни, слепи и недъгави. Но книжниците и фарисеите не се зарадвали. Това ги изпълнило със завист. Те вече таели омраза и кроели планове за унищожаването Му. А Христос все така натъжен напуснал града и започнал да се подготвя за предстоящите страдания.

На това тържествено влизане на Христос в Иерусалим е посветен празникът Цветница. Нарича се още Връбница, защото в храма се раздават върбови клончета вместо палмови, тъй като палмата не расте у нас. И сега на този празник се радват най-много децата. Празникът се пада в неделния ден преди Великден. Те отнасят в дома си за благословение върбови клончета, а тези, които носят име на цвете, празнуват своя имен ден.

Въпроси:

1. Кога Спасителят влязъл тържествено в Иерусалим?
2. Защо влязъл като цар, възседнал осле?
3. Как Го посрещнал народът?
4. Защо Той тъгувал?
5. Защо изпъдил продавачите и купувачите от храма?
6. Как народът нарича празника Цветница и защо?

Домашно:

Заучете текста на песента:

Невинност

Детенце с румена ръчичка
цветче поднесе на икона свята.
А по неведома незрима жичка
отлитна нещо мило в небесата.

И стори ми се, че във храма
запахна ангелчета чудна песен.
Ухаеше цветчето в чудна гама,
погалено от сладък лъх небесен.

Целунах румена ръчичка,
икона както се целува свята.
А по неведома незрима жичка
в душата ми изгряха небесата.

(Нотирано - виж "Църковни песни за деца" по стихове на монахиня Валентина Друмева, стр. 64.)

Светият храм

Всички обичаха малката Мария, защото тя беше много ведро и приветливо дете. Никога не бяха я виждали сърдита и в лошо настроение. Това се дължеше на нейното добро религиозно възпитание. Беше примерно православно християнче.

Сутрин не пропускаше кратката утринна молитва. Влизаше в стаята с иконостаса и оставаше съсредоточена няколко минути. Там беше тихо и спокойно. Молитвата не прилича на физическия труд. Тя изисква мисълта да се съсредоточи.

Като започваше деня с Божия благословия, нищо не я смущаваше. Но един ден възникна сложен въпрос и тя реши да го сподели с майка си.

- Мамо, нали да се гневиш е голям грях!

- Разбира се. Аз съм ти казвала, че когато човек се разгневи, прави необмислени постъпки и много грехи
- отговори майка ѝ.

- Но защо Христос се разгневил и изпъдил търговците от храма в Иерусалим? Дори прекатурил масите на продавачите! Той винаги бил много милостив и към лошите хора. Когато го оскърбявали, проявявал голяма кротост.

- Мария, този гняв е благороден. Когато се гневим на греха, не грешим. Това е свещен гняв, породен от любов към светинята.

- Разбирам. Храмът е място за молитва. Там трябва да бъде тихо - каза Мария, удовлетворена от обясненията на майка си.

Дълго беседваха двете за светия храм, който не е обикновен салон за събрания, а място за богослужение, където се извършват светите тайнства. Там невидимо слиза Дух Свети и освещава душите на вярващите.

Мария беше съобразително дете и сама направи заключение за облеклото на богомолците. Тя обясни, че възпитаният човек се съобразява с мястото, на което отива. Например по един начин се облича за физически труд, по друг начин, когато отива на излет в планината, а по съвсем друг, когато отива на някое тържество. Най-много трябва да мисли, когато отива в храма за молитва. Облеклото трябва да бъде скромно и прилично. А майка ѝ добави:

- Ако можехме да видим с очи присъствието в храма на ангели и светии, ние не бихме издържали техния блясък. Затова в храма не се говори, не се движи без причина, за да не се смущава молитвеното настроение. А за пари и печалби не бива дори да се мисли.

Мария дълбоко осъзна, че храмът е Дом Божи. Затова, когато се налагаше да говори за храма, тя непременно казваше Светия Храм.

Тайната вечеря

(Лука 22:7–39)

Само Бог е всезнаещ, а човекът като творение познава донякъде настоящия си живот, помни миналия, а бъдещето остава незнано за него. Това е премъдро, защото човек е слаб и ако знае какво го очаква, не би могъл да понесе тежестта му.

Господ Иисус Христос знаел какви страдания му предстоят да преживее. Той знаел, че на седмия ден на празника Пасха ще бъде предаден в ръцете на Своите врагове, ще бъде съден, измъчван и разпънат на кръст.

В четвъртък вечерта срещу петък, когато според еврейския обичай започвал празникът, Той събрал учениците Си за тържествена пасхална вечеря. Тя била приготвена в една хубаво подредена стая в Иерусалим.

Тази вечеря се нарича Тайна вечеря, защото на нея е установено Тайнството Свето Причастие. Това станало така: Христос взел хляб, благословил го, разчупил го на малки късчета и подавайки на всеки, казал:

- Вземете, яжте, това е Моето Тяло!

Взел чашата, пълна с червено гроздово вино, и казал:

- Пийте от нея всички, това е Моята Кръв, която се пролива за прошка на греховете!

След това Христос поръчал учениците да правят това за негов спомен.

Тези тайнствени думи на Спасителя означават, че под вид на хляб и вино Той дал на учениците Си същото онова Тяло и същата онази Кръв, които на следващия ден пожертвал на Кръста за нашето спасение.

Как точно обикновен хляб и обикновено вино станали Тяло и Кръв Господни е неразбираемо не само за нашия ум, но дори и за ангелите. Това е Божия тайна, затова светото Причастие се нарича тайнство.

Умният човек не се съмнява. Толкова непонятни за ума неща стават около нас! Например как се извършва една химическа реакция ние не разбираме, но тя става и не можем да я отречем. Тук става въпрос за духовна реакция, която е много по-сложна и трудна за разбиране.

По време на Тайната вечеря се случило едно много тъжно събитие. Когато ядели, Христос казал:

- Един от вас ще Ме предаде.

Тези думи смутили апостолите и всеки от тях започнал да пита да не е той предателят. Между тях бил Иуда, който вече се бил уговорил с първосвещениците да Го предаде за тридесет сребърника. Той се уплашил да не би да бъде разкрит и попитал:

- Да не съм аз, Учителю?

Христос му отговорил тихо, с което искал да го вразуми:

- Ти сам го каза! Настъпило смущение.

Никой не чул краткия разговор между Христос и Неговия предател. Апостол Петър, който бил далеч от Спасителя, кимнал с глава на апостол Иоан да попита кой е предателят. Той, изпълнен с нежна обич към Своя Учител, леко се облегал на Иисусовите гърди и попитал:

- Господи, кой е?

- На когото натопя залък хляб и му го подам, той е! - се чул отговорът.

След тези думи Той подал натопения залък на Иуда. Но това не вразумило предателя и той излязъл. Като останал Сам с верните ученици, Христос дълго беседвал с тях. Ободрявал ги и ги утешавал, като ги уверявал, че раздялата им ще бъде кратка. Поръчал им да се обичат помежду си като братя.

Обещал им, че ще им прати друг Утешител вместо Себе Си - Светия Дух. Предсказал им, че ще се уплашат и ще се разбягат при залавянето Му, което щяло да стане само след няколко часа.

Апостол Петър самоуверено заявил, че дори всички да Го оставят, той е готов да умре за Него. Тогава Христос Му казал, че преди петел да пропее, той три пъти ще се отрече от Него.

На Тайната вечеря Христос за първи път извършил светото Тайнство Причастие. Оттогава то се извършва до днес. Богослужението по време на тайнството Причастие се нарича света Литургия. Чрез него Христос пребъдва в душите на вярващите като огън, който ги пречиства.

Забележително е, че на Тайната вечеря Христос поучавал учениците Си в най-важното: да живеят помежду си в обич и смирение. Това им показал на дело. Според еврейския обичай, преди да седнат на трапезата, някой трябвало да измие краката на другите, за да ядат чисти. За да им даде пример, Той взел съд с вода и кърпа и Сам измил краката на учениците Си и ги изтрил. Като извършил това, казал: "Нека по-големият от вас да бъде като по-малък и онзи, който началства, да бъде като слуга".

Въпроси:

1. Как отпразнувал Христос последната Пасха с учениците Си?
2. Кое тайнство установил на вечерята и как?
3. По какъв начин искал да вразуми предателя Иуда?
4. Как се клел апостол Петър във вярност към Христос?
5. Какво му предсказал Спасителят?
6. Какъв велик урок по смирение дал на учениците Си?

Домашно:

Проверете постъпките си и размислете дали не сте проявявали големство пред по-малките си съученици? Ако откриете такъв грях, разкайте се, особено преди приемане на свето Причастие.

Богат на обич

Прочутият руски художник Иля Репин не се радваше толкова на световната слава, колкото на обичта, която му даряваха близки и познати. Но той беше я заслужил. Сам обичаше еднакво учени и прости, бедни и богати. Това най-добре знаеше неговото добро внуче малкият Иля, който не се отделяше от него.

Дядо му сам си палеше печката в студени дни, сам почистваше палитрата си, сам подреждаше работното си място. Не обичаше да му слугуват. Той не делеше хората на големи и малки, на господари и слуги.

Все пак Иля се почуди, когато дядо му го заведе на вегетариански ресторант. Той почти възрази:

- Дядо, има големи и хубави ресторанти, а ти в тази бедна гостилница!

- И тука има храна, даже по-здравословна. Човек не бива да прекалява с удобствата и с храната. И тука се хранят хора и то по-добри от нас, измъчени от тежък физически труд - отговори дядо му.

Пак се учуди малкият Иля, когато дядо му реши да посети свой приятел и го взе със себе си. Тръгнаха пеш.

- Дядо, защо не наемеш карета? Ти не си беден - запита Иля.

- Не бива човек, когото уважават много хора, да си придава важности. Я виж колко е приятно! Това освежава силите - с две думи реши въпроса дядо му.

Дойде ред уважаваният художник да даде вечеря на свои приятели. Той беше пестелив, но не свидлив. Помоли малкия Иля да напише на отделни листчета номерата на столовете. Когато започнаха да идват гостите, всеки теглеше жребий къде да седне. До прочут художник седна беден работник, а до дядо му - градинарят. На недоумението му Репин отговори:

- Всички сме равни пред Бога. Който се превъзнася пред беден и отруден човек, е глупав.

В една от беседите с дядо си Иля научи нещо много интересно. Дядо му го учеше как се печели обич и как се губи. Разказа му за Наполеон Бонапарт.

Още от дете не тръгнал добре. Обичал да налага само своята воля пред другарчетата си. Те не го обичали и странели от него. Като пораснал, понеже бил умен, го избрали да управлява Франция. Като му дали властта, той се самозабравил. Решил да завладее целия свят. Обявил война на Русия.

Толкова бил горд и надменен, че изсякъл монета, на която от едната страна изобразил Бог и писал: "Небето е Твое!", а от другата - своя образ и писал: "Земята е моя!" Пратил монетата на руския император. А той му отговорил също надменно с думите: "Камшикът е мой, а гърбът е твой!"

С жажда за пари и власт, и неуважение към човека Наполеон спечелил само омраза. Изгубил войната и разбит, той се завърнал и за безумието си бил изпратен на заточение на един далечен остров.

Дотогава подчинените му и генералите се отнасяли към него с видимо уважение, което не било искрено. Като го пратили на заточение, никой не го придружил. Там прекарал в голяма самота.

В заключение старият художник каза на своето внуче:

- Обич се печели с обич! Трябва първо да дадеш, за да получиш! А с обичта на хората човек е най-богат!

Предателството

(Лука 22:47, 48)

Човек оскърява понякога своя близък дори неволно. С това му причинява страдание. То е най-тежко, когато е от близък човек, с когото е делил залък хляб. Върхът на този грях е предателството.

Христос, Който дойде на земята да изкупи нашите грехове, изпитал това горчиво страдание. След завършване на Тайната вечеря, учениците изпели хвалебна песен и заедно с Учителя си тръгнали за Гетсиманската градина. Това е една маслинова градина в покрайнините на града. Там отивали за отдых и молитва след дневната умора. Тя била любимо място, където в тишината на нощта Христос оставал в молитва. Но този път не намерил покой.

Като навлезли в градината, Христос помолил трима от тях да останат по-близо до Него, да бъдат бодри и да се молят. Той се отдалечил малко от тях и започнал горещо да се моли. Като знаел какво Му предстои, молел Своя Отец Небесен, ако е възможно да Го отмине това страдание, но не както Той иска, а каквато е волята на Бог Отец.

Трикратно отивал при учениците Си, но ги намирал заспали от изнемогване и умора. А тежка скръб измъчвала душата Му. Само Ангел Господен се явявал и Го подкрепял. В Него се борели две силни чувства. От една страна, изпитвал страх от мъките, защото носел човешка природа. Надделявало обаче другото, по-силно чувство. Това било любовта към падналото човечество, което щял да изкупи със Своите страдания.

Изведнъж в Гетсиманската градина навлезли войници и слуги на първосвещениците, водени от Иуда, който много добре знаел къде се уединява през нощта Спасителят. Със запалени факли поради нощния мрак, те Го търсели. Иуда се приближил до Него и както се уговорили, целунал Учителя си, което означавало, че Този е, Който трябва да хванат.

Христос, който жали всяка човешка душа, пак призовал предателя да се опомни, като му казал:

- Иуда, с целувка ли предаваш Учителя си?

Но отрезвяването не дошло. Той бил сребролюбец и само за тридесет сребърника предал Спасителя. Войниците хванали Христос и Го отвели на съд при първо-свещениците, които постъпили безмилостно с Него.

Едва тогава Иуда разбрал какво е сторил. Трябвало да се обърне към Бога и да се разкае. Но той не показал сърдечно разкаяние, а се обърнал към тези, които го подкупили. Те му отговорили безсърдечно: "Ти му мисли!"

Иуда хвърлил сребърниците и мрак обхванал душата му. Тръгнал като последен нещастник в незначайна посока и завършил живота си печално. С това обрекъл нещастната си душа на вечни мъки.

Въпроси:

1. Опишете страданията на Христос в Гетсиманската градина.
2. Какви две силни чувства измъчвали Спасителя?
3. Кое от двете надделяло?
4. Как станало предателството на Иуда?
5. Щастлив ли бил с тридесетте сребърника?

Домашно:

Припомнете си какво най-дребно предателство сте извършили спрямо свое приятелче. Например: Ако сте премълчали, когато са го обвинявали несправедливо! Ако сте говорили лошо за него “зад гърба му”.

Нечисти пари

По-големият брат Иван остана като баща на семейството, защото родителите рано отминаха от този живот. С трудолюбие всички преживяваха добре, защото една педя добруджанска земя дава шепа зрели зърна. Живееха в сговор, но Иван с всеки изминал ден се променяше.

Това започна още когато баща му се разболя тежко. Като разбра, че идва краят, той повика Иван и му каза:

- Ти държиш семейната каса. Дватама с брат ти сте осигурени. Вземи тези три жълтици. Запази ги за малката ти сестричка Цветанка. Като порасне, дай ѝ ги да се задоми. Искам да не проличи, че е сираче.

- Добре, татко - отговори Иван.

Но звънът на тези три жълтици размъти мислите му. Той ги заключи в един сандък. Не изпълни желанието на баща си, а ги остави за себе си.

Минаха няколко години и заедно с малкия си брат отидоха на пазар. Брат му продаде едно теле. Като видя Иван парите в ръцете на брат си, пак мислите му се помътиха. Поиска ги назаем, защото имал да връща дългове. На връщане още по пътя брат му внезапно почина и Иван прибави тези пари към жълтиците.

Сребролюбие то му се задълбочаваше. След време негов приятел го помоли да му стане свидетел в съда за един имот, който неправилно искаше да присвои от съседа си. За тази греховна услуга той му предложи голяма сума. Съгласи се Иван и прибави към другите и тези нечисти пари.

- Иване, какво има в този сандък? Не даваш никой да надникне в него - запита го жена му.

- Документи за нивите и къщата. Трябва да се пазят - излъга той.

Виждаха го да седи на сандъка с часове. Отначало нещо го топлеше, но постепенно започна да се пробужда съвестта му. Поводи за това имаше много. Смущаваха го срещите с вдовицата на брат му, със сестра си, вече задомена, със съседа на неговия приятел.

И насън започна да ги вижда и се събуждаше неспокоен. Нещо тежко като камък притискаше душата му. Един ден остана сам и си спомни за добрата си майка. Ако беше жива, всичко щеше да ѝ разкаже и ще му олекне. Спомни си как тя го водеше на църква на празника на свети Иван, чието име носи.

Реши да отиде на Рилския манастир на поклонение. Може да му олекне. Но не му олекна. Там още повече се събуди нечистата му съвест. Върна се пак неспокоен. Като погледнеше към заключения сандък, като че ли виждаше змия усойница.

И реши да сложи край на мъката си. Повика вдовицата на брат си и ѝ даде парите.

- Иване, все се чудех къде потънаха парите от телето - каза тя.

- Взех ги назаем. Трябваша ми. Стотинка по стотинка съм ги събирал да ги върна - отговори Иван, без да повдига очи към нея.

- Да си жив и здрав. Виждаш, живеем в сиромашия.

Отмести един камък от сърцето си. След това отиде на гости на сестра си и ѝ даде трите жълтици. Тя се зарадва и му благодари.

Ами парите за лъжливото свидетелство в съда! Какво да прави с тях? Отиде при свещеника, направи изповед и накрая каза:

- Давам тези пари за църквата.

- Не може, Иване. В църквата не бива да влизат нечисти пари. Раздай ги на бедни или намери начин да ги дадеш на ощетения. А ти се разкайвай дълбоко. Бог да ти прости греха на неправдата.

Така направи Иван и му олекна. Нечисти пари не пипна вече. Трудеше се и с пот на челото преживяваше добре. Друг стана светът пред очите му. Върна се изгубената радост в сърцето му.

Христос изправен на съд

(Иоан 18:13–27)

Човешкият съд невинаги е справедлив. Не е добро нещо да се осъди невинен. Все пак, който изтърпи такава неправда, може с това да заплати още тук за някой отдавна сторен, дори забравен грях и за него да не отговаря на Страшния съд. Но да се осъди безгрешният Бог, Който при това слязъл на земята, за да отнеме греховете на човечеството, е велико престъпление. А Господ Иисус Христос бил изправен на съд.

След като Го хванали в Гетсиманската градина, Той бил отведен в дома на първосвещеника Анна. Запитан какво е Неговото учение, Спасителят отговорил:

- Аз открито говорих пред народа. Питай ония, които са Ме слушали.

Един от слугите, за да угоди на господаря си, ударил плесница на Христос. Спасителят кротко казал:

- Ако отговорих зле, докажи това, а ако отговорих добре, защо Ме биеш?

Анна останал посрамен от достойнството на Христос и Го изпратил на съд при първосвещеника Каиафа, който бил негов зет.

Въпреки късния нощен час в дома на Каиафа се събрал целият Синедрион (върховният духовен съвет на евреите). Всички се били уговорили предварително да осъдят Христос на смърт. Това обаче не било лесно, защото не намирали никаква вина в Него. Тогава Каиафа решил да Го обвини в богохулство, като Го запитал:

- Кажи, Ти ли Си Христос, Синът Божий?

До този момент Спасителят мълчал и със смирение понасял несправедливите обвинения, а сега отговорил:

- Аз Съм!

Каиафа раздрал дрехата си, за да покаже лицемерно, че е възмутен от този отговор. И тържествено заявил:

- Той богохулства. Няма нужда повече от свидетелства.

- Заслужава смърт! - закрещели всички.

Предали Го на слугите, които започнали да се подиграват с Него, да Го заплюват и да Му удрят плесници.

През това време апостол Петър, който беше обявил, че е готов да умре за своя Учител, се греел на огъня, на кладен в двора на Каиафа и разговарял със слугите. По говора му те познали, че е галиеец и го обвинили, че е бил с Иисус. Той се изплашил и три пъти се отрече. Тогава чул да пее петел и се сетил за предсказанието на своя Учител, че преди петел да пропее, той ще се отрече три пъти от Него. Дълбоко разкаян, побягнал и горчиво заплакал.

Евреите били под римско робство и нямали право да издават смъртни присъди. Затова в петък сутринта Христос бил доведен при римския управител Понтий Пилат, който трябвало да потвърди произнесената през нощта присъда.

Враговете на Христос, за да успеят, сега пък започнали да Го обвиняват, че учел народа да не плаща данък на римляните и организиран бунт, като Сам Себе Си наричал Цар. Искали да Го представят като политически престъпник.

Пилат разбрал, че Спасителят е невинен. Разпитал Го и обявил, че не намира вина в Него. Предложил да Го освободи. При евреите имало обичай за празника да се освобождава един затворник.

Тълпата, научена от първосвещениците, закрещяла:

- Разпни Го! Пусни ни Варава! Ако го пуснеш, не си приятел на кесаря.

А Варава бил прочут разбойник и убиец. Но Пилат се уплашил да не го наклеветят пред римския император и да изгуби службата си и осъдил Христос на разпъване на кръст. Преди това измил ръцете си пред народа, за да прикрие гузната си съвест.

След като за подигравка сложили на главата на Христос трънен венец и Го изранили, повели Го към Голгота, за да бъде разпънат.

Въпроси:

1. Защо евреите довели Христос на съд при Пилат?
2. Какви опити направил Пилат да Го освободи?
3. Кой бил Варава?
4. Как се опитал Пилат да оправдае гузната си съвест?
5. Как евреите мъчили Христос, преди да Го поведат към Голгота?

Домашно:

Размислете за търпението на Христос, когато го съдили и измъчвали жестоко.

Помислете можете ли да изтърпите например обидна дума или лоша постъпка към вас, без да се разгневите и да отговорите със същото.

Сънят на Пилат

Пилат завърши с отличие римско право. Умът му беше богат на знания, но сърцето му остана грубо и надменно. Той не можеше да търпи благородните хора, затова нямаше приятели. Прие да отиде в далечна Палестина като управител на Иудея. Властта още повече развали характера му.

Единствено се беше привързал към малката си дъщеря Клавдия, нежно русокосо момиченце. При големия палат, който си построил в Иерусалим, за нея имаше красива цветна градина. Там детето прекарваше деня сред пойни птички и нежни цветя.

Един ден Клавдия сложи храна на птичките, поръси трошици на мравките и дълго гледа как те, толкова мънички, носят товар по-голям от себе си. На розовия храст забеляза кацнала пъстра пеперуда. Протегна ръка да я погали, но един трън се заби в нежната ѝ кожа и потече кръв.

Тя заплака и изтича при майка си. Превързаха раничката и пак отиде в градината. Тогава видя нещо жестоко и много се натъжи. От преторията на баща ѝ изкарваха един осъден Човек. На главата Му беше поставен венец от сирийски трън. Твърдите шипове забити в челото Му, го нараняваха. Алени капки кръв се стичаха по лицето Му.

Клавдия заплака с глас. Прибраха я, но тя се разболя от мъка за Човека, толкова жестоко измъчен. Баща ѝ я увери, че венецът е свален и Човекът е пуснат на свобода. Тя пожела да отиде при Него и да погали нараненото Му чело, но не ѝ разрешиха.

Годините се нижеха. Клавдия растеше красива девойка, а баща ѝ управляваше властно. Но всяко зло има край.

Последваха оплаквания против него, които стигнаха до император Тиберий. На десетата година от управлението му беше свален и изпратен на заточение във Франция. Никой нямаше право да го посещава. Самотата го гнетеше. Жестокото му сърце започна за първи път да страда.

Един ден остана задълго в размисъл. Пред мисления му поглед стоеше любимата му дъщеря, която никога вече няма да види. Спомни си детството ѝ, игрите в градината и случая, когато тя горчиво плака за Увенчания с трънен венец. Вечерта заспа късно и сънува страшен сън.

Клавдия стоеше пред него. Топлият ѝ поглед го пронизваше. На русите ѝ къдрици имаше трънен венец, забил шиповете си в бялото ѝ чело. Капки кръв се стичаха по красивото ѝ лице. Събуди се и изпадна в ужас.

Сърцето му биеше до премаляване. Стана, запали свещ и остана до сутринта в страшни терзания за сторения грях. Даде си сметка, че е осъдил на смърт невинен Човек.

Грешката беше непоправима. Спомни си съдебния процес. Тогава беше напълно убеден, че Христос няма никаква вина, а евреите от завист и злоба искаха да Го премахнат. Спомни си как изми ръцете си пред народа, а после със същите ръце подписа смъртната Му присъда. Спомни си и как написа на табелката вината Му: Иисус Назорей Цар Иудейски...

Чувстваше, че няма по-нещастен човек от него в целия свят...

Христос разпънат на кръст

(Матей 27:26–66)

Похвално дело е да се откупи затвореният за дългове, който дълго е жадувал за свобода. А да се пожертва някой, за да спаси давещия се, е велик подвиг. Всичко това е спасително за страдащото тяло на ближния. Колко по-неизразимо е делото на Христос, Който приел кръстна смърт да изкупи човека от греха, за да не загине скъпоценната безсмъртна душа.

Страданията Му са неизразими с думи. Изтощен от съда над Него и поруганието, Той паднал няколко пъти под тежестта на кръста, който трябвало да носи по стръмния път към възвишението Голгота.

На кръста страданията Му не могат да се сравнят със страданията на разбойниците, разпънати от двете Му страни. Христос страдал не само телесно, но и душевно. Той дошъл от любов към падналия човек, а за отплата срещнал неблагодарност и поругание.

С неизразима болка и любов посрещал ругатните и хулите. И молел Своя Отец Небесен:

- Отче, прости им. Те не знаят какво правят.

От лявата Му страна бил разпънат един разбойник, който заедно с тълпата Го ругаел. Другият, от дясната страна, бил благоразумен. Той осъзнал падението си, познал в Христос Бога и разкаян, помолил Спасителя само да си спомни за него, когато отиде в царството Си.

Христос му отговорил, че още същия ден ще бъде с Него в рая. Това ни учи, че след смъртта се търси отговорност за сторените дела. Утешително е, че Бог прощава на разкаялия се грешник.

Учениците на Христос се изплашили и скрили да не би и тях да разпънат. Недалеч от Кръста стояли само Пресветата Богородица, апостол Иоан и няколко жени. Христос тежко страдал, като гледал плащцата Си Майка. Намерил сили да каже на Своя ученик Иоан да се грижи за нея. От този момент, той я взел при себе си до самата ѝ смърт.

Христос бил разпънат около обед в петък. Настанала тъмнина по цялата земя. След три часа издъхнал. В същия миг земата се разтърсила до основи. Завесата, която разделяла вътрешната от външната част на храма, сама се раздрала на две. Като видял това, римският стотник, който бил поставен да пази, се изпълнил с ужас и повярвал, че Христос е Син Божи.

Евреите бързали за празника Пасха и решили по-скоро да умъртвят разпънатите. Затова пребили пищялите на двамата разбойници, а като видели, че Христос е издъхнал, Го отминали. Един от войниците Го пробол с копие в ребрата и от раната изтекли кръв и вода.

Двама от Неговите тайни ученици Иосиф и Никодим Го погребали, като предварително по обичая помазали тялото Му с благовонни масла и Го обвили в плащаница. Гробът бил закрит с тежък камък и запечатан.

Тъй като Христос казвал, че ще пострада и на третия ден ще възкръсне, то книжниците и фарисеите, страхувайки се, че апостолите могат да откраднат през нощта тялото Му и после да кажат, че е възкръснал, помолили Пилат да постави стража на гроба.

Въпроси:

1. Защо се прекланяме пред Христовата саможертва на Кръста?
2. За какво страдал Христос на Кръста?
3. Кой от разбойниците бил благоразумен и защо?

4. Какви природни явления настъпили при смъртта на Христос?
5. Защо повярвал стотникът?
6. Кои погребали Христос?
7. Защо била поставена стража на Божия гроб?

Домашно:

Заучете текста на молитвата за Кръста:

Спаси, Господи, люди Твоя и благослови достояние Твое, победи православному болгарскому народу на сопротивния даруя и Твое сохраняя Крестом Твоим жителство.

Вярата на Клавдий

Бащата на Клавдий управляваше Девети Италийски легион и постоянно пътуваше по обширната Римска империя. Красивият и строен момък оставаше повече при майка си. Получи високо образование, изучи изкуствата, но шумният живот в Рим не му харесваше. Колкото повече растеше, толкова повече се затваряше в себе си. Това тревожеше майка му, която мечтаеше синът ѝ да стане виден гражданин от дворцовото обкръжение.

Клавдий беше умен и имаше чиста душа. Не го привличаха празните забавления. Престана да посещава гладиаторските игри в цирка. Там се проливаше човешка кръв. И езическите тържества изостави. Не можеше да се моли на студения идол от камък или метал. Той жадуваше за нещо красиво, трайно и извисено, което храни духа. Не го намери никъде.

- Мамо, ще предприема дълго пътуване до Палестина. Татко сега е там - помоли той.

- Далечен и изморителен е пътят, но може да се разведриш - отговори майка му.

- Утре тръгва една кохорта. Ще пътувам с войниците.

Клавдий тръгна на път, яздец на кон. Позна дългите римски пътища към Изтока. Радваше се на красивите равнини, реки и планини. Това до известна степен го отвличаше от тревожните мисли, но вътрешната мъка от неудовлетвореността от живота не го напусна. По пътя заболяха очите му и това допълнително го угнети.

Пристигна в Иерусалим в навечерието на празника Пасха. Много народ се беше събрал там. Глъч и шум изпълваха улиците и площадите на града.

Любопитен да види всичко, изведнъж забеляза голямо множество народ към градската порта. Приближи се и видя един измъчен до крайност Човек, Когото водеха на разпятие към Голгота. Тълпата беше дива и жестока. Ругатни и викове се сипеха, а Той мълчалив и приведен, със сетни сили носеше кръста Си.

Сърцето на Клавдий се изпълни с жал, като гледаше как Осъденият смирено крачеше. Приближи се. Видя сияещото Му лице. Досега не беше виждал такъв Човек. В един миг срещна погледа Му. Светло чувство изпълни душата му.

С голяма изненада сети, че моментално очите му оздравяха. Още по-голяма беше изненадата му, като разбра, че се отвориха и духовните му очи. В Него Клавдий позна самия Бог. Стана неизразимо леко на душата му. Стопи се мъката, която го гнетеше.

Остана в тълпата и видя как разпъват Спасителя. Неволно сълзите му течеха, като виждаше как го ругаят. Когато Христос издъхна на Кръста, Клавдий остана на колене и благодари, че най-после е познал истинския

Бог. Едно вярно вътрешно чувство му подсказваше, че Той няма да остане мъртъв в гроба, защото не е обикновен човек, а Бог.

Остана дълго в Иерусалим и успя да се запознае с ученици на Христос. От тях разбра колко велик е Богочовекът. Като се върна в Рим, още от прага майка му възкликна:

- Клавдий, ти си нов човек, възроден. Кое те направи толкова ведър?

- Мамо, аз познах истинския Бог - Христос - отговори той.

Дълго разказва на майка си за Спасителя. И тя стана християнка. Баща му също прие вярата. Едно християнско семейство в Рим започна нов живот, духовно осмислен с вярата в Единия истински Бог.

Възкресение Христово

(Иоан 20:1–31)

След горчива скръб радостта е крилата. Тя обхожда сърцата на всички близки хора, с които е споделена. Неизразимо дълбока била скръбта на Христовите ученици след разпъването и смъртта Му. Но тя се превърнала в неизразима с думи радост, която обходила целия свят. И до днес изпълва сърцата на верните...

След погребението, в петък вечер и целия съботен ден враговете на Христос тържествували с нечиста радост. Апостолите и най-вече Пресвета Богородица потънали в неизказана скръб. А Спасителят, въпреки че лежал с тялото Си в гроба, слязъл с Духа Си в ада и занесъл вестта, че е дошло времето за избавление на праведниците.

След полунощ, с настъпването на първия ден на седмицата - неделята, Христос възкръснал. Неговото човешко тяло се преобразило по чуден начин и Той излязъл от гроба, невидим за стражата, без да отмести камъка и без да повреди печата.

След това Ангел Господен отворил запечатания гроб. Видът му бил като мълния, а дрехите му бели като сняг. Войниците, които бдели на стража, паднали като мъртви от страх, а когато дошли на себе си, напуснали гроба. Нямащо вече какво да пазят.

Същия ден рано сутринта жени мироносици, които съпътствали Спасителя при проповедите Му, дошли да помажат пречистото Му тяло с благовоно миро. Безпокояла ги мисълта как ще отвалят тежкия камък от гробния вход.

Първа дошла Мария Магдалина, предана ученичка на Христос. Било още тъмно, но през първите утринни зари видяла, че гробът е отворен. Това я ужасило, защото помислила, че някой е откраднал тялото Христово. Изтичала да съобщи на апостолите.

През това време другите жени мироносици дошли на гроба. Видели светъл Ангел, който им съобщил радостната вест, че Христос е възкръснал. Апостолите Петър и Иоан, последвани от Мария Магдалина, дотичали до гроба.

Апостол Иоан, който бил по-млад, пръв пристигнал. След него апостол Петър дошъл и влязъл в гробната пещера. Видял, че повивките, в които било обвито тялото, стоели там. Двамата апостоли повярвали и се върнали в града да съобщят чудната вест.

Мария стояла при гроба и плачела. Като надникнала, видяла два Ангела, които я попитали:

- Жено, защо плачеш?

- Взели моя Господ и не зная къде са Го положили - отговорила тя.

Като се обърнала назад, видяла възкръсналия Господ. Не могла да Го познае, а Той кротко я попитал:

- Жено, защо плачеш. Кого търсиш?

Мария помислила, че това е градинарят и помолила:

- Господине, ако ти си Го взел, кажи ми къде си Го положил?

Иисус тихо и казал:

- Мария!

Чувайки познатия глас, тя Го познала. Зарадвала се, паднала в нозете Му и извикала:

- Учителю!

Според евангелския разказ това е първото явяване на възкръсналия Господ. Но Свещеното Предание свидетелства, че преди това Той се явил на Своята Майка - Пресвета Богородица.

Възкресението е най-важният момент от земния живот на Спасителя. Ако Той не беше възкръснал, щеше да бъде един обикновен човек. А той е Бог велик!

Това знаят и добре разбират децата, които учат вероучение.

Важен господин, който бил проповедник в една секта в града, срещнал едно умно и вярващо дете на име Христо. Искал да го привлече и започнал да го уверява, че неговата религия е най-правата. Христо знаел, че сектите нямат нищо общо с православната вяра. Защитил се достойно.

Разговорът между тях протекъл така:

- Господине, кой основа вашата църква? - запитал Христо.

- Джон... - проповедникът назовал трите имена на основателя.

- Къде е той? Искам да разговарям с него.

- Не е възможно. Той е вече мъртъв.

- Като умря, какво го направихте?

- Погребахме го.

- Какво се случи след това с него?

- Като всички хора, той се разложи в гроба.

Тогава Христо смело и вдъхновено казал:

- Вашият учител е бил един обикновен човек. А нашият Учител е Господ Иисус Христос. Той не изтля в гроба, но на третия ден след погребението възкръсна.

Църквата нарича празника в чест на Христовото Възкресение Великден и Празник на празниците. Има обичай да се багрят червени яйца. Той е възникнал по следния повод:

Евреите и езичниците имали обичай, когато се явяват пред високопоставено лице, да му поднасят някакъв подарък. Например мъдреците, когато отишли да се поклонят на Богомладенеца, Му поднесли скъпи дарове. Бедните хора обикновено поднасяли плодове и яйца.

След Възкресението Мария Магдалина тръгнала да проповядва Христовото учение. Стигнала до Рим и се явила в двореца на император Тиберий. Поднесла му червено яйце и казала: "Христос възкресе!"

Червеният цвят на яйцето ни напомня за кръвта на Спасителя, която Той проля за нашите грехове. А самото яйце напомня Христовото Възкресение. Символът е ясен: Както от яйцето се излюпва живо пиленце, така и от гроба Христос възкръснал.

Въпроси:

1. Как посрещнали Христовата смърт следовниците Му?
2. Как станало Христовото възкресение?
3. На кого се явил най-напред възкръсналият Христос?

4. Защо празникът на Възкресение Христово се нарича Великден?

5. Какво е значението на червеното яйце?

Домашно:

Заучете текста на църковната възкресна песен:

Христос възкресе из мъртви, смъртию смърт поправ и сущим во гробех живот даровав.

Заучете текста и на радостната великденска песен:

Великден, Великден

Звънете камбани, звънете,
звънете с лъчите на ведри зари.
Вест чудна възкресна носете
над родни поля и гори.

Припев:

Възкръсна Христос!
Хор ангели, ангели, ангели
пеят в небесната шир.
Възкръсна Христос!
Усмивват се будни цветята,
цветята, цветята
във полската шир.

Звънете камбани, звънете!
Отронвайте златни зрънца!
Най-светлата радост носете
на всички човешки сърца!

Припев:

(Нотирано - виж "Църковни песни за деца" по стихове на монахиня Валентина Друмева, стр. 18.)

В една възкресна нощ

Мария и малкият Антон бяха като сладкогласни птиченца в семейното гнездо. Весели и засмени, те си устройваха забавни игри. Никога не спореха и не се сърдеха.

Добри християнчета, не пропускаха вечерните и утринните молитвички. Много мило беше, когато преди лягане и двамата заставаха на колене пред иконата и шепнеха всеки своята просба. На празник майка им ги хващаше за ръце и ги водеше на църква.

Най-много обичаха да палят свещички. Държаха ги в ръка дълго да им се порадват и тогава ги поставяха на свещника. Златното пламъче по незнаен път стигаше до чистите им сърчица и ги огряваше. Това те усещаша, без да могат да го обяснят.

С най-голямо нетърпение очакваха Великден. Участваха в боядисването на яйцата. Избираха си червени яйца и са бореха с тях. Незабравимо остана тяхното щастливо детство.

Но времето върви и всичко се променя. Пораснаха и създадоха семейства, отгледаха и те деца. Събираха се заедно по празници. Всичко вървеше добре, но дойде ред да разделят имота на покойните си родители.

Съпругът на Мария беше алчен, а съпругата на Антон не отстъпваше. Материалните интереси започнаха да помрачават отношенията им. Стигна се до съд. Разделиха си имота по закона, но сърцата им охладнях. Мина време и съпругът на Мария почина. Брат ѝ поиска неговата дърводелска машина, която вече не служеше на никого, а синът му искаше да я ползва. Мария я даде, но след време съобрази, че може да я продаде и да си посрещне някои домашни нужди. Тя поиска да ѝ я върнат.

Снаха ѝ се противопостави. Искаше да остане на тях, защото Мария наследила по-добрия дял от имота. Това създаде напрежение. Брат ѝ не върна машината, за да запази домашния мир. Това скъса отънялата нишка на роднинските им отношения.

Мария се разсърди и избягваше да среща брат си. На улицата или се правеше, че не го вижда, или отклоняваше пътя си встрани. Това увеличи самотата ѝ, защото децата ѝ се пръснаха в големия град.

Наближаваше светлият празник на Възкресение Христово. Тя приготви всичко по обичая, но остана съвсем сама в големия дом. Разтъжи се, поплака си, а сън не идваше на очите ѝ. Като чу църковната камбана, реши да отиде на нощната възкресна служба.

Още като влезе в храма, видя брат си, но застана по-далече от него. Държеше в ръка запалена свещ, както всички богомолци. Църковните молитвени песни омиротвориха душата ѝ. Загледа се в пламъчето на свещта и неволно изникна скъп спомен от детството.

Спомни си как с братчето си се радваха с чисти сърца на топлия пламък. Сълзи премрежиха погледа ѝ. Образува се един светъл кръг около пламъчето. Светлината проникна и в душата ѝ. Преобрази я. Започна да се моли, освободена от лошите чувства.

Когато привърши светата литургия, тя отиде при брат си и подавайки му червено яйце, каза:

- Христос възкресе! Аз ти прощавам от сърце.

- Наистина възкресе! И аз ти прощавам - отговори той, подавайки ѝ своето червено яйце.

Помълчаха минутка и се чукнаха с разменените яйца, както някога в детството. Светла възкресна радост стопи леда на материалните прегради, които ги разделяха.

В тази възкресна нощ Христос възкръсна в сърцата им!

Явяване на възкръсналия Христос

(Иоан 20:19–25)

Бащата никога не изоставя детето си. Той бърза да го утеши, ако е в тревога, и да го лекува, когато е болно. Колко повече Христос-Бог не забравил Своите любими ученици, когато след Неговата смърт били изплашени.

Като възкръснал, Той се явил първо на Своята Майка - Пресветата Дева, след това на Мария Магдалина и многократно на Своите ученици. Забележително е първото Му явяване, когато те били заключени в една иерусалимска горница поради страх от иудеите.

Когато Христос бил разпънат на кръст, апостолите по човешки се изплашили да не би и тях да подложат на същата смърт. Избрали горница, която е стая на горен етаж, за по-сигурно прикриване.

Там те стояли тъжни и изплашени. Изведнъж, вечерта в първия ден на възкресението, Христос се явил, както вратата била заключена. Той възкръснал с ново, духовно тяло, за което нямало прегради.

Като застанал пред тях, първите Му думи били: “Мир вам!” Показал ръцете, нозете и ребрата Си с раните от разпятието, за да ги увери, че е Той. Думите му ги успокоили. Той искал да им каже, че не е останал в гроба като всички земни човеци, а е възкръснал като Бог могъщ и никога няма да ги остави сами и безпомощни. Затова не бива да губят душевния си мир. След това продължил:

- Както Ме Отец прати, така и Аз ви пращам.

Духнал и добавил:

- Приемете Духа Светаго. На когото простите греховете, ще се простят, на когото задържите, ще се задържат.

С това Той ги ръкоположил за духовно служение, свързано с тайнството изповед. Така апостолите получили власт да ръкополагат други, а те следващите. И вече двадесет века приемствеността от Христос до последния свещеник не е прекъсната.

Затова свещеникът е посредник между Бога и човешките души. При него идват за изповед вярващите, казват си греховете и той прочита разрешителна молитва. Изповяданият грях се опрощава от Самия Христос-Бог чрез свещеника. Това става, разбира се, при условие, че изповедта е съпроводена с искрено покаяние и твърда решимост да не се повтаря грехът.

Колко милостиво Христос ни е дал средство за измиване на душата, след грях! А всекидневно човек греши, ако не с дела, то с думи и мисли. Затова често трябва да се измива душата, особено преди приемане на свето Причастие. Както човек често мие тялото си от замърсяване, така често трябва да измива и душата си с покаяние и изповед.

Не е лесно човек да разкрие раните на душата си. За оправдание някои посочват свещеници, които имат видими греховни наклонности. Несъмнено всеки свещеник като човек има немощи и грехове. И той е наследил повредената природа поради греха на Адам и Ева. За греховете си той ще отговаря пред Бога. Но след като е ръкоположен, той е вече проводник на Божията опрощаваща благодат. Не той, а Христос опрощава греховете. Затова изповедта, свързана с покаяние, е тайнство.

Въпроси:

1. Къде и как е станало първото явяване на възкръсналия Христос на апостолите?
2. Какво тайнство е установено в иерусалимската горница?
3. Кой опрощава греховете: Христос или свещеникът?

4. Трябва ли да се смущаваме от немощите на свещеника?

5. Може ли без изповед да дръзваме да пристъпваме към свето Причастие?

Домашно:

Направете си писмена изповед, като проверявате постъпките си според изискванията на Десетте Божии заповеди.

Тежестта на греха

От малък Димитър се отличаваше от другите деца. Правеше впечатление на много будно дете. В игрите първенствуваше, но проявяваше понякога хитрости. Когато избираха водач в игрите, така бързо и ловко преброяваше децата, че все излизаше пръв. Това ставаше, когато с голяма бързина прескачаше едно дете или два пъти броеше друго. Често хитрината му се разкриваше и сред детските викове се чуваше: “Митко, не е честно!”

Домашните не обръщаха внимание на това, въпреки че го забелязваха. Смееха се на постъпките му и ги приемаха като остроумие. Поради това тази на вид детска проява остана в характера му като постоянна.

Порасна Димитър, получи високо образование, създаде семейство. Работеше в голямо предприятие като главен счетоводител. Веднъж реши и там да изхитрува. Така майсторски изготви документите, че никой не разбра как измами свой колега да сложи подписа си под нещо нередно и нечисто.

В резултат на това успя да присвои една голяма сума и с нея си купи нов автомобил. Съпругата му се почуди откъде е забогатял толкова бързо. Той я излъга, че получил неочаквано голямо възнаграждение. Като познаваше способностите му, тя повярва.

Но един ден се върна от работа много разстроен. Не пожела да вечеря под предлог, че е много уморен и го боли глава. Съпругата му обаче се досети, че има нещо много по-сложно от обикновено главоболие.

- Димитре, нещо неприятно се е случило с тебе. Каж ми откровено какво е то - помоли тя.

- Ще ти разкажа всичко, защото много ми тежи - отговори той.

Разказа подробно за онова, което е сторил. Мислел, че нещата ще се прикрият и няма да има лоши последствия, но се излъгал. Дошла ревизия и невинният човек бил начетен с голямата сума, присвоена от него.

- Какво да правя? Семейството му ще се разори. Тежи ми стореното, а е късно да си поправи.

- Може - твърдо отсече съпругата му.

- Как? - побърза да узнае, иначе много умният и съобразителен Димитър, който умееше да излиза от всякакви затруднения.

- Непременно ще поправиш грешката. Ще продадеш автомобила и ще намериш начин да предадеш парите на ощетения, за да се издължи.

- Как ще стане това? Ще се изложам! - смутено запита той.

- Ти си умен. Ще намериш начин да се справиш. Това обаче не е достатъчно. Трябва да поправиш греха си и пред Бога, за да се изчисти съвестта ти.

- Как? - покорно пак запита Димитър, защото стореното тежеше на душата му като камък.

- Ще направиш изповед пред свещеник.

- Срамувам се.

- По-добре да се срамуваш пред един човек, при това духовно лице, което ще опази в тайна казаното, отколкото на Страшния Божи съд да бъдеш изобличен пред ангели и човеци.

- Страхувам се свещеникът да не ме издаде.

- Изключено е. Това е за него смъртен грях.

Съгласи се Димитър. Първо върна парите, без да се разбере как е станало “недоразумението”, а след това направи изповед. Като се прибра, съпругата му веднага позна, че душата му е измита и пред хората, и пред Бога. Толкова ведър не беше го виждала никога.

Дълго разговаряха. Димитър намери корена на престъплението в детството. Никой не се беше погрижил да го отскубне още, докато е малък. Радваше се, че позна пречистващата сила на тайнството покаяние и изповед. Започна редовно да се изповядва пред свето Причастие и за най-малките грешки, в които виждаше началото на всяко престъпление.

Неверието на Тома

(Иоан 20: 26–29)

Вярата е жива представа за това, което съществува, но не се вижда с физическите очи, а с духовните. Хора със слаба и нездрава вяра имат повредено духовно зрение и са много нещастни. Те не вярват, докато не видят и пипнат с ръка. Има хора със силна вяра, но понякога и те могат да се усъмнят. Такъв бил апостол Тома, един от дванадесетте Христови ученици.

Когато Христос се явил на учениците в иерусалимската горница, един от тях отсъствал. Той бил апостол Тома. Изпълнени с голяма радост, другите му казали след това:

- Тома, ние видяхме Господа.

Той се почудил и отговорил:

- Ако не видя на ръцете Му белега от гвоздеите, и не туря пръста си в ребрата Му, няма да повярвам.

Тома силно обичал Христос. Той вярвал, че другите ученици говорят истината, но все пак в сърцето му се промъкнало едно съмнение. Вярата му трябвало да се усили. Сам Христос му помогнал.

След осем дни учениците пак били в къщата и апостол Тома с тях. Пак при затворени врати Иисус се явил. Застанал пред тях и казал:

- Мир вам! - после се обърнал към Тома и добавил: - Тома, дай си пръстите и пипни раните на ръцете Ми, дай си ръката и я сложи в ребрата Ми, и не бъди невярващ, а вярващ.

- Господ мой и Бог мой! - възкликнал Тома с голяма радост.

Тогава Христос се обърнал към него и към всички ученици с думите:

- Тома, ти повярва, защото Ме видя. Блажени са тези, които не са видели и са повярвали.

Съмнението на апостол Тома не било неверие. С добро намерение той искал да се увери да не би някаква заблуда да го отдалечи от любимия Христос.

Сега обаче има хора, които отричат Бога. Тяхното неверие е голям грях. Те са много нещастни. След като не се интересували от въпросите на вярата, духовните им очи постепенно ослепели. Затова вярват само в това, което виждат с физическите си очи. А дори на земята има неща, които не се виждат, а съществуват. Колко повече не може да се види самият Бог!

Въпроси:

1. Пълен неверник ли бил апостол Тома?
2. Как Христос му помогнал да излекува съмнението си?
3. Възможно ли е човек да види Бога?
4. Щастливи ли са тези, които отричат Бога?

Домашно:

На ваши другарчета, които имат съмнения във вярата поради това, че не могат да видят Бога, задайте следните въпроси:

1. Що е огън, въздух, вода, електричество...?

2. Що е време, светлина, мрак...?

3. Що е радост, скръб...?

Тогава обяснете, че тези неща, с които се срещаме всеки ден, са творение и ние не можем да ги разберем с ума си, а колко повече не е възможно да разберем Твореца - Бог. А да искаме да Го видим и пипнем, е безумие!

Силата на молитвата

Децата много обичат разходките. Те винаги са готови за това приятно развлечение. И малкият Виктор се радваше, когато дядо му го хванеше за ръка и тръгнаха. Той питаше за всичко, каквото видеше, и получаваше поучителни отговори. Например, когато срещнат бедно дете, дядо му го учеше да бъде милостив към него и Виктор веднага отделяше от закуската си и му даваше. А когато срещнаха непослушно дете, което силно вика по улиците или грубо се отнася с другарчетата си, дядо му не пропускаше да поучи любимото си внуче да не подражава на такива немирници.

В неделен и празничен ден го водеше и на църква. С детския си ум Виктор не можеше да разбере всичко и все питаше.

- Дядо, искам да видя Бога. Може ли? - употреби учтивата форма като възпитано дете.

- Не може, детето ми. Бог не е човек като нас, за да Го срещаме и разговаряме с Него.

Виктор се позамисли, а дядо му добави:

- Ако Бог беше човек като нас, как щеше да помага на всички хора по света. А всеки миг толкова много хора търсят Неговата помощ и закрила! Той е Дух и всеки миг присъства навсякъде и помага на всички - каза дядо му, а в ума на Виктор възникна нов въпрос.

- Дядо, аз чух как в църква много често се пее "Господи, помилвай!". Как ще стане това? Нали Бог трябва да има ръце, за да ме помилва!

- Милувката на Бога е духовна и тя е много сладка. Когато татко ти те помилва, нали изпитваш радост. А сега, като излязохме от църква, ти какво изпитваш?

- Усещам, че ми е много леко на душата и съм готов да правя само добро.

- Това значи, че Бог по невидим начин е помилвал душата ти.

Като порасна, Виктор започна сам да си отговаря на тези много трудни въпроси. Той разбра, че Бог може да се види само с очите на вярата, а душата се докосва до Него чрез молитвата. И той свикна да се моли всеки ден.

Порасна, получи високо образование и стана аптекар. Реши да работи в нощна аптека, за да помага на тежко болни, които се нуждаят незабавно от лекарства. Вечер, като оставаше сам в аптеката, се молеше горещо. Целият град спеше и там беше много тихо. Понякога цяла нощ никой не идваше за услуга.

Една нощ позадряма. Стресна се, когато силно се почука на вратата. Много се изненада, като видя пред себе си едно разтревожено дете.

- Дайте ми по-бързо лекарството - помоли задъхано то и подаде рецептата. - Мама е много болна. Трябва да се спаси веднага!

- Веднага, добро дете - отговори аптекарят и му подаде лекарството.

Детето веднага побягна навън. Когато се скри в мрака на нощта, той разбра, че е направил голяма грешка. Вместо исканото лекарство е дал друго, което би могло да се окаже смъртоносно. В първия момент се ужаси. Стореното не можеше да се поправи, понеже не познаваше детето. Единствено можеше да му помогне всемогъщият Бог. С непохватна вяра той моментално падна на колене пред иконата и започна да се моли през сълзи:

- Господи, за Тебе всичко е възможно. Помилвай болната майка. Съжали доброто дете. Прости ми! Помогни...

Не довършил още молитвата, на вратата се показва пак същото дете разплакано.

- Господине, като тичах, по-бързо да стигна, аз се препънах, паднах и шишенцето с лекарството се счупи. Какво да правя?

- Слава Тебе Боже! - каза аптекарят с дълбока облекчителна въздишка и му подаде шишенце с необходимото лекарство.

Като изпрати детето, той пак падна на колене и горещо благодари на Бога. Вече не заспа до сутринта. Остана в размисъл.

Спомни си как като дете искаше да види Бога и Той да го помилва. Сега знаеше вече, че Бог милва и утешава всеки, който търси Неговата закрила чрез молитвата.

А молитвата е велика сила! Чрез нея се осъществява тайнствена връзка на душата с Бога, Който е могъщ. За това се изисква вяра без съмнение! Аптекарят имаше такава вяра и чудото стана.

Възнесение Господне

(Лука 24:46–53)

Раздялата със скъп човек дълбоко вълнува. Ако бащата тръгва на далечен път, той дава наставления на децата си как да живеят и да се трудят, за да не се почувства неговото отсъствие. Въпреки топлата бащинска грижа моментът на раздялата е тъжен. Той извиква дори сълзи.

Така става с обикновените хора. Не била обаче такава раздялата на Христос с учениците Му, защото Той не бил земен човек, а възкръснал Бог.

Христос вече изпълнил великата Си задача на земята. Той изкупил на Кръста греховете на падналото човечество. Възкръснал от гроба като Бог и идвало времето да се върне там, откъдето е дошъл.

Христос останал на земята четиридесет дни след Възкресението. Явявал се на Своите ученици и ги укрепявал. На четиридесетия ден ги събрал на Елеонската (Маслиновата) планина. Там била и Майка Му. Дал им наставления за бъдещата апостолска дейност, защото те трябвало да разпространят Христовото учение по цял свят. Спасителят не дошъл само за еврейския народ, а за всички хора.

Поучавал ги да проповядват и да кръщават вярващите в името на истинския Бог в Три Лица: Отец, Син и Дух Свети. Дал им власт да лекуват болни и дори да изгонват бесове. Обещал им, че няма да ги остави сираци. Ще им изпрати Дух Свети да ги укрепява, защото ще срещнат противодействие и ще бъдат гонени.

Като беседвал така с тях, вдигнал ръце, благословил ги, и както ги благославял, започнал да се отделя от земята и да се издига към небесните висини. Светъл облак Го закрил от очите им.

Така Спасителят се възнесъл на небесата при Своя Отец Небесен. Учениците се поклонили и се върнали в Иерусалим. Те били радостни, защото помнели думите на своя Учител: “Аз съм с вас през всички дни до свършека на света”.

Топла надежда изпълвала сърцата им. Всеки ден се събирали, славели Бога и очаквали обещания Утешител - Светия Дух.

И сега Христос-Бог е с нас. Неговата божествена благодат винаги се излива върху вярващите. Общуването с Него става чрез молитвата. Най-радостната среща се осъществява при приемане на свето Причастие. Ако правим това с подготовка - пост, покаяние и изповед, ние се съединяваме с Христос и сме силни с Него при всички трудности в живота.

Например, когато Търново паднал под турска власт и Патриарх Евтимий бил осъден на заточение, жителите на града излезли да го изпратят. Скръбта при раздялата с духовния пастир била голяма. Чули се гласове от народа:

- На кого ни оставяш?

- На Светата Троица - отговорил Патриархът.

Нашият поробен народ наистина намерил най-сигурната опора в Светата Троица и затова оцелял през тежкото петвековно робство.

Въпроси:

1. Колко време Христос останал на земята след Възкресението?
2. Какво извършил през това време?
3. Как станало Възнесението?

4. Сравнете Възнесението с Преображението на Исус Христос?
5. Оставил ли Христос Своите ученици след Възнесението?
6. Оставя ли и сега тези, които Го търсят в молитва?

Домашно:

Отговорете си сами на следните въпроси:

1. Казвате ли си редовно утринните и вечерните молитви?
2. Причастявате ли се поне през Великия и Рождественския пост?
3. Правите ли изповед преди свето Причастие?
4. Спазвате ли поста преди свето Причастие?
5. Постите ли в сряда и петък?

С Божия закрила

Красив бил град Звъниград с високите крепостни стени и стройни кули, разположен в южните склонове на Стара планина по течението на Бяла река. Там живееше едно добро дете - Звънмир. Наричаха го Мирко. Той беше сираче и баба му се грижеше за него. Като поотрасна, стана овчарче и много помагаше на старицата. Жалеше я, не правеше никакви пакости. Чуеше ли да звънне църковната камбана срещу празник, отиваше при стария звънар, който го научи да се кръсти правилно, да се моли и да бъде добро християнче. Един ден му подари чудна свирка. Научи го да свири и Мирко, запладнеше ли агънцата, свиреше до забрава.

Но дойдоха тежки времена. Стигна вест, че турците приближават. Баба му подготви Мирко за изпитанията. Тя го посъветва да приеме свето Причастие, за да се укрепи. Той я послуша.

Забиха тревожно камбаните, събраха се хората и решиха да бягат на север през планината. Баба му беше стара и болна и не можеше да тръгне с групата. Прегърна Мирко, целуна го през сълзи, благослови го с думите: "Бог да те закриля!", и той тръгна.

Стръмнината по Граднишкото дере беше голяма и пътят - труден. От тревога ли, че остави баба си, от умора ли, краката му се подкосяваха и той започна да изостава.

Като остана съвсем сам, усети, че му притъмнява пред очите. Хапна хляб и сирене, които баба му беше сложила в торбичката, и глътна вода от горския извор. Прекръсти се, помоли се Бог да го закриля и тръгна по стръмнината. Не изпита страх, когато се стъмни. Ангелът го пазеше.

Залута се в гората и с дни пътуваше. Една привечер стигна до бедна кошара. Овчарите със стадото бяха избягали. Когато усети силен глад, нещо прошумоля край него. Обърна се и видя една козичка. Погали я, даде ѝ да хапне сено и я издои. Щом глътна няколко глътки топло мляко, почувства, че силите му се връщат.

Като се съмна, тръгна с нея нагоре. Зад високи дървета се показа малък манастир. Влезе в него, но картината беше печална. Турците го бяха опожарили. В храма нямаше икони, но от стенописите благославящият Христос го гледаше с топъл поглед. Коленичи, помоли се и изпроси небесна закрила. В една малка стая намери брашно, сол и парче хляб. Взе ги и поведе козичката все нагоре.

Като се изкачи на високо, загледа се надолу и видя под скалата огромна мечка. Козичката стана неспокойна. Страхуваше се от дивия звяр. Мирко се прекръсти и остана спокоен. Мечката се отдалечи с тежки стъпки. Той благодари на Бога и пак тръгна на път.

Като мина билото на планината, омеси питка, запали огън и я изпече. Хапна, пийна млечице, даде и на козичката. Пътува цял месец и най-после стигна равнината.

Застуди ли се вечер, лягаше до козичката и двамата се топлеха. Веднъж забеляза малка къща. Приблужи се и почука. Добра жена го прие. Като се върна мъжът ѝ дървар и като разбраха колко е страдал Мирко, гостиха го и го облякоха в чисти дрехи. Насядаха край огнището и един през друг го разпитваха:

- Как оцеля, мило дете?

- С Божията закрила - отговори Мирко и разказа как с молитва е посрещал всяка опасност.

Мирко и козичката останаха завинаги при тях. Привечер той сядаше на някой пън и свиреше, докато изгрее луната. В песента му се долавяше и тъга, и радост, и надежда в Божията закрила.

Петдесетница

(Деяния апостолски гл. 2)

Детето е тъжно и много често самотно, когато баща му е заминал далече по работа. То брои дните и месеците, докато той се завърне. Мечтае да го помилва, да го поведе за ръка. Тогава ще се чувства спокойно, силно и много радостно.

Както детето, така и възрастният човек е слаб без небесната Божия закрила. Само със свои сили и в дребните дела е безпомощен. Така и учениците на Христос след Възнесението се чувствали слаби. Затова с нетърпение и с голяма надежда очаквали обещания Утешител - Дух Свети. И той дошъл и не само ги утешил, но ги обдарил с големи дарове.

Изминали десет дни от Възнесението. Било неделя. Иерусалим бил препълнен с хиляди поклонници поради големия старозаветен празник Петдесетница.

Апостолите заедно с Майката Божия и други верни мъже и жени, на брой 120 души, се събрали рано сутринта на молитва в една голяма горница. Неочаквано просторната стая се изпълнила с шум, като от силен вятър. Огнени езици се спуснали над главите на Христовите ученици. Тогава те се изпълнили с Дух Свети и започнали да говорят на чужди езици, които никога до този момент не знаели.

Това чудесно събитие било забелязано от много хора и новината обходила улиците и площадите на града. Тълпи народ се събрал пред къщата, за да научат какво се е случило. Чудели се как египтяни, араби, гърци слушали всеки своя роден говор.

Тогава апостол Петър започнал да говори за спасителното дело на Христос, Когото евреите разпънали. Проповедта му била толкова пламенна и убедителна, че броят на повярвалите бързо се увеличавал. Същия ден се кръстили 3000 души.

Понеже на празника Петдесетница слязъл Дух Свети и се кръстили много християни, този ден се счита за рожден ден на Църквата. Под църква се разбира не само сградата, а и обществото от вярващи.

И сега в Православната Църква слиза Дух Свети и вярващите получават Божията благодат. Това става чрез извършване на различните тайнства от свещениците. Има много религиозни сектантски общества, които наричат църкви, но те нямат ръкоположени по приемственост от Христа до днес свещеници. При тях Дух Свети не слиза и те са безблагодатни. Затова Православната Църква е свята и спасителна.

Въпроси:

1. Къде били апостолите в деня на старозаветната Петдесетница?
2. Как се установила новозаветната Петдесетница?
3. Опишете чудото със слизането на Дух Свети във вид на огнени езици.
4. Какво въздействие оказала пламенната проповед на апостол Петър?
5. Защо Петдесетница се счита за рожден ден на Църквата?

Домашно:

Научете текста на песента:

Молитвени лъчи

Щом вляза в храма и свещица
запаля пред светия лик,
в душата ми една искрица
трепти, трепти, припламва в миг.

Следя църковната молитва
и нещо много светло в мен
се ражда и високо литва,
духа си чувствам възроден.

И всички хора ми са мили.
Личи по ведрото лице.
Лъчи добри преобразили
са в храма моето сърце.

(Нотирано - виж "Църковни песни за деца" по стихове на монахиня Валентина Друмева, стр. 14.)

Спасителният кораб

Марина беше просветено християнче. На имения си ден извършваше първо най-важното. Отиваше в църква да се помоли на великомъченица Марина и да изпроси от нея небесна закрила. После празнуваше весело. Поканваше другарчетата си и ги черпеше със сладкиши, които майка ѝ приготвяше специално за нея. Без молитва празникът нямаше духовен смисъл, а тя носи име на светица. Помнеше думите на майка си, че именият празник на тези, които не се сещат да се помолят на своя небесен покровител, прилича на красива ваза, в която няма уханни живи цветя.

Веднъж в разговор сподели:

- Мамо, като вляза в храма Божии и се прекръстя, усещам, че ми идват много добри мисли. А когато запаля свещица, в душата ми става толкова светло, че започвам да обичам всички хора. Забравям кои деца са ме обиждали.

- В светия храм невидимо слиза Дух Свети и пречиства душите - обясни майка ѝ, а Марина продължи:

- Невидими лъчи ме огряват и ме правят много добра. А когато поднеса цветче на иконата и я целуна, нещо затопля душата ми.

- Това се казва благодат Божия. Пази сърцето си чисто, защото грехът е преграда за нейните топли лъчи.

Като разбра майка ѝ, че Марина е усетила Божията благодат, която се излива в храма, обясни с пример какво представлява светият храм. Тя сравни светата Православна Църква с кораб, който никога не претърпява крушение. Той плава в морето на живота спокойно и стига сигурно до брега на вечния живот. На това Марина възрази:

- Мамо, аз съм чувала, че и големи кораби се потопяват в океана, когато се появи силна буря. Учителката ни каза, че имало ледени планини, които идвали от Северния океан. Те потопявали и най-големия кораб, когато го срещнат.

На това майка ѝ даде много точен и сериозен отговор:

- Марина, корабът на светата Църква не може никой да потопи, защото неговото знаме е Кръстът Христов, от който бягат злите сили. А знаеш ли кой е Капитанът на този кораб?

- Не, не зная.

- Капитанът е самият Христос, който победи злото и смъртта. Моряците са ангелите и светиите, на които се молим. Пътниците сме ние, вярващите.

- Колко е хубаво, мамо, че сме в този спасителен кораб - възкликна Марина. - А има ли хора, които са извън него?

- Има. Това са тези, които не са кръстени.

- Мамо, Иринка не е кръстена. Аз ще ѝ обясня това и ще я помоля да се кръсти. Тя е много добра.

Помълча Марина, досети се за нещо много важно и добави:

- А Светла е кръстена, но не е добра. Тя се кара с всички деца и дори обижда баба си. Какво ще стане с нея? Държат ли в кораба на Църквата такива деца?

- В кораба на Църквата има свещеници, на които е дадена власт от Христос да опрощават греховете на тези, които искрено се разкайват.

- Това е много радостно. Аз ще помоля Светла да се изповяда и да стане добра. Ще я каня с мене да идва на църква, за да огряват в храма душата ѝ добрите лъчи на Дух Свети.

След това Марина загрижено запитва:

- А който остава в кораба, но не се разкайва за греховете си, какво става с него?

- Той е там като един болен човек. Може и да умре и душата му няма да наследи вечния живот.

От личен опит и от беседата с майка си Марина още веднъж се убеди колко спасителна е светата Православна Църква и колко важно е по-често да се посещава светия храм, където душата се окъпва в Божията благодат.

Апостолите на проповед

Не е възможно светлината да се заключи. Тя прониква дори и през тесен процеп и прогонва мрака. Колко повече това важи за Христовото учение, което е неугасима духовна светлина. Тя огрява душите на хората.

След като се укрепили с Дух Свети на празника Петдесетница, апостолите тръгнали на проповед, за да познаят всички хора по света истинския Бог. Те имали и свои последователи.

Но хората били различни. Имало чисти души, които веднага изоставяли поклонението на идолите и приемали новата вяра. Но имало и хора със закоравели в злото сърца, които не искали да се разделят с греховния си живот, който е по-лесен.

В повечето случаи това били властни управители, господари на роби и най-вече римските императори. Те не искали да приемат Христовото учение, според което всички хора са братя помежду си като чеда на един Небесен баща. Трябвало да се изравнят с робите, към които се отнасяли много жестоко.

И започнало гонение на първите християни и най-вече на Христовите апостоли. Това продължило повече от три века, но със силата на оръжието никой не можал да победи Светлината. Те убивали тялото, но до душата не можели да се докоснат.

Първият мъченик за Христа бил красивият младеж архидякон Стефан. Иудеите го убили с камъни, а той се молел за нещастните души на своите убийци Бог да не им зачита този грях. Всички се удивили, като видели как лицето му сияело като лице на ангел.

Много кръв се проляла. Хората били жестоки, защото служели на идолите демони, които са зли. Например християни били хвърляни на цирковата арена, като пускали диви зверове да ги разкъсват. Публиката се радвала, защото не познавала Христовата любов към ближния.

Всички апостоли пострадали мъченически и умрели за Христа. Те се отправили в различни страни на проповед. И света Богородица взела участие. На нея се паднало да проповядва на Атонския полуостров в Гърция. Когато спрял корабът на пристанището и стъпила на земята, в миг грамадният идол на Аполон сам рухнал и се превърнал в жалки парчета.

Апостол Петър проповядвал в Рим и там бил разпънат на кръст. Пожелал кръстна смърт с главата надолу, за да изкупи греха си, че три пъти се отрекъл от Христос поради страх от иудеите.

Пак в Рим бил обезглавен апостол Павел. Той бил много учен, но не познавал Христа. Като започнало гонението на християните, изминавал много път да залавя християни и да ги отвежда за наказание. Но веднъж по пътя мрак се спуснал пред очите му. Той ослепял и чул Хрисовия глас: "Павле, Павле, защо Ме гониш?" Когато се разкаял и кръстил, станал проповедник на Христовото учение. Той проповядвал и по нашите земи, в днешна Югозападна България.

По предание се знае, че и апостол Андрей проповядвал по Черноморието и основал в днешна Северна Добруджа силна християнска църква. Затова в нашата земя имало много мъченици, повечето от които са останали в забрава, но те са живи на небесата и се молят на Бога за нас.

Такъв станал мъченик Дазий. Той бил обикновен войник тракиец. Служел в Римския легион в град Доростол, сегашна Силистра. Когато провеждали тържества в чест на езическия бог Кронус, на него се паднало да превъплъщава бога демон. Но Дазий бил таен християнин и отказал. Разкрила се вярата му и той бил обезглавен на брега на Дунав.

Християните тайно погребали тялото му. То останало нетленно, защото било тяло на свят мъченик. Сега се намира в Италия в град Анкона. Тези езически тържества са сегашните кукерски игри. Тогава свети Дазий умрял мъченически, но не се поклонил на демона, а сега поради незнание кръстени християни участват в кукерските игри и то в навечерието на Великия пост.

Имало и много жени мъченици. Една от тях е света Гликерия Тракийска. Тя била дъщеря на управителя на град Рим. Изповядвала смело вярата си и жестоко била мъчена и обезглавена. Тялото ѝ останало нетленно и източвало благоуханно масло - миро, в един меден съд. Епископът на град Траянопол, където била мъчена, сменил съда със сребърен, много красиво изработен. Но мирото спряло. Разбрало се, че в този сребърен съд били правени магии и светицата не го желала.

Благодарение на смелата апостолска проповед рухнала старата езическа религия с поклонението на идолите демони и възтържествувала чистата християнска вяра в Единия Истински Бог.

Въпроси:

1. Защо били безстрашни апостолите, когато тръгнали на проповед?
2. Как ги посрещали хората от народа?
3. Как ги посрещали господарите и императорите?
4. Колко време продължило гонението на християните?
5. Кой е първият мъченик за Христа?
6. Къде проповядвала света Богородица?
7. Как умрели за Христа апостолите Петър и Павел?
8. Кой е мъченик Дазий Доростолски?
9. Коя е мъченица Гликерия Тракийска?

Домашно:

Потърсете книгата "Жития на светиите" и научете за живота на светията, чието име носите.

Вярност

На юг, в топлите страни, там, където наесен отлитат лястовици и щъркели, имало малко селце. То било като оазис край пустинята Сахара. Там живяло едно дете на име Патапий. Добри хора го прибрали, защото бил сираче. За милосърдието им то се отплащало с честен труд и обич.

С пот на чело Патапий се грижел за малкото лозе, което се намирало извън селото. Построили му малка колибка и там от сутрин до вечер копаел. Свикнал със самотата. Но вечер, преди да си легне, дочувал да долита от пустинята страшен вой на хиени и чакали. Понякога изпитвал страх.

Една привечер поседнал край колибата да се отмори. С ужас забелязал как се приближава до него огромен лъв. В първия момент от страх изтръпнал цял, после разбрал, че се е сковал и не може да мръдне.

Лъвът се приближавал бавно, като едва стъпвал на единия си крак. Щом стигнал, легнал до него и започнал да стене от болка. Голям трън се забол в лапата и му причинявал нетърпимо страдание.

Патапий се съвзел и като разбрал, че лъвът страда, решил да му помогне. С треперещи ръце извадил тръна от лапата му. Лъвът се успокоил и тръгнал обратно за пустинята.

Започнал често да идва кротък. Чудели се хората на тази необикновена дружба. Така минало много време.

Един ден разбойници нападнали Патапий и го отвлекли. Продали го като роб на един богат патриций в столицата Рим. Отвели го в разкошен дворец, но той тъгувал за своята бедна колиба, защото в нея бил свободен.

Облекли го в копринени дрехи и го направили виночерпец. На шумните увеселения той се чувствал още по-нещастен. Дивите веселби и пьянски песни го отвращавали.

Веднъж привечер излязъл да се поразходи в градината. Срещнал се със стареца градинар. Дълго разговаряли. Патапий разкрил мъката си пред него. А старецът бил християнин и му разказал, че Христос учел хората да се обичат. Проповядвал, че няма разлика между роб и господар, между беден и богат. Това много го зарадвало.

Когато Патапий разбрал, че хората са Го разпънали на кръст, заплакал от мъка. От този ден станал християнин, но таен, защото тогава имало страшно гонение на християните.

Верните на Христа тайно се събирали в подземни църкви, наричани катакомби. Там се молели. Патапий започнал да посещава събранията им. Но веднъж римски войници нахлули. Оковали християните във вериги и ги отвели в затвора. Осъдили ги на разкъсване от зверове.

Отвели красивия юноша Патапий на арената в цирка. За миг хлопнала желязната врата на клетката и излязъл огромен гладен лъв. Патапий скръстил ръце за молитва, готов да умре за Христос.

Голямо било учудването на публиката, когато зрителите видели как лъвът се приближил до Патапий, легнал при нозете му и започнал ласкаво да върти опашка. Патапий свел поглед и познал в него оня лъв от пустинята, на който той извадил тръна от лапата.

Тълпата доскоро разярена, завикала високо, като искала пощада за юношата. Патапий погалил лъва, коленичил до него и горещо благодарил на Бога за милостта към него.

В този ден хиляди зрители станали християни.

Пресвета Богородица

Скъпоценно съкровище е родната майка. Нейните грижи са постоянни, думите топли, а милувката сладка. Но и тя е земен човек, понякога много слаб. Боледува, страда, а може и рано да остави децата си.

Но има една Небесна Майка. Тя е Майка на всички хора по света. Зове се Пресвета Богородица. На Нея в трудни моменти се молят и майки за децата си, и деца за майките си. Тя откликва, когато искрено и с чиста вяра се потърси небесната ѝ закрила.

Чуден бил земният живот на Божията Майка. Тя била пречиста Дева и затова се удостоила да стане Майка на Божия Син. Още от тригодишна възраст останала в храма и не познала греховете, които вършели хората волно и неволно. Там се трудела, четяла Свещените книги и се молела. Ангели ѝ носели храна.

Когато според обичая трябвало да напусне храма, дала обещание да остане девица за цял живот. Живяла в малкото градче Назарет под покровителството на стареца Иосиф, неин сродник. Свръхестествено, осенена от Дух Свети, Тя заченала и родила Спасителя Христос.

Много скърби претърпяла, когато Той бил гонен и особено когато бил разпънат на кръст. След Неговото Възнесение живяла десет години под грижите на апостол Иоан Богослов.

Когато приела телесна смърт, неземна светлина огряла стаята, в която лежала, разлило се чудно благоухание и се чуло ангелско пеене. Всички апостоли се събрали и Я изпратили до гроба, който бил в Гетсимания. Отсъствал само апостол Тома.

След три дни дошъл и пожелал да се поклони на светото ѝ тяло. Апостолите отворили гроба, но той се оказал празен. Разбрало се, че Божията Майка възкръснала в третия ден и с тялото си била взета на небето. Оттам помага на всички, които търсят в молитва Нейната небесна закрила.

Много чудеса са ставали и стават, когато с дълбока вяра се принасят молитви пред иконата ѝ. Тя дарява утеха и помощ на тези, които търсят небесната ѝ закрила. Затова на Нейните празници, когато удари църковната камбана, храмовете се пълнят с богомолци. Едни просят помощ, други благодарят и обкичват иконата ѝ с цветя. А Тя никого не връща празен. Милва и праведни, и грешни.

Въпроси:

1. Сравнете земната майка с Пречистата Небесна Майка.
2. Какъв е бил земният живот на Божията Майка?
3. Как се разбрало, че е възкръснала от гроба?
4. Посещавате ли храма на нейните празници?

Домашно:

Нарисувайте икона на Пречистата Дева с Богомладенеца.

Небесната Майка

Макар и още млад, д-р Илиев беше голям специалист и прочут лекар хирург. При сложни случаи все него търсеха. Ползваше се с голямо уважение, но той не беше доволен от себе си. Съзнаваше, че е болен и то от много опасна болест.

Още като студент се научи да пуши цигари. Пристрасти се към тях до голяма степен, въпреки че като лекар много добре знаеше вредата от тази отрова. Но имаше и нещо още по-лошо. Той започна да употребява алкохол. Стана до такава степен зависим от него, че не можеше един ден да не пие.

Умееше обаче да пази авторитета си. Въздържаше се да пие на обществени места. Не посещаваше кръчми, но всяка вечер у дома пиеше. Алкохолът обаче не прощава. Постепенно започна да увеличава количеството. Майка му много се тревожеше. Съветваше го, молеше го, но той не можеше вече без алкохол.

Една вечер се напи до безсъзнание. Майка му горчиво плака. Той я обичаше и много страдаше, но волята му вече беше слаба. Радостта в доброто семейство изчезна, а това беше голямо нещастие.

Веднъж се наложи да направи една сложна операция, която продължи осем часа. За храна не се сети, но за алкохол почувства остра необходимост. Вече тайно си имаше в кабинета едно малко шишенце със силна ракия, от която по малко отпиваше от време на време.

Стана неспокоен и забърза в работата. Направи грешка, която усложни състоянието на болния и той едва не умря. Това много го разтревожи. Той обичаше професията си и с усърдие я упражняваше, но пристрастяването му към алкохола пречеше.

Този ден си тръгна за дома неспокоен и унил. Ядосваше се, че сам си създаде господар на волята. Не му се прибираше. Знаеше, че като се върне, първата му мисъл ще бъде да пие.

Седна на една скамейка в градската градинка. Остана в размисъл. Трябваше да се направи нещо. Ако можеше с хирургически нож да отреже порока, веднага би го сторил...

В миг промени мислите си, като чу църковната камбана, която приканваше за вечерно богослужение. Спомни си един мил случай от детството. В техния дом винаги гореше кандило пред иконата на Майката Божия и той често се молеше, понякога на колене.

Веднъж изгуби любимата си кутийка с цветни моливи, която баща му беше купил за него. Обичаше да рисува на човешкото тяло с червен молив вените, защото в тях тече кръв. Със син оцветяваше сухожилията, а с жълт главата и т.н. От дете обичаше медицината.

Един ден изгуби кутийката. Майка му дълго я търси, но тя не се намери. Тогава реши да се помоли на Небесната Майка Богородица, която всичко може. Спомни си как пошепна: "Мама не може да ми помогне, ти ми помогни". След това отиде до масата и видя кутийката, която паднала встрани, беше почти закрита.

Сега обаче беше загубил нещо много по-голямо. Стана и отиде в храма. Вечерната беше привършила и богомолците излизаха. Така е по-добре. Искаше да остане съвсем сам с Божията Майка и да ѝ разкрие душата си. Коленичи пред чудотворната икона и дълго се моли. Каза ѝ всичко, което му тежеше, и усети, че му олеква. Надежда стопли сърцето му. Той беше от дете дълбоко вярващ.

Като излезе от храма, хвърли цигарите в кошчето за смет и се отправи към дома. Майка му много се изненада, като разбра, че тази вечер синът ѝ не потърси алкохол. И следващата не потърси. Виждаше го как дълго се моли пред иконата.

Небесната Майка го излекува. Стана ведър и жизнерадостен. Още повече се усъвършенства в работата си и стана професор. В кабинета му неизменно стоеше скъпа икона на Света Богородица, пред която всяка сутрин сам запалваше кандилото.

- Ти направи кабинета си църква, професоре - малко иронично му каза негов приятел.

- Кабинетът на лекаря е като храм. В него се спасява човешки живот, който е най-скъпият земен дар на човека от Бога - отговори професор Илиев с такова достойнство, че повече не можеше да му се възразява.

Само той знаеше на кого дължи постигнатото. Така спаси не само авторитета и дарбата си, но и живота си.

Прочутият вече и зад граница професор не започваше работния ден и особено операция, без да се помоли на Пречистата Богородица.

Милостива Небесна Майка, тя откликва на всяка молба и дарява утеха и закрила!

Свети Иван Рилски

Когато Христовите апостоли тръгнали да проповядват, светлината на чистата вяра заливала душите на хората и прогонвала от тях езическия мрак. Новите християни с преобразени души вече не мислели само за земно благополучие. Те подготвяли душите си за вечния живот, защото разбрали, че те са безсмъртни.

Това се постига с Божия помощ, която се измолва с молитвата. Имало такива, които оставяли света и се посвещавали на молитва не само за себе си и близките си, но и за всички хора по света. Те се наричат монаси. Отивали в планините и там основавали манастири. Други, като искали молитвата им да бъде още по силна, се заселвали в скални пещери. Те се наричат отшелници или пустинножители, защото живеят в пустинни места, където рядко стъпва човешки крак.

Най-прославеният пустинен жител у нас е свети Иван Рилски. Той първоначално се заселил в хралупата на един кух дъб в Рила планина. После останал в сурова пещера и прекарвал ден и нощ в молитва.

Бог го закрилял. Край пещерата поникнало едно растение слатунък, което раждало зърна като фасул. С него се хранел пустинникът, само веднъж на ден след залез-слънце. Дивите зверове не му пакостели.

Открили го овчари и подвигът му станал известен. Дошли и други хора, които желяели пустинен живот. Тях той настанил недалече от своята пещера. Така се основал Рилският манастир, който и досега съществува.

Свети Иван бил първият игумен. В края на живота си се оттегил пак в своята любима пещера за молитва. В дълбоката тишина горещо се молел за целия български народ, който бил скоро покръстен и още не можел напълно да изостави езическите грехове.

Там починал. Погребали го до пещерата. След време, като отворили гроба, намерили тялото му нетленно, и благоухаещо. Пренесли го в манастира и го поставили в ковчег за поклонение.

Такова тяло се нарича мощи. Толкова бил свят животът му, че се осветило и тялото. И досега, вече повече от хиляда години, то е нетленно и се намира в храма на манастира. От цялата страна се стичат поклонници и с гореща молитва просят благословието на Рилския светец и неговата небесна помощ и закрила. По неговото застъпничество пред Бога до днес стават много чудеса.

Въпроси:

1. Кой монаси се наричат отшелници или пустинници?
2. Кой е най-прославеният български отшелник?
3. Разкажете житието (живота) на свети Иван Рилски.
4. Кое тяло се нарича мощи?
5. Защо само телата на светиите се превръщат в мощи?

Домашно:

Ако сте посещавали Рилския манастир, разкажете своите спомени писмено.

Нарисувайте икона на свети Иван Рилски.

Съветът на свети Иван

Когато свети Иван живял в Рила планина като отшелник, сегашният град София се наричал Средец. И тогава бил голям град. В него имало бедни и богати хора. Имало и такива, които живеели добре с много труд. Те упражнявали различни занаяти, в които стигали до майсторство.

Такъв бил дядо Златил. Той се занимавал с грънчарство. Изработвал домашни съдове, гърнета, стомни, подноси. В майсторството си станал толкова изкусен, че се прочул далече в околностите на Средец.

Доброто му внуче Златко обичало да се труди и му помагало с каквото може. С помощта на дядо си Златко изработил една красива паничка. Потрудил се да я украси. По детски нарисувал цветчета и едно пеещо малко птиче с разтворена човчица. Като го гледал, така се радвал, че душата му пеела заедно с птичето.

Дядо Златил при продажбата заменял съдовете с пшеница. По-бедните хора нямали пари, но земята възнаграждавала труда им. Съдът, който купували, се пълнел с пшеница веднъж или няколко пъти според изработката и големината му.

Настъпила голяма суша и хората изпаднали в беда, особено бедните. Златил имал събрана много пшеница, която започнал да продава. Случаят му помогнал да стане скъперник. А без хляб не се живее. От изпадналите в нужда вземал повече отколкото трябва, без да се съобразява с неволята на хората. Така забогатял.

Не станал щастлив. Изгубил радостта си. Често оставал в мрачно настроение. Нещо затежало на душата му.

Един ден казал на синовете си, че иска да отиде в Рила планина при свети Иван. За него вече се знаело и някои по-смели хора отивали за съвети при светия отец. Дори се разчуло, че и цар Петър ходил и го открил в дебрите на планината.

- И аз искам да дойда с тебе, дядо - помолил Златко.

- Малък си, пътят е стръмен и труден - отговорил дядо му.

- Ще издържа. Аз съм силен. Моля те, дядо, вземи ме.

Тръгнали двамата на път. Преди това Златко намислил да занесе подърък на пустинника. Скъпата паничка напълнил с плодове. Сложил румени ябълки, няколко ореха и сливи. Той знаел, че отшелникът се храни само с диви плодове, които намира в суровата планина.

Много се лутали и изморили, докато го намерят пред една пещера. Той ги посрещнал ласкаво и с много обич. Златко отдавна уговарял дядо си пръв да се представи. Няма търпение. Извадил от торбичката скъпоценната паница, наредил бързо плодовете в нея и я поднесъл. Свети Иван го погалил и благодарил. Златко почувствал такава топлина в душата си, че решил да му каже всичко.

- Отче Иване, аз много се страхувам от лошото куче на съседите. Готово е да ме разкъса. Веднъж като се изплаших, ме заболя главата и дори баба искаше да ми бае за страх.

- Не бива. Баенето става чрез дявола. При такива случаи прекръствай се, измивай челото си със светена вода и не се бой. Пази душата си чиста!

После свети Иван изпратил Златко да почерпи вода от извора, а той заговорил с дядо му. Като разказал Златил за душевната тегота, която го мъчи и как е забогатял, свети Иван го посъветвал да промени живота си. Първо, трябвало да се изповяда пред свещеник, че е грешил, и после да раздаде на бедните събраната пшеница, която не е нужна за изхранване на семейството му. Съгласил се Златил и още тогава започнало да олеква на душата му.

Свети Иван ги гостил със слатунък, отпили вода и се почувствали сити и радостни. По обратния път Златко летял като птица и мечтаел да разкаже всичко на другарчетата си за срещата с отшелника.

Дядо Златил, като се върнал, изпълнил съвета на свети Иван и му олекнало. Предал работата на синовете си, но често се застоявал в работилницата и ги съветвал да бъдат честни до пшеничено зърно, когато продават изработеното. А той все намирал случай да подари на бедняк ту малка паничка, ту стомничка, ту гърненце. В такъв момент радост преливала в сърцето му. И малкият Златил никога не забравил добрия съвет на свети Иван.

Светият храм

Чудна сила има светлината. И една единствена запалена свещица може да разсее мрака, колкото и сгъстен да е той. А ако те са две, три или повече, мракът бързо се стопява и неговото угнетяващо въздействие изчезва.

Така е и с молитвата. Колкото повече хора се молят заедно в единомислие, в душите просветва. Затова светата Църква като общност от вярващи християни е наредила общи моления.

Мястото, където се извършват те, се нарича пак църква. Но най-точното му име е свети храм или дом Божи, защото в него се извършват тайнства. Там при богослужението от ръкоположен свещеник невидимо слиза Дух Свети и просвещава, обновява и освещава душите на богомолците.

Светият храм е сграда, над която непременно има кръст. Без него тя е място, където се събират хора, но отсъстват тайнствата.

Сградата на светия храм е обърната на изток. В това е вложен духовен смисъл. Слънцето изгрява от изток, а Христос е духовното Слънце. Храмът се състои от три части.

Най-напред се влиза в притвор, където богомолците мислено се отделят от света и се настройват за молитва. Втората просторна част е мястото, където се молят християните. Третата, най-източната, се нарича свети олтар, където свещеникът свещенодейства. Там влизат само служещите.

Светият олтар е отделен с иконостас. В средата има двойна врата, наричана царски двери. Отдясно е иконата на Иисус Христос, до нея на свети Иоан Кръстител и други.

Отляво е иконата на света Богородица, до нея на светията, чието име носи храмът, и други.

Най-великото тайнство, което се извършва там, е светата литургия. Тя изобразява целия живот на Христос от рождението до кръстната смърт.

В средата на светия олтар се намира каменна маса, на която хлябът и виното чрез слизането на Дух Свети се претворява в Тяло и Кръв Христови, с които се причастяват вярващите.

Видим за богомолците е така нареченият Малък вход. Свещеникът излиза от северната врата, вдигнал високо светото Евангелие, като пред него върви църковен служител, носещ запален свещник. Това изобразява излизането на Христос на проповед.

Идва моментът на Великия вход. Свещеникът пак излиза със светата Чаша в ръка, предшестван от носещия свещник и кадилница, и влиза през дверите. Това изобразява отиването на Христос на кръстна смърт.

Всичко това не е някакво подобие, а действително тайнство, при което Христос отново безкръвно се принася в жертва за нас. Важни моменти са четенето на Символа на вярата, Отче наш и особено молитвата "Тебе поем", когато Дух Свети слиза и освещава даровете. Тогава богомолците трябва да се молят по-усърдно.

В светия храм не бива да се говори, да се движи без нужда из него. Трябва да се пази пълна тишина и молитвена съсредоточеност, защото там невидимо присъстват ангели и светии.

Паленето на свещи има символично значение. Пламъчетата напомнят, че душите ни трябва да горят пламенно във вярата. Кадилният тамян е символ на молитвата. Както димът на тамянът се издига нагоре, така и нашата молитва трябва да възлиза към Бога.

Християнинът трябва да се стреми по-често да посещава богослужението, особено на празници, а в определените постни дни да се причастява. Ако не прави това, душата му ще линее поради духовния глад.

Въпроси:

1. За какво служи светият храм?
2. Кое най-велико тайнство се извършва там?
3. Как трябва да се държим в храма?
4. Какво е значението на свещта и кадилницата?

Домашно:

Нарисувайте християнски храм според изискванията.

Духовно проглеждане

Щастливо изглеждаше семейството на Людмила. Живееха в уреден апартамент. Съпругът ѝ печелеше добре. Тя също работеше, а малката Галинка изпращаха в детската градина. През почивните дни излизаха на разходки с колата. Живееха в доволство.

Домът им беше близо до градската църква. Понякога вниманието ѝ привличаше камбанният звън, но тя не спираше мисълта си на него. Беше убедена, че в църква отиват слабите хора, които не могат да се справят с живота си и там търсят нещо наготово "отгоре" да им помогне. Тя се чувстваше достатъчно силна и нямаше нужда от църква.

Но дойде войната и всичко се обърка. Съпругът ѝ отиде на фронта. Тя остана сама с малката си дъщеря и разбра, че няма здрава опора в семейството. Над всичко това дойде и изселването. Трябваше да отидат далече, защото имаше опасност от бомбардировки. Дойде и студената зима.

Людмила прибра в една голяма чанта неща от първа необходимост, хвана Галинка за ръка и забърза да не изпусне влака. Пътуването беше продължително и трудно. Тя изнемогна, а Галинка направо премалая от преумора.

Привечер в студения зимен ден влакът спря в малко градче, покрито със сняг. Потърси държавна служба да ѝ помогне, но пристигналите бяха толкова много и объркани, че никой не ѝ обърна внимание.

Тръгна по заснежената улица без посока, търсейки подслон. Галинка плачеше премръзнала. Нямаше изход. Така се случва във военно време. Людмила стигна до отчаяние.

Изведнъж се намери пред една църква. В синкавия вечерен здрач видя да влизат и излизат от нея хора. Реши и тя да влезе. Вътре може да е топло. Свещеникът четеше молитви пред голяма икона на Майката Божия. Людмила искаше да направи нещо, но не знаеше какво. Тя никога не беше влизала в църква. Не знаеше да се моли, въпреки че беше кръстена още като дете.

Докато размисляше какво да прави, богомолците започнаха да се раздвижат и да излизат. Тогава тя отиде пред иконата, падна на колене и започна да моли Небесната Майка да ѝ помогне. Просеше помощ, закрила, утеха...

Галинка до нея се отпусна и заспа. В голямата си безизходица Людмила се молеше със сълзи. Колко продължи това, не разбра. Обърна си и видя, че храмът е празен. Ще го затворят и тя, и детето ѝ ще умрат на улицата от студ. Пак обърна очи към иконата...

В това време една млада жена се приближи, побутна я да стане и я хвана за ръка, за да я поведе навън. Людмила повдигна детето, то се събуди и тръгнаха. Не разговаряха. Думите бяха излишни.

Дълго вървяха по главната улица, после свиха в една тясна пресечка и влязоха в малък дом. Лъхна ги топъл въздух и мирис на картофи. Тогава едва се оцеляваше от глад.

Оказа се, че младата жена е лекарка и живее там с майка си. Погрижиха се за тях, защото и двете се бяха простудили. Оцеляха под закрилата на Майката Божия. В това Людмила беше убедена. Милостивите жени бяха добри християнки. Те се погрижиха и за душите им. Кръстиха Галинка, а на Людмила предложиха духовна литература. През свободното време беседваха за Бога и за безсмъртната човешка душа.

Войната свърши. Семейството се прибра в дома си, но то не беше вече същото. И животът в него стана друг. Той се осмисли духовно. В неделен и празничен ден тримата отиваха на молитва в Божия храм. За тях той стана тих кът, където пречистваха душите си.

Пак имаше време и за работа, и за разходки, но грижата за душата не се пропускаше. Младото семейство прогледна духовно и стана наистина щастливо.

Здрава вяра

Родителите се тревожат и се стремят да предпазят детето си, когато дружи с деца, които имат лошо поведение, за да не се научи да им подражава. А умните деца сами подбират приятелите си. Лошият пример бързо въздейства и разваля характера.

Има и невидим свят, с който човек общува. Добрите невидими сили са ангелите и светиите, които ни свързват с Бога. Злата сила е дяволът, който учи хората на грях. С него не бива да се влиза във връзка.

Другото име на дявола е лукавият. Той си служи с хитрости, за да излъже дори и вярващите християни. Избира тънки форми на въздействие. Тези, които не са просветени във вярата, лесно се увличат, а това е опасно за душата.

В такъв случай вярата се замърсява. Повредена, тя вече престава да бъде здравата връзка на душата с Бога. А когато се прекъсне връзката между човека и Бога, душата загива.

Преди Христа хората се покланяли на демоните идоли. Вършели магии, гадателства и много други опасни действия, които замърсявали и погубвали душите им. Христос научи хората на здрава вяра в Единия истински Бог и победи дявола. За съжаление обаче и до днес има хора, които се поддават на такива измами.

С нездрава вяра душите им заболяват сериозно. Например за страх си леят куршум, отиват да си баят за главоболие, лекуват се при екстрасенси. Това са магьоснически действия, които правят човека приятел на дявола, а от него не може да се очаква нищо добро.

Други отиват при гадателки да им предскажат бъдещето или да открият изгубени вещи. Бог е забранил това още в Стария Завет. Ако беше необходимо и полезно да знаем бъдещето, Той щеше да ни надари с такава способност, както ни е дал зрение, слух, обоняние.

Вярването на сънища е също опасно. То е вид самопредсказване, което също е вредно. Има и суеверни действия за предпазване от лоши срещи и злополуки, като чукане на дърво, стискане на палци и др. Това също е измама. Гледането на карти, на кафе е тежък грях, защото е пак връзка със злите сили.

Зодиите, четирилистната детелина и други не носят щастие. Не е възможно съдбата на човека да зависи от мъртви неща. Има и още много други магьосничества и суеверия, които отдалечават човека от Бога.

Този, който е правил подобни връзки с дявола от незнание или малодушен страх, трябва да се очисти. Това става, като направи изповед пред свещеник, който е ръкоположен. Чрез него Христос опрощава греха, при условие, че няма вече да се повтаря.

Когато имаме смущения и страх, единственото лекарство е светият Кръст Христов. Трябва да го носим осветен на гърдите си. Осъществява се често, което прогонва злите сили далече от нас. Винаги трябва да имаме светена вода в дома си. Да се поръсваме с нея и да пием на гладно сутрин. Тя се освещава не от гадатели и екстрасенси, а от свещеника с честния Кръст. Когато се приема с вяра, ползата е голяма, защото Христос на Кръста победи силите на злото, които ни смущават по различни начини и най-често с неприятното чувство на страх.

Има християни, които поради незнание влизат във връзка с нечистите сили чрез посочените демонични действия, без да съзнават, че всъщност вярват на дявола, а не на Бога. Получавайки от дявола услуги или "помощ", той добива власт над душите им. А всеки длъжник на дявола плаща прескъпо със здравето и живота на скъпоценната си душа.

Въпроси:

1. Какви невидими сили има?

2. С кои от тях трябва да общуваме и кои да избягваме?
3. Кое е оръжието на християнина против демоните?
4. Посочете магии и суеверия, от които трябва да бягаме.
5. Как трябва да очистим душата си от греха на суеверието?

Домашно:

Разкажете на домашните и близките си за вредата от връзката с демоните. Помолете ги, ако са се поддавали на магьосничества и суеверия, да направят изповед и никога повече да не търсят услугите на злото.

Добрият съвет

Георги и Димитър бяха неразделни приятели. Помагаха си, във всичко бяха единомислени, но веднъж се получи недоразумение. Георги предложи във вторник на 13 май да отидат на разходка в близката околност. Това е едно приятно развлечение след дългата зима, когато са стоели все затворени в дома.

Димитър обаче възрази. Майка му ходила при гадателка и тя казала, че този ден е неблагоприятен за семейството ѝ. Не бивало да предприемат нищо, можело да се случи злополука.

Георги първо се почуди, но после се поддаде, защото и той вярваше в такива неща. Предложи да се излиза от дома непременно с десния, а не с левия крак. Тогава се избягвали лошите срещи и нежелани неприятности. Смутиха се и двамата.

Нямаше кой да им обясни кое е право и кое нередно. Решиха да отидат да попитат свещеника. Тук става въпрос за намеса на невидими сили, които обяснява религията.

Разговорът с духовния отец беше дълъг. Необходима е духовна просвета, която децата нямаха. Свещеникът първо ги изслуша и после започна:

- Децата, опасна е връзката с невидимите сили. Всичко, което ми разказахте, е внушение и лош съвет на дявола. Не е редно да слушаме гледачки и екстрасенси, които действат с помощта на дявола, а да правим това, което учи светата Църква.

- Кажете ни, отче, какво учи Църквата - помолиха и двамата.

- Необходимо е често да беседваме, но сега ще ви разкажа само за един случай. Апостол Павел проповядвал на народа за Христос, а една слугиня на висок глас гадаела. С това печелела пари за господарите си. Помолили апостола да ѝ забрани, защото смущавала беседата. Тя обаче казвала истината, че апостолът е пратен от Бога.

Той се обърнал, и не на нея, а на злия дух, който бил в нея, забранил. В същия миг слугинята изгубила способността си да гадае. Всъщност той изгонил злия дух, който се заселил в нея и който и внушавал какво да каже.

- Колко е опасно това! - възкликна Димитър и попита: - А защо казала истината?

- Защото дяволът е безплътен и знае някой неща. Покрай истината вмъква и лъжата. С това хитрува и заблуждава да му вярват.

- И сега гадателите вземат пари. Редно ли е? - запита Георги.

- Това е голям грях. Те твърдят, че предсказват с Дух Свети, а Той с пари не се купува. Грехът против Дух Свети е непростим!

Децата слушаха с интерес и свещеникът продължи:

- Сега ще ви обясня нещата с един прост пример. Голям пътнически кораб тръгнал на далечен път. Преди това капитанът старателно проверил дали всичко е в ред. Уверено държал кормилото и поглеждал компаса. Изненадата му била голяма, защото въпреки пълната изправност корабът се отклонявал видимо в друга посока.

Това го обезпокоило. Наредил да се направи още веднъж проверка на уредите. Несъмнено всичко било в ред, но корабът пак продължавал да се отклонява от начертания път.

Тогава един от моряците забелязал, че близо до компаса случайно е попаднало парче от ръждив гвоздей. То предизвикало отклонение от стрелката му. Веднага било отстранено и корабът тръгнал в желаната посока.

Умните деца веднага разбрали смисъла на казаното, а свещеникът в заключение обобщил:

- Така е, деца, и с вярата. Когато е чиста, тя води кораба на душата в правия спасителен път. Допусне ли се обаче ръждивото суеверие или магьосничество, тя се отклонява в опасна посока и непременно загива, ако не се отстрани причината.

Чиста вяра

Достатъчно е едно единствено нечисто петно върху новата дреха, за да престане тя да бъде нова и чиста. А чистата вяра е кристално бялата дреха на душата. Тя трябва да се пази. Замърсяванията идват от много посоки.

Към старите езически заблуди сега се прибавят нови. Сектите нахлуват у нас стихийно. Това са общности от хора, които се наричат "църква", а всъщност не почитат светия храм, свещенството, иконите, светия Кръст Христов. Събрани в един салон, те нямат тайнства. А религия без тайнства е една човешка измислица. Те си служат със светото Евангелие, но го тълкуват неправилно с изкривеното си мислене и с това заблуждават непросветените.

Особено нездрави са източните религии, които са свързани с предхристиянското езичество. Техните молитви са направо магьоснически заклинания - думи, с които се извиква дяволът.

Под влияние на такива изкривени учения започнаха да се ширят у нас неправилни разбирания, които са в пълно противоречие с Христовото учение. Такова е учението за прераждането. Произволно се твърди, че човек живеел много животи, докато се усъвършенства.

Това е чиста измислица на хора, които искат да живеят с греха. Все щяло да дойде време да се поправят след многократни прераждания. Дори твърдят, че човек може да се прероди в животно или в растение. А човекът е дихание от Божия Дух.

Църквата недвусмислено учи, че има една смърт и след нея съд за извършените през живота дела. Но тези, които не познават здравето православно учение, се поддават на подобни измами.

Обикновено възрастните хора тръгват към секти и духовни заблуди поради непросветеност, а децата ги следват. Но сега има едно вредно влияние, което направо е насочено към децата. Това е духовната отрова, която се разпространява чрез книгите за Хари Потър.

А той, макар и малък по възраст, но вече е магьосник. Нека да направим едно сравнение: приказките винаги разказват за борбата между доброто и злото. Тяхната цел се осъществява, когато доброто побеждава. Злото се представя обикновено чрез магьосници и вещици.

Тук става обратното. Магьосникът се приема като положителен герой. Той увлича неукрепналите деца да му подражават в нечистите дела. А почти няма дете, което да не е чело някоя от книгите за Хари Потър от англичанката Джоан Роулинг.

Образът на малкия магьосник е навсякъде - върху фланелки, шапки, играчки, дори бонбони. Хари Потър е представен като безобидно момче с рошава черна коса и малък белег на челото, носещ очила малко косо, яхнал метла и придружен от бял бухал.

Опасността за душите на децата е голяма. В книгите са описани магьоснически ритуали и много начини за правене на магии. Хиляди пъти в тях се повтарят думите: "магия", "магически", "магьосник", "магьосница".

Магията по същество е извикване на злите сили, а тук е представена като нещо много хубаво, увлекателно и забавно. Магьосниците изглеждат умни, добри, човечни, а нормалните хора - ограничени, зловни, глупави, поради което са скучни и досадни.

Целта на авторът е четящото дете да стане магьосник. Това не може да се оспори, защото се препоръчва и училище за изучаване на магическите действия. Дори се сочат и самите заклинателни думи, с които се извиква дяволът.

Така мрачният свят на демоните навлиза в светлите души на децата!

Въпроси:

1. Посочете нови форми на езически заблуди, които нямат нищо общо с чистата вяра в Бога?
2. Има ли при сектите тайнства?
3. Без тях може ли да се говори за благодат Божия?
4. Защо не трябва да вярваме в прераждането?
5. Опасни ли са книгите и филмите за Хари Потър и защо?

Домашно:

Обяснете на другарчетата си вредата от книгите и филмите за Хари Потър.

Малкият магьосник

Млади родители, и двамата завършили православно богословие, изпаднаха в тревога за своето дете. Те го възпитаваха в чиста вяра, стараеха се да отстраняват вредното влияние на лошите телевизионни филми и пристрастяването към компютърните игри. Подготвяха го и за отношението му към нощните дискотеки и за влиянието на лоши приятели. Но изведнъж се изправиха пред нова опасност.

Един ден малкият Светлин се върна от училище в ръка с книгата за Хари Потър. Той вече беше успял да я прочете с голямо увлечение и искаше пари да си купи следващия том. Родителите я прегледаха и разбраха, че в нея се крие опасна отрова за детската душа, поднесена в привлекателна форма.

Направо и съвсем открито става въпрос за магия, а главният герой Хари Потър, представен като положителен, е един малолетен магьосник. Това е потресаващо ужасно! Тяхното дете може да стане също магьосник. А всяка магия се върши с извикване на злите сили - демони, което е опасно за децата.

Двамата решиха да размислят и тогава да дадат отговор на детето си. Дълго беседваха. Пръв започна бащата:

- Увлечението на децата е леснообяснимо. Ако им поднесат две чаши с питие, едната най-обикновена и пълна с топло мляко, а другата с блестяща външност, но пълна с отрова, те ще предпочетат красивата чаша, без да осъзнават, че тя е опасна.

- Така е - потвърди майката.

- Наистина книгата е написана увлекателно. Много майсторски се трови чистото детско съзнание.

- Тази книга може да заблуди дори родителите, на които липсва духовна просвета. С какво магьосникът е лош? Нали е добър герой и се бори със злото! Нищо, че си служи с магия.

Родителите внимателно проучиха книгата и разбраха, че техниките и заклинанията, с които си служи Хари Потър, не са измислени от автора. А са взети от книги за "черна" и "бяла" магия. Роулинг признава, че една трета от съдържанието на книгите ѝ идва от магьоснически изследвания на сатанистки и други езически вярвания.

Стигна се и до разговор с детето.

- Светлине, харесва ли ти книгата за Хари Потър - попита го баща му.

- Да, татко. Много е увлекателна - отговори то.

- Но Хари Потър използва лъжата като много хубаво нещо за постигане на своята цел! Това има ли нещо общо с християнството, което учи да не лъжем?

- Да, сега разбирам, че Хари Потър е лъжец.

- И непослушанието е позволено, когато служи на неговия интерес!

- Да, татко, и това разбрах вече.

- Хари Потър отвръща на злото със зло. Той се отнася добре с другите само ако те се отнасят с него добре. Така ли учи Христос, Който иска да обичаме и враговете си?

Ти си християнче, а всичко в тази книга е против учението на Христос. Пази вярата си чиста - каза в заключение бащата, а майката добави:

- Светлине, сигурно си разбрал, че Хари Потър се бори против лошия магьосник Волдмърт, а самият той е като него магьосник. Няма добри и лоши магьосници. Всички до един са лоши, защото работят със злите сили и погубват човешки души.

Този, който чете книгите, повтаря магьосническите думи, с които се извиква дяволът. По този начин той насочва магията против собствената си душа.

Майката, като видя, че Светлин се замисли сериозно, продължи:

- Нека размислим. Нали знаеш как дяволът излъгал Адам и Ева. Казал им, че като извършат непослушание към Бога, ще станат силни и знаещи като Него, но не станали, а паднали по-ниско.

- Дяволът е баща на лъжата. И тука е така. Чрез лъжа се докосва до душата на детето и добива власт над него. Тогава приятното четене се заплаща скъпо.

Малкият Светлин разбра вредата от Хари Потър. Изгори сам книгата, а телевизорът изключваше за поредицата от филми по нея. Душата му не се зарази от отровата на магьосничеството. Тя остана светла и оправда името, което носеше.

Жива вяра

Ако се прекърши стъблото на нежно бяло цвете, то увяхва и губи своята красота. Който го е отглеждал грижовно, жали за него, въпреки че като всяко градинско цвете, то ще умре, когато есенна слана го попари. Колко повече трябва да се пази живата вяра в Бога, която прави в безсмъртната душа да разцъфтяват уханните цветове на светите добродетели!

Душата прилича на птица. Тя не се рови в земния прах, а умее да лети, когато крилето ѝ са здрави. Едното ѝ крило е вярата, свързана с чист духовен живот, а другото - вярата, свързана с добрите дела.

Такава вяра е жива. Един наблюдателен поглед бързо разпознава кой християнин има жива вяра и у кого тя линее и умира.

Има хора, които не отричат, че има Бог и повече не се интересуват от църковен живот. Може на големи празници да влязат в храма, да запалят свещ и толкова. Дългото богослужение ги изморява, защото не го разбират и не са се молели никога.

Понякога в трудни моменти ще се прекръстят, за да отстранят злото, но това правят набързо и дори неправилно, защото не го осмислят. Празниците се спазват но не с духовно разбиране. Свеждат се до богатата трапеза. Яденето и пиенето започва и свършва без молитва. Именникът получава подаръци, черпи с торти и сладкиши. С алкохола може да се прекали. Веселба има, но отсъства духовното осмисляне на празника. А той не е в чест на някоя видна личност, а на светии и ангели Божии.

Неизбежно се явяват недоразумения. Например на Бъдни вечер някой казал, че трябва да има на трапезата непременно девет постни ястия. И тези, които не са се сетили да постят и един ден през целия Рождественски пост, сега спазват тези измислени изисквания.

Към всичко това се прибавят и суеверията, останали от езически времена. Те са неизброимо много и се носят от уста на уста между невежия народ като неписани закони. Наивните смятат дори, че ако не се съобразяват с тях, ще има лоши последствия.

Например на светлия празник Благовещение някои палят огънове и ги прескачат за здраве и благополучие, а това е чист демоничен ритуал. Всичко, което е извън Църквата и в несъгласие с нейните наредби, е служение на демоните.

Но има просветени християни, които водят дълбоко осмислен духовен живот. Те спазват духовните изисквания преди всичко, като не отричат и хубавите чисти народни традиции. Празничната трапеза непременно свързват с молитва.

Другото крило на душата, стоплена с жива вяра, е доброто дело. Несъмнено вяра без дела е мъртва! Християнинът трябва да обича ближния като себе си и да откликва, когато е в беда и нужда. Този, който показва, че води духовен живот, а не прави добро, няма жива вяра.

Има и такива “вярващи”, които не прощават обиди, разнасят мълви и създават интриги. Вредата не е само лична. Неукрепналите губят и малкото вяра, която имат, като виждат това.

Жива е вярата, когато се свързва със здрав духовен живот и добри дела. Тя помага на душата да лети над човешките дребнавости. Такъв добър духовен пример отваря вратите на вярата за непросветените.

Живата вяра е велика сила! Тя е спасителна не само за този, който я има, но и за околните.

Въпроси:

1. Коя вяра е жива?
2. Коя вяра линее?

3. Коя вяра е мъртва?

Домашно:

Размислете дали имате жива вяра:

1. Посещавате ли храма на празници?
2. Какво добро сте сторили през изтеклата седмица?

Проповед без думи

Мария и Ирина работеха в счетоводството на голяма строителна фирма. Всеки работен ден прекарваха в една канцелария и се сдружиха. Живееха в сговор, помагаха си, защото и двете бяха добри по нрав. Различаваха се много обаче по дух. Мария беше религиозна, а Ирина проявяваше пълно безразличие по духовните въпроси.

Преди да започне работа, Мария винаги оставаше по няколко секунди права. Тя започваше с молитва, но не искаше да я показва. Срещу големи празници, не се бавеше след работа, защото обичаше да посещава вечерните богослужения в църква. Понякога отказваше почерпка, защото постеше, готвейки се за свето Причастие.

Ирина забелязваше всичко това и веднъж ѝ каза:

- Мария, защо се измъчваш с пост и молитва? Не ти ли стигат домашните и служебните задължения? Защо сама се натоварваш допълнително?

- Напротив, това, което върша за душата си, ме разтоварва. То ми дава сили, опора и утеха - отговори с достойнство Мария.

- Не го разбирам - призна си Ирина и разговорът приключи.

Тя наистина не го разбираше. Мария замълча, защото знаеше, че Ирина не е подготвена за духовни разсъждения. Обикна я още повече, пожали бедната ѝ душа. Започна по-усърдно да се моли Бог да просвети ума и сърцето ѝ.

Отношенията между тях пак потекоха видимо нормално. Различието в разбиранията по духовните въпроси не им попречи да живеят в мир. Но между тях все пак имаше една преграда, която по-силно усещаше Мария. Тя чувстваше нужда да беседва за неща извън дребното ежедневие.

Дойде студената есен, но в един по-топъл почивен ден Мария реши с децата си да отидат за лешници в близката гора. Покани и Ирина, която живееше сама. Децата ѝ учеха в чужбина.

Прекараха добре, но на връщане се случи нещо нежелано. Ирина се подхлъзна по стръмнината, падна и понеже пътеката беше на ръба на дълбока пропаст, тя увисна в опасно положение. Единият ѝ крак пострада. Добре, че здравият се опря на голям камък.

- Мария, загивам! - извика високо тя.

- Не бой се! - отговори Мария, но осъзна голямата опасност.

Ако се откъреше единствената опора - камъкът, щеше да полети в пропастта. Тя се прекръсти, свали горната си дреха, подаде единия ѝ край на Ирина, а другия хвана здраво. Направи големи усилия и с Божия помощ успя да я извлече.

Оказа се, че кракът на Ирина е счупен. Гипсираха го и тя остана цял месец в болнични. Но Мария не я остави без грижи. Като отиваше на работа, минаваше през дома ѝ, оставаше ѝ топла храна и я утешаваше. На връщане пак се отбиваше и така всеки ден.

Позастояваше се, когато имаше възможност и разговаряха. Ирина започна да проявява интерес към духовните въпроси. А сама размишляваше за силата на вярата, която учи хората да бъдат добри..

Веднъж Мария ѝ донесе постна чорбица.

- Да не постиш пак? - запита я тя, но вече с друг тон.

- Сега е Рождественски пост - отговори Мария и обясни смисъла му.

- И аз искам да постя. Кръстена съм. Може ли да се причастя?

- Може, но трябва да направиш изповед.

Ирина се съгласи и започна да чете духовни книги. Като оздравя, за първи път влезе в църква. Постепенно стана добра християнка. Разговорите между двете станаха отворени, топли. Веднъж Ирина в момент на сърдечна откровеност ѝ каза:

- Мария, ти ме научи да вярвам съвсем непринудено. Твоята проповед беше без думи, с примерен духовен живот и с добри дела. Благодаря ти!

Така се роди едно красиво духовно приятелство.